

Evaluace použití finanční podpory z Regionálního operačního programu Střední Morava se zaměřením na Zlínský kraj

Bc. Anna Gorčíková

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Anna Gorčíková**
Osobní číslo: **M14345**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Evaluace použití finanční podpory z Regionálního operačního programu Střední Morava se zaměřením na Zlínský kraj**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte kohezní politiku Evropské unie v programovém období 2007–2013 a změny v období 2014–2020.
- Popište Regionální operační program Střední Morava.

II. Praktická část

- Analyzujte projekty v Regionálním operačním programu Střední Morava za Zlínský kraj.
- Zhodnoťte průběh čerpání Regionálního operačního programu Střední Morava a navrhněte zlepšení pro implementaci Integrovaného regionálního operačního programu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BAUN, Michael and Dan MAREK. Cohesion Policy in the European Union. 1st ed. London: Palgrave, 2014, 257 p. ISBN 978-0-230-30313-3.

BENNETT, Judith. Evaluation Methods in Research. 1st ed. London: Continuum, 2003, 108 p. ISBN 0-8264-6478-5.

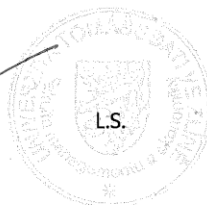
HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. Kohezní politika v širších souvislostech. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.

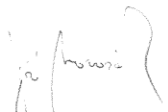
MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lenka Smékalová**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. února 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příručné knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15.4.2016

Quáková Anna
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá vyhodnocením použití finanční podpory v Regionálním operačním programu regionu soudržnosti Střední Morava se zaměřením na Zlínský kraj. Cílem práce je zjistit, zda byla naplněna zvolená strategie a odhalit případné nedostatky. Teoretická část popisuje kohezní politiku, její principy, cíle, seznamuje s programovými obdobími a rozebírá programový dokument Regionálního operačního programu Střední Morava. V praktické části jsou pomocí indikátorů a objemu finanční podpory v jednotlivých prioritních osách analyzovány realizované projekty a je posuzováno rozložení finanční podpory v jednotlivých správních obvodech Zlínského kraje. V závěru práce je provedeno zhodnocení výsledků analýzy a jsou navrhována zlepšení pro implementaci nového programového období 2014-2020.

Klíčová slova: evaluace, kohezní politika, Regionální operační program Střední Morava, prioritní osa, finanční podpora, Zlínský kraj, implementace

ABSTRACT

This thesis handles the appraisal of using financial support of the Regional Operational Programme Central Moravia with focus on the Zlín Region. The goal is to determine if the chosen strategy has been reached and to discover any deficiencies. The theoretical part describes a cohesion policy, its principles and goals, acquaints with programme periods and examines the Regional Operational Programme Central Moravia programming document. In the practical part, with the help of indicators and financial aid amount in individual priority axis, the focus is given to the analysis of the implemented projects as well as the assessment of the distribution of financial aid in individual administrative units of the Zlín Region. In conclusion, the evaluation results are conducted and improvements proposed for implementation of the new programme period 2014-2020.

Keywords: evaluation, cohesion policy, Regional Operational Programme Central Moravia, priority axis, financial aid, Zlín Region, implementation

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Lence Smékalové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady a ochotný přístup.

Děkuji také Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava za poskytnutí potřebných dat a vstřícnou spolupráci.

„Když něco opravdu chceš, celý vesmír se spojí, abys to mohl uskutečnit.“

Paulo Coelho

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	13
1.1 NÁSTROJE KOHEZNÍ POLITIKY	14
1.1.1 Strategické dokumenty regionální politiky	14
1.1.2 Finanční nástroje	16
1.1.3 Odvětvové politiky	17
1.2 CÍLE KOHEZNÍ POLITIKY	17
1.3 PRINCIPY KOHEZNÍ POLITIKY	19
1.3.1 Principy v programovém období 2007-2013	20
1.3.2 Principy v programovém období 2014-2020	23
1.4 LEGISLATIVA.....	23
2 KOHEZNÍ POLITIKA V OBDOBÍ 2007-2013	26
2.1 ZÁKLADNÍ CÍLE KOHEZNÍ POLITIKY V LETECH 2007-2013.....	27
2.2 FONDY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007-2013	28
2.3 STRUKTURA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V ČR V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007-2013.....	31
3 KOHEZNÍ POLITIKA V OBDOBÍ 2014-2020	34
3.1 ZÁKLADNÍ CÍLE KOHEZNÍ POLITIKY V LETECH 2014-2020.....	35
3.2 FONDY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014-2020	35
3.3 STRUKTURA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V ČR V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014-2020.....	37
4 ADMINISTRACE PROJEKTU	40
4.1 PROJEKT	40
4.2 PROJEKTOVÝ CYKLUS.....	40
5 EVALUACE	42
6 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ MORAVA	43
6.1 ROZBOR PROGRAMOVÉHO DOKUMENTU	43
6.1.1 Socioekonomická analýza regionu.....	44
6.1.2 SWOT analýza	45
6.1.3 Strategie regionu soudržnosti Střední Morava	47
6.1.4 Prioritní osy a oblasti podpory	48
6.1.5 Indikátory	54
6.1.6 Realizační část.....	55
6.1.7 Finanční plán.....	56
II PRAKTICKÁ ČÁST	57
7 ANALÝZA PROJEKTŮ SE ZAMĚŘENÍM NA ZLÍNSKÝ KRAJ	58

7.1	INDIKÁTORY PROGRAMU	59
7.2	PRIORITNÍ OSA Č. 1 – DOPRAVA	61
7.3	PRIORITNÍ OSA Č. 2 – INTEGROVANÝ ROZVOJ A OBNOVA REGIONU.....	66
7.4	PRIORITNÍ OSA Č. 3 – CESTOVNÍ RUCH.....	72
7.5	PRIORITNÍ OSA Č. 4 – TECHNICKÁ POMOC	77
8	ZHODNOCENÍ PRŮBĚHU ČERPÁNÍ Z ROP STŘEDNÍ MORAVA	80
8.1	INDIKÁTORY PROGRAMU	80
8.2	PRIORITNÍ OSY.....	81
8.2.1	Prioritní osa č. 1 - Doprava	81
8.2.2	Prioritní osa č. 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu.....	82
8.2.3	Prioritní osa č. 3 - Cestovní ruch.....	84
8.2.4	Prioritní osa č. 4 - Technická pomoc	86
8.3	SHRnutí VÝSLEDKŮ	87
9	NÁVRHY ZLEPŠENÍ PRO IMPLEMENTACI NOVÉHO PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ.....	90
9.1	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ MONITOROVACÍCH INDIKÁTORŮ	90
9.2	ZVYŠOVÁNÍ INFORMOVANOSTI.....	92
9.3	VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH ÚZEMÍ PRO PRIMÁRNÍ PODPORU	95
9.4	SHRnutí.....	96
	ZÁVĚR	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	104
	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	106
	SEZNAM TABULEK.....	107
	SEZNAM PŘÍLOH.....	108

ÚVOD

Evropská unie usiluje prostřednictvím kohezní politiky o snižování regionálních rozdílů mezi členskými zeměmi a o posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti, které vedou k jejímu harmonickému vývoji. Česká republika měla možnost v programovém období 2007-2013 čerpat finanční podporu z fondů Evropské unie formou operačních programů ve výši 26,7 mld. EUR. Pro podporu regionu soudržnosti Střední Morava, který je tvořen Zlínským a Olomouckým krajem, byl vytvořen Regionální operační program Střední Morava, který se zaměřoval na typické problémy a potřeby této oblasti.

Region soudržnosti Střední Morava se na začátku programového období 2007-2013 řadil k ekonomicky podprůměrným regionům České republiky. Prostřednictvím zmiňovaného operačního programu měla být posilována jeho konkurenceschopnost a zvyšována atraktivita.

Nyní se nacházíme na začátku nového programového období, tedy ve vhodné době pro hodnocení změn a posuzování vynaložené finanční podpory, které přineslo uplynulé programové období. Tématem diplomové práce je evaluování neboli vyhodnocení Regionálního operačního programu Střední Morava, při kterém je pozornost věnována také Zlínskému kraji. Cílem práce je analyzovat průběh čerpání jednotlivých prioritních os programu a následně vyhodnotit celkovou strategii Regionálního operačního programu Střední Morava.

V teoretické části bude definováno, co je to kohezní politika, jaké jsou její cíle, principy a nástroje. Následně bude charakterizováno programové období 2007-2013 a nové programové období 2014-2020. Okrajově bude vysvětleno, co si vlastně představit pod pojmem evaluace, který je obsažen již v samotném názvu diplomové práce. Vzhledem k tomu, že se bude práce zabývat analyzováním projektů, je nutné popsat samotný projektový cyklus. V teoretické oblasti popisované problematiky je důležitá zejména část rozboru programového dokumentu ROP Střední Morava. Na základě znalosti programového dokumentu bude dále postavena praktická část práce, kde budou analyzována data získaná z Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava týkající se realizovaných projektů. Struktura analýzy bude založena na rozboru ukazatelů celého operačního programu a následně jeho jednotlivých prioritních os. Hodnoceny budou monitorovací indikátory, počty projektů a přerozdělení finanční podpory. V případě Zlínského kraje bude také

analyzována struktura úspěšných žadatelů a rozložení finanční podpory v jednotlivých správních obvodech.

Na základě výsledků provedené analýzy údajů z realizovaných projektů dojde následně k vyhodnocení celého Regionálního operačního programu Střední Morava. Bude posuzováno, zda byla podpora směřována do oblastí vytyčených v programovém dokumentu, zda nedošlo k zásadnímu odchýlení od navržené strategie a souběžně bude hodnoceno zaměření podpory ve Zlínském kraji. V samotném závěru diplomové práce bude prostor věnován návrhům možných opatření pro implementaci nového programového období a to zejména ve vztahu k Integrovanému regionálnímu operačnímu programu, který v současné době nahradil regionální operační programy.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Téma diplomové práce se věnuje evaluaci neboli vyhodnocení použití finanční podpory z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava, a to nejen v rámci celého operačního programu, ale zaměřuje se i na Zlínský kraj, který tento region soudržnosti společně s krajem Olomouckým vytváří. Současné období je pro evaluování programu ideální, neboť je tento regionální operační program u konce a postupně dobíhají poslední realizované projekty.

Cílem práce je zjistit, zda byla naplněna zvolená strategie Regionálního operačního programu Střední Morava a nalézt případné nedostatky. Na základě zjištěných výsledků mohou být navrhovány změny, které pomohou k efektivnějšímu čerpání finanční podpory z evropských fondů v regionu soudržnosti v následujících letech.

Poznatky získané v praktické části o fungování kohezní politiky, jejích cílech a principech, zejména pak v programovém období 2007-2013 a novém programovém období 2014-2020 a informace z rozboru samotného programového dokumentu ROP Střední Morava, budou aplikovány v praktické části při zhodnocení a samotném navrhování zlepšení pro implementaci nového programového období.

K analyzování budou použita data získaná z interních materiálů Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava. Jedná se o data ze samotného počátku tohoto regionálního operačního programu až do současné doby (aktuální stav k 7. 3. 2016) vycházející z informačního systému MONIT7+, konkrétně ze sestav R17 – Projekce finančního čerpání projektů a R18 – Monitorovací indikátory projektů. Analyzování bude postaveno zejména na deskriptivní statistice, kdy budou zjištěné informace zpracovávány do tabulek a grafů. Souběžně bude využíváno informací získaných analýzou dokumentů souvisejících s danou problematikou. Půjde tedy o propojení kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Výstupem této práce bude interpretace výsledků provedené analýzy formou zhodnocení průběhu čerpání finanční podpory z Regionálního operačního programu Střední Morava, zhodnocení naplnění stanovené strategie a následné doporučení pro nové programové období, zejména pro implementaci Integrovaného regionálního operačního programu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Jedním z mnoha cílů Evropské unie je snaha o snižování rozdílů v hospodářské úrovni regionů a členských států. Tento cíl byl stanoven již v zakladatelských smlouvách Evropského hospodářského společenství z roku 1957. V tomto období, kdy tvořilo EHS pouze šest států se srovnatelnou hospodářskou úrovní, nebyla regionálním problémům věnována výrazná pozornost. Postupem času, kdy docházelo k rozšiřování Evropského společenství o nové členské státy, se začaly regionální diference zvýrazňovat a bylo nutné na ně reagovat. K posílení hospodářské a sociální soudržnosti EU začaly být přidělovány finanční prostředky, které měly postupně vyrovnávat ekonomickou úroveň zemí a regionů EU (Wokoun a kol., 2008, s. 329).

Výše zmiňované cíle Evropské unie jsou realizovány prostřednictvím regionální politiky EU, která má podporovat harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí. Regionální politika se také označuje politikou hospodářské a sociální soudržnosti, kohezní politikou nebo strukturální politikou (Žítek a Klímová, 2008, s. 45).

Bourne (2007 podle Hájka a Novosáka, 2010, s. 33) uvádí, že je pojem kohezní politika často zaměňován s pojmem regionální politika. Kohezní politika vychází z regionální politiky, ale toto označení nese až od její reformy z konce 80. let.

Kohezní politiku můžeme definovat mnoha způsoby. Od svého vzniku v pozdních osmdesátých letech po ratifikaci Jednotného evropského aktu byla kohezní politika hlavním nástrojem Evropské unie pro posílení hospodářské, sociální a (od ratifikace Lisabonské smlouvy v roce 2009) také územní soudržnosti EU. V rámci kohezní politiky byl pojem „soudržnost“ definován jako podpora „konvergence“, neboli snižování ekonomických rozdílů v rámci členských států a regionů Evropské unie (Baun a Marek, 2014, s. 2).

„Kohezní politika je koncipována jako tzv. komunitární politika. To znamená, že samotná realizace politiky spočívá na členských státech, ale samotná koordinace a harmonizace politiky je prováděna nadnárodně orgány EU“ (Žítek a Klímová, 2008, s. 45).

Od roku 2006 je kohezní politice přiřazen další úkol, a to přispívat k širšímu hospodářskému růstu a konkurenceschopnosti EU, a taktéž i k souvisejícím strategickým cílům. Výdaje na politiku soudržnosti jsou úzce spjaty s cíli střednědobé hospodářské strategie EU. První

Lisabonská strategie pro období 2000-2010 nesla cíl učinit z EU nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomiku na světě, schopnou udržitelného hospodářského růstu s více a také lepšími pracovními místy a větší sociální soudržností. Strategie Evropa 2020 si klade za cíl podporu inteligentního a udržitelného růstu. Cílem politiky soudržnosti zůstává podpora regionálního hospodářského rozvoje a konvergence společně se zastřešováním růstu a konkurenceschopnosti EU prostřednictvím cílených investic, kterými se zabývají strategické ekonomické priority EU (Baun a Marek, 2014, s. 2-3).

1.1 Nástroje kohezní politiky

Podle Žítka a Klímové (2008, s. 31) „můžeme nástroje regionální politiky rozdělit do tří skupin:

- 1) strategické dokumenty regionální politiky;
- 2) finanční nástroje;
- 3) odvětvové politiky.“

1.1.1 Strategické dokumenty regionální politiky

Sodomka (2003 podle Marka a Kantora, 2009, s. 33) uvádí, že můžeme strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky Evropské unie v České republice rozdělit na dvě skupiny, a to na dokumenty pro českou národní podporu regionálního rozvoje a dokumenty pro regionální politiku EU.

- a) **Strategické obecné zásady Společenství** – strategický dokument pro regionální politiku EU obsahující hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, rovněž také doporučení, jak nejlépe využívat finanční podporu z fondů EU. Členské státy připravují v návaznosti na tento dokument Národní strategické referenční rámce (Marek a Kantor, 2009, s. 33).
- b) **Národní rozvojový plán** – dokument stanovující konkrétní pravidla a strategie čerpání peněžních prostředků, slouží jako podklad pro zpracování Národního strategického referenčního rámce a rovněž jako podkladový materiál pro vyjednávání s Evropskou komisí. Obsahuje podrobné analýzy, definici vize ČR, vytyčuje globální cíl, specifické cíle, priority a popisuje postupy jejich realizace. Kromě toho obsahuje návrhy zaměření českých operačních programů a rozložení finančních zdrojů (Marek a Kanton, 2009, s. 34).

- c) **Národní strategický referenční rámec** – základní programový a strategický dokument. Navrhuje ho členská země v rámci principu partnerství. Obsahuje priority a opatření pro dané programové období pro použití prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Dále obsahuje popis celkového mechanismu a struktury čerpání fondů EU a popis jednotlivých operačních programů. Dokument prochází připomínkovým a schvalovacím řízením u Evropské komise. NSRR se dělí na dvě části – analytická část se SWOT analýzou a návrhová část (Žitek a Klímová, 2008, s. 31, 34, 70-71; Marek a Kantor, 2009, s. 36-37).
- d) **Strategie regionálního rozvoje ČR** – jedná se o základní střednědobý dokument regionální politiky ČR na úrovni státu, který je vydávaný na období 3-7 let. Tento dokument obsahuje analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku slabých a silných stránek v rozvoji krajů a okresů, definuje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, nabízí potřebné možnosti a předepisuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. Navrhuje Ministerstvo pro místní rozvoj a schvaluje vláda (Žitek a Klímová, 2008, s. 31, 34, 70-71; Česko, 2000, s. 3550).
- e) **Programy rozvoje krajů** – tyto dokumenty obsahují socioekonomické analýzy územních obvodů krajů, charakteristiku slabých a silných stránek území jednotlivých krajů, vymezení upadajících oblastí, stanovení priorit podpory a navrhovaná opatření pro rozvoj krajů (Česko, 2000, s. 3551).
- f) **Operační programy** – nejvýznamnější dokumenty pro čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU, vycházejí z Národního rozvojového plánu ČR. Obsahují priority, cíle, finanční zdroje, popis typových aktivit, možné žadatele, oblasti intervencí atd. Schvaluje je Evropská komise. Vyskytují se zejména ve dvou variantách – tematické a regionální operační programy. Logická struktura je u obou variant velmi podobná (Marek a Kantor, 2009, s. 37-45).
- **Tematické operační programy** - řeší problematiku sektorů nebo oblastí, jako je například životní prostředí, zaměstnanost, doprava, vzdělávání atd. Řídicími orgány jsou příslušná česká ministerstva (Marek a Kantor, 2009, s. 37-45).
 - **Regionální operační programy** – vztahují se vždy na konkrétní region NUTS 2 a řeší problémy v rámci tohoto regionu. Snaží se využít možnosti

daného území a pomoci k jeho vyváženému rozvoji. Řídícím orgánem je Regionální rada příslušného regionu (Marek a Kantor, 2009, s. 37-45).

1.1.2 Finanční nástroje

Skupina finančních nástrojů je tvořena veřejnými a soukromými zdroji. Veřejné zdroje můžeme dále dělit na prostředky národní (finance ze státního rozpočtu, rozpočtu krajů a obcí) a prostředky rozpočtu EU (Žítek a Klímová, 2008, s. 32). Vzhledem k tématu práce se budu dále podrobněji věnovat oblasti financování z rozpočtu EU.

Hlavními nástroji pro čerpání finančních prostředků z kohezní politiky se staly strukturální fondy a Fond soudržnosti (tzv. Kohezní fond). Mezi strukturální fondy řadíme Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond. Záměrem vytvořených strukturálních fondů je pomocí rozvojových programů a projektů snižovat zaostalost znevýhodněných regionů a zajistit v nich vyrovnaný a udržitelný rozvoj (Wokoun a kol., 2008, s. 329-330). „Výrazným znakem podpory ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti je skutečnost, že příjemci této pomoci musí vyvinout značné úsilí a předložit EU velmi kvalitní programové a projektové dokumenty“ (Wokoun a kol., 2008, s. 330).

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Evropský fond regionálního rozvoje byl založen v roce 1972, aby finančně podpořil programy nejvíce znevýhodněných regionů. Po stránce finanční se jedná o největší a nejvýznamnější strukturální fond. Zaměřuje se na podporu veřejných a soukromých investic na pomoc odstranění rozdílů mezi regiony napříč celou Unií. Jednotlivé úkoly ERDF vyplývají ze zakládajících smluv a z úkolů strukturálních fondů. Financuje zejména projekty v oblasti výzkumu, inovací, zlepšování infrastruktury, ochrany životního prostředí, podpory konkurenceschopného a udržitelného rozvoje (Marek a Kantor, 2009, s. 28-29; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 41).

Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond byl založen v roce 1960 a je nejstarším strukturálním fondem. Je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU. Financuje aktivity vedoucí k prevenci a boji s nezaměstnaností, diskriminací, rozvoj lidských zdrojů, podporuje rovné příležitosti pro muže a ženy, hospodářskou a sociální soudržnost. Fond se rovněž zaměřuje na dlouhodobou nezaměstnanost, stabilizaci zaměstnanosti, ale také například

na vzdělávací systém a kvalifikace (Marek a Kanton, 2009, s. 29; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 41-42).

Kohezní fond (CF)

Kohezní fond neboli také Fond soudržnosti vznikl v roce 1993 na základě Maastrichtské smlouvy. Účelem tohoto fondu byla pomoc státům, které se potýkají s problémy souvisejícími se vznikem hospodářské a měnové unie. Čerpat z tohoto fondu mohou státy, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 90 % průměru Společenství. Z Kohezního fondu jsou financovány investiční (infrastrukturní) projekty z oblasti ochrany životního prostředí, trvale udržitelného rozvoje, transevropské dopravní sítě, nebo také využívání obnovitelných zdrojů energie (Marek a Kanton, 2009, s. 29-30; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 43).

1.1.3 Odvětvové politiky

K dosahování lepších výsledků na jednotném trhu vypracovala EU soubor politik, které se plně věnují jednotlivým oblastem a zabezpečují dosahování stanovených obecných cílů. Mezi tyto oblasti se řadí například zemědělství, rybolov, životní prostředí, zdraví, doprava, energetika, průmysl, kultura, výzkum, cestovní ruch a mnoho dalších (Evropský parlament, ©2015).

V rámci odvětvových politik členských států jsou vytvářeny odvětvové (tedy sektorové) programy, které se zaměřují na projekty v rámci určitého odvětví nebo úseku na území celého státu, a přitom zohledňují hledisko regionálních diferencí při přidělování finančních prostředků (Žitek a Klímová, 2008, s. 32).

1.2 Cíle kohezní politiky

Cíle kohezní politiky vychází z myšlenky nutnosti sjednocení regionálně-politických přístupů v rámci společného zájmu EU a členských států, kterým je vyrovnávání regionálních disparit pomocí finanční pomoci EU (Boháčková a Hrabánková, 2009, 33).

Wokoun a kol. (2011, s. 112) uvádí, že „mezi obecné cíle regionální politiky můžeme zařadit:

1. snižování rozdílů v životní úrovni obyvatel jednotlivých regionů a zajištění relativně vyváženého ekonomického a sociálního vývoje tak, aby měl z něho prospěch co největší počet obyvatel EU;

2. předcházení výrazným novým regionálním problémům, jež mohou být způsobeny strukturálními změnami v evropském, případně světovém hospodářství.“

Zároveň má kohezní politika pro každé programové období stanoveno několik konkrétních cílů. Při stanovování národních rozvojových cílů členských států musí být brán zřetel na cíle stanovené EU, aby nedocházelo pouze k lokálním nebo regionálním dopadům, nýbrž k prospěchu celé národní ekonomiky nebo nejlépe vývoji celé EU (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 33).

Tab. 1. Přehled cílů regionální politiky v jednotlivých obdobích

Období	Cíle
do roku 1975	Národní regionální politiky Diferencované přístupy, opatření i financování podle uvážení národních vlád
1975-1989	Regionální rozvojové programy Vznik vazby rozvoje regionů s rozvojem Společenství Institucionální doporučení orientace regionální politiky <ul style="list-style-type: none"> - vytváření nebo udržení pracovních míst - budování nebo zlepšování infrastruktury Finanční podpora programů v souladu se zájmy Společenství
1989-1993	Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace regionů s opoždujícím se rozvojem Cíl 2 – Přestavba regionů, příhraničních regionů nebo částí regionů, které jsou těžce postiženy úpadkem průmyslu Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností Cíl 4 – Usnadnění začlenění mladých lidí do pracovního života Cíl 5a – Urychlené přizpůsobení agrárních struktur Cíl 5b – Podpora rozvoje venkovských oblastí
1994-1995	Cíl 1 – Rozvoj a strukturální přizpůsobení zaostávajících regionů Cíl 2 – Přestavba regionů nebo jejich částí, které jsou těžce postiženy zaostávajícím rozvojem průmyslu Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a usnadnění začlenění mladých osob a osob ohrožených vyloučením z trhu práce do pracovního života. Podpora rovných šancí pro muže a ženy na pracovním trhu.

	<p>Cíl 4 – Usnadnění adaptace pracovních sil na proces změn v průmyslu a na změny výrobních systémů</p> <p>Cíl 5 – Podpora a rozvoj venkova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cíl 5a – Přizpůsobení agrárních struktur rámci SZP, modernizace a restrukturalizace rybářství • Cíl 5b – Rozvoj a strukturální adaptace venkovských oblastí <p>Cíl 6 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace v oblastech s extrémně nízkou hustotou osídlení</p>
2000-2006	<p>Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace zaostávajících regionů</p> <p>Cíl 2 – Hospodářská a sociální konverze oblastí, které čelí strukturálním obtížím</p> <p>Cíl 3 – Adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti</p>
2007-2013	<p>Cíl 1 – Konvergence</p> <p>Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost</p> <p>Cíl 3 – Evropská územní spolupráce</p>
2014-2020	<p>Cíl 1 – Investice pro růst a konkurenceschopnost</p> <p>Cíl 2 – Evropská územní spolupráce</p>

Zdroj: vlastní zpracování podle Boháčkové a Hrabánkové, 2009;

Vláda České republiky, © 2005-2016

1.3 Principy kohezní politiky

Při financování projektů vychází kohezní politika z několika základních principů, které jsou také nazývány obecnými zásadami pomoci. V programových obdobích dochází ke změnám těchto principů, ty jsou vždy definovány v nařízeních Rady (Žitěk a Klímová, 2008, s. 61; Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 49).

Boháčková a Hrabánková (2009, s. 49) uvádí, že první principy byly do legislativy vloženy v roce 1988 v souvislosti s reformou fondů, kdy bylo nutné definovat zásady fungování podpory. Jednalo se o následující čtyři principy:

Princip koncentrace - spočívá ve využívání prostředků fondů pouze k realizaci předem stanovených cílů a to co nejúčelněji. Prostředky by měly být směřovány do regionů s největšími problémy a na projekty přinášející maximální užitek (Wokoun a kol., 2008, s. 331-332).

Princip programování - udává časový rozvrh pro alokaci pomoci. Je zde kladen důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů. Prostředky z fondů jsou poskytovány na základě víceletých a víceoborových programů, nikoliv na základě jednotlivých projektů, jejichž zpracováním jsou pověřeny vlády jednotlivých členských zemí. Tento princip byl konkretizován již před reformou v roce 1988 v rámci regionálních rozvojových programů a doposud patří k základním principům pomoci (Wokoun a kol., 2008, s. 332; Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 49).

Princip partnerství - zahrnuje úzkou spolupráci mezi Evropskou komisí a příslušnými orgány každého členského státu určených na všech úrovních, které rozhodují o umístění finanční pomoci ze strukturálních fondů. Na konkrétním rozdělení se podílejí také samotní příjemci, pro které jsou prostředky určeny (Wokoun a kol., 2008, s. 332; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 40).

Princip adicionality (neboli doplňkovosti) - prostředky vynakládané ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňkový charakter pro výdaje členských států, nesmějí je nahrazovat. Jedná se tedy o spolufinancování schválených projektů. Členské státy musí poskytnout finanční informace nutné k ověření adicionality při vytváření plánů a také v průběhu poskytování pomoci. Poskytnuté prostředky ze zdrojů EU musí být doplněny určeným podílem zdrojů ze strany příjemce pomoci, tj. ze státního rozpočtu, rozpočtů regionálních a místních zdrojů, případně úvěry (Wokoun a kol., 2008, s. 332).

Někteří autoři zařazují mezi tyto obecné principy také princip solidarity a subsidiarity:

Princip solidarity – tento princip vychází ze základní filozofie celého integračního procesu a spočívá v tom, že hospodářsky vyspělejší státy financují ekonomicky méně vyspělé státy prostřednictvím příspěvků do společného rozpočtu (Wokoun a kol., 2008, s. 333).

Princip subsidiarity – tento princip vyjadřuje probíhání realizace jednotlivých cílů na co nejnižší možné úrovni rozhodování, pokud je možnost toto plnění na dané úrovni zajistit uspokojivě (Wokoun a kol., 2008, s. 333).

1.3.1 Principy v programovém období 2007-2013

V programovém období 2007-2013 vychází poskytování pomoci z následujících zásad:

- doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad;
- partnerství;
- adicionalita;

- programování, rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace,
- územní úroveň provádění;
- udržitelný rozvoj;
- proporcionální intervence;
- sdílené řízení (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 50).

Doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad – podle Žitka a Klímové (2008, s. 59-60) „do opatření jednotlivých členských států jsou začleňovány priority Společenství. Pomoc z fondů EU musí být provázána s činnostmi, politikami a prioritami Společenství. Provázanost musí být uvedena ve Strategických obecných zásadách Společenství, v národních strategických referenčních rámcích a operačních programech.“

Koordinace vychází z poskytování finančních podpory z více finančních zdrojů, kterými jsou strukturální fondy, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský rybářský fond a intervence Evropské investiční banky a další disponibilní finanční zdroje (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 51).

Partnerství – pojem partnerství byl blíže definován v obecných zásadách. Tento princip se vztahuje zejména k operačním programům a zahrnuje jak jejich přípravu a provádění, tak také monitorování a vyhodnocování (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 52).

V programovém období 2007-2013 bylo vytvořeno Společenství zabývající se praktickými postupy v rámci partnerství financovaná z ESF (Community of Practice on Partnership in the ESF), které se skládá z řídicích orgánů ESF a zprostředkujících subjektů z devíti členských států. Cílem tohoto společenství byla výměna zkušeností s realizací partnerství a osvědčených postupů v jednotlivých členských státech EU (Baun a Marek, 2014, s. 156-157).

Monitorování a vyhodnocování představuje průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Jde o velmi důslednou kontrolu věcného a finančního plnění projektu. Nejprve se hodnotí předpokládaný dopad projektu před jeho schválením, průběžně se monitoruje realizace projektu a nakonec dochází ke zhodnocení skutečných přínosů projektu (Wokoun a kol., 2008, s. 333; Stejskal a Kovárník, 2009, s. 40-41).

Adicionalita – financování ze zdrojů EU musí být pouze doplňkem k financování ze zdrojů národních či privátních. Většinou představují finanční prostředky ze zdrojů EU více než polovinu úhrady nákladů. Princip adicionality je ověřován Evropskou komisí a také samo-

statnými členskými státy. Výsledky ověřování jsou následně zveřejňovány Evropskou komisí (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 52).

Programování, rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace – zásada programování vychází z několika základů. Je nutné stanovit postup programování od vytvoření intervence až po jejího konečného příjemce, zajistit vzájemný soulad strukturálních fondů, Evropské investiční banky a ostatních finančních nástrojů, stanovit jednotné délky programů na 7 let a zajistit snadné rozlišení odpovědnosti Evropské komise a členských států (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 53).

V programech připravovaných členskými státy a také v projektech podávaných jednotlivci musí být promítnut princip rovnosti mužů a žen a zákaz diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace (Žítek a Klímová, 2008, s. 60-61; Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 54).

Územní úroveň provádění – „princip je založen na faktu, že za realizaci operačních programů odpovídající členské státy na příslušné územní úrovni, podle institucionálního uspořádání každého státu“ (Žítek a Klímová, 2008, s. 60).

Udržitelný rozvoj – „cíle fondů jsou sledovány v rámci zásad udržitelného rozvoje a prosazování cílů Společenství chránit životní prostředí a zlepšovat jeho kvalitu“ (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 55).

Proporcionální intervence – „finanční a správní zdroje vynaložené Komisí a členskými státy při provádění pomoci z fondů EU musí být úměrné celkové výši výdajů přidělených na operační program, a to především ve vztahu k cílům prioritních os, prováděným hodnocením operačních programů, obecným zásadám systémů řízení a kontroly a podávání zpráv“ (Žítek a Klímová, 2008, s. 60).

Sdílené řízení – na rozpočtu EU přidělenému fondům se podílejí členské státy společně s Evropskou komisí. V rámci sdíleného řízení Evropská komise kontroluje existenci a řádný chod řídicích a kontrolních systémů v členských státech, stanovuje platební lhůty, případně pozastavuje platby a kontroluje úhradu předběžných plateb (Žítek a Klímová, 2008, s. 60-61).

1.3.2 Principy v programovém období 2014-2020

Princip partnerství - do nového programového období 2014-2020 přijala Evropská komise nařízení v přenesené pravomoci a to Evropský kodex chování pro partnerskou spolupráci v rámci evropských strukturálních a investičních fondů, který má pomoci členským státům při budování smysluplné partnerské spolupráce. Kodex by měl být použit jako vodítko a stanovit hlavní zásady a osvědčené postupy při organizaci partnerské spolupráce pro dohody o partnerství a programy podporované ESIF a také nastínit, jak dodržet osvědčené postupy při přípravě výzev, předkládání návrhů a zpracování zpráv (Baun a Marek, 2014, s. 157-158; Evropská komise, 2014).

Princip rovného zacházení a zákaz diskriminace – tento princip je zajišťován v ČR antidiskriminačním zákonem. U každého řídicího orgánu je zřízena kontaktní osoba či osoby, které dohlíží na dodržování zásady při přípravě programů a jejich samotné realizaci. Pracovníci, kteří se budou podílet na realizaci programů, budou vyškoleni v antidiskriminačním právu a uplatňování rovných příležitostí žen a mužů (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014).

Udržitelný rozvoj – princip udržitelného rozvoje v ČR spočívá v rovnováze tří pilířů, a to ekonomického, sociálního a environmentálního. Základním dokumentem pro ČR je Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, který stanovuje hlavní priority a cíle v oblasti udržitelného rozvoje (MMR, 2014).

Nezbytnými principy, které je nutné respektovat pro dosažení udržitelného rozvoje v ČR, jsou kromě zmiňované rovnováhy tří pilířů, také princip soudržnosti a integrace politik a řízení, princip předběžné opatrnosti, princip generační a mezigenerační odpovědnosti, princip rovných příležitostí a princip mezinárodní odpovědnosti. Všechny tyto principy najdeme ve Strategickém rámci udržitelného rozvoje ČR (MMR, 2014).

1.4 Legislativa

Legislativní zajištění regionální a strukturální politiky Evropské unie vychází z celé řady právních aktů. Smlouva o Evropském společenství, zejména článek 158-162, je základním kamenem pro provádění strukturální a regionální politiky. V nařízeních Rady EU ke strukturálním fondům je zakotven legislativní základ k opatřením vztahujícím se k různým aspektům realizace strukturální politiky. Mezi primární legislativu lze zařadit také články

ze Smlouvy o založení Evropského společenství týkající se politiky hospodářské a sociální soudržnosti (Wokoun a kol., 2008, s. 338; Vláda České republiky, © 2005-2016).

Pro Českou republiku byl v roce 2000 položen základ pro systémový, legislativní a institucionální rámec regionální politiky přijetím souboru zákonů souvisejících se zaváděním krajského zřízení v ČR. Důležité byly zejména tyto zákony: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajských zřízeních), zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hlavním městě Praze a zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění (Wokoun a kol., 2011, s. 140).

Dle Wokouna a kol. (2011, s. 140) „odstraňuje zákon o podpoře regionálního rozvoje hlavní nedostatky regionální politiky, neboť do přijetí tohoto zákona byla regionální politika v ČR realizována pouze v omezeném rozsahu. Přijetím tohoto zákona obsahuje česká regionální politika všechny základní principy regionální politiky i politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Zákon o podpoře regionálního rozvoje je tedy základním dokumentem v procesu zajištění kompatibility české regionální politiky s regionální politikou EU a tedy jejím nezbytným prvkem.“

Nařízení EU tvořící legislativní základ kohezní politiky v programovém období 2007-2013:

- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti – zde jsou například obsaženy cíle a principy politiky, financování, strategický přístup, programování;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2006 o Evropském fondu regionálního rozvoje – stanovuje, jaké druhy aktivit mohou být financovány z ERDF podle jednotlivých cílů;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1081/2006 o Evropském sociálním fondu - stanovuje, jaké zaměření aktivit může být financováno z ESF dle jednotlivých cílů;
- Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 o Fondu soudržnosti – určuje poslání fondu, oblasti intervence a podmínky podpory z CF;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1082/2006 o Evropském seskupení pro územní spolupráci (Žíték a Klímová, 2008, s. 45-46).

Pro nové programové období schválila Evropská komise 17. prosince 2013 balíček šesti nových nařízení, které slouží jako legislativní základ pro ESIF a současně ruší nařízení z minulého programového období:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1302/2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), pokud jde o vyjasnění, zjednodušení a zlepšení zřizování a fungování takovýchto seskupení;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o ERDF, ESF, CF, EAFRD, EMFF, o obecných ustanoveních o ERDF, ESF, CF a EMFF a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 (MMR ČR, © 2012a; European Commission, ©1995-2016).

2 KOHEZNÍ POLITIKA V OBDOBÍ 2007-2013

Evropská unie se se svými 27 členskými státy potýkala s výraznými ekonomickými, sociálními a teritoriálními disparitami na národní, ale také regionální úrovni. Z tohoto důvodu bylo nutné podporovat posílení potenciálu růstu, konkurenceschopnosti států a regionů a tvorbu nových pracovních míst. Evropská rada se na jednáních v Lisabonu a Göteborgu usnesla, že k posilování konkurenceschopnosti Evropské unie se politika soudržnosti prokázala v minulých letech jako nejefektivnější nástroj (Wokoun a kol., 2011, s. 129).

V tomto programovém období byla podpora soustředěna především na podporu nejslabších regionů, které tvořilo zejména 12 zemí, které vstoupily do EU v roce 2004 a 2007. Z fondů EU bylo pro tyto země vyčleněno až 81,5 % financí (König a kol., 2009, s. 167).

„Pro programové období byly stanoveny tři obecné zásady:

- přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující;
- zlepšení znalostí a inovace: cesta k růstu;
- vytváření více a lepších pracovních míst“ (Wokoun a kol., 2011, s. 129).

Wokoun a kol. (2011, s. 130) uvádí, že v období 2007-2013 je kladen důraz především na územní rozměr politiky soudržnosti, na úlohu měst a jejich příspěvek k růstu a zaměstnanosti. V rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou investice zacíleny do omezeného počtu priorit Společenství.

„Pro regionální programy byl navrhován omezený počet klíčových témat:

- inovace a ekonomika založená na znalostech (znalostní ekonomika);
- prevence v oblasti životního prostředí a jeho ohrožení;
- dosažitelnost a služby všeobecného ekonomického zájmu“ (Wokoun a kol., 2011, s. 130).

V tomto programovém období bylo na kohezní politiku EU vyčleněno zhruba 346,5 mld. EUR. Objem prostředků představuje více než třetinu evropského rozpočtu pro dané rozpočtové období. Česká republika získala ze strukturálních a investičních fondů více než 26,7 mld. EUR (MMR ČR, © 2012a).

2.1 Základní cíle kohezní politiky v letech 2007-2013

- Cíl 1 – Konvergence

Podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech prostřednictvím zvýšení kvality investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací a znalostní společnosti, zlepšení schopnosti přizpůsobovat se hospodářským a sociálním změnám, ochrany a zlepšení životního prostředí a výkonnosti správy (Wokoun a kol., 2008, s. 363; Žitek a Klímová, 2008, s. 45).

Financování tohoto cíle proběhlo prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Objem prostředků činil 283 mld. EUR, tedy 81,54 % celkové alokace z fondů (König a kol., 2009, s. 167).

Kritéria pro tento cíl:

- regiony NUTS 2 s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměrné hodnoty EU-27;
- regiony NUTS 2 nesplňující první kritérium, ale splňující podmínku v rámci EU-15, jedná se o slabé regiony původní skupiny zemí (Irsko, Portugalsko, Řecko, Španělsko);
- pro financování z Fondu soudržnosti členské státy s HND na obyvatele nižším než 90 % průměru HND zemí EU-27 (König a kol., 2009, s. 168).

Pod tento cíl spadaly v České republice všechny regiony soudržnosti kromě Hlavního města Prahy.

- Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podpora regionálních programů pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech, posilování konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a atraktivnosti regionů. Z tohoto cíle byly financovány regiony NUTS 2 nebo NUTS 1, které nespádaly pod cíl Konvergence. Jednalo se o vyspělejší regiony s HDP na obyvatele nad 75 % průměru EU-27, konkrétně 168 regionů v 19 členských zemích a regiony spadající v programovém období 2000-2006 do cíle 1. V ČR spadalo pod tento cíl pouze Hlavní město Praha. Objem alokovaných prostředků financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu činil 54,96 mld. EUR, tedy 15,95 % celkové

alokace z fondů (Wokoun a kol., 2008, s. 364; Žítek a Klímová, 2008, s. 45; König a kol., 2009, s. 168-169).

- **Cíl 3 – Evropská územní spolupráce**

Podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie, posilování přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, posilování nadnárodní spolupráce prostřednictvím opatření souvisejících s prioritami Společenství a posilování meziregionální spolupráce. Z tohoto cíle mohly čerpat regiony NUTS 2 ležící podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a regiony NUTS 3 podél námořních hranic nejvíce od sebe vzdálené 150 km. V ČR pod tento cíl spadaly všechny regiony. Objem alokovaných prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj činil 8,72 mld. EUR, tedy 2,52 % celkové alokace z fondů (Wokoun a kol., 2008, s. 364; Žítek a Klímová, 2008, s. 45; Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2012).

Tab. 2. Váha cílů kohezní politiky dle finanční alokace v období 2007-2013

Cíl	Váha cíle	Finanční alokace
Konvergence	81,54%	251 mld. €
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	15,95%	49 mld. €
Evropská územní spolupráce	2,52%	8 mld. €

Zdroj: vlastní zpracování podle MMR ČR, © 2012a

2.2 Fondy v programovém období 2007-2013

V programovém období 2007-2013 proběhly zásadní změny jak v rámci fungování kohezní politiky, tak také v oblasti strukturálních fondů. Nově vznikl Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský rybářský fond, který nahradil Finanční nástroj na podporu rybolovu. V tomto období jsou příspěvky z fondů vázány na operační programy, roste úloha Fondu soudržnosti prostřednictvím začlenění do programování (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 100-101).

Evropský fond regionálního rozvoje

ERDF se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006. Obecně se používá k posilování hospodářské a sociální soudržnosti, vyrovnávání regionálních rozdílů a podpoře územní spolupráce a současně naplňuje priority Společenství, kterými je posilování konkurenceschopnosti a inovací, vytváření

a ochrana udržitelných pracovních míst a zajišťování udržitelného rozvoje (Evropské společenství, 2006a).

V programovém období 2007-2013 financuje všechny tři cíle, konkrétně:

Cíl Konvergence – obsahuje jedenáct priorit, mezi které patří oblast výzkumu a technologického rozvoje, inovací a podnikání, informační a elektronické komunikační infrastruktury, místní rozvojové iniciativy, životní prostředí, prevence přírodních a technologických rizik, cestovní ruch, kultura, doprava, energetika, vzdělávání, zdravotnická a sociální infrastruktura (Evropské společenství, 2006a).

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – obsahuje tři priority, kterými jsou inovace a znalostní ekonomika, životní prostředí a předcházení rizikům, přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu (Evropské společenství, 2006a).

Cíl Evropská územní spolupráce – obsahuje tři hlavní priority, mezi které patří rozvoj přeshraničních hospodářských, sociálních a environmentálních činností prostřednictvím společných strategií pro udržitelný územní rozvoj, navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce a posílení účinnosti regionální politiky podporou meziregionální spolupráce (Evropské společenství, 2006a).

Evropský sociální fond

ESF se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006, které stanovuje rozsah jeho pomoci, zvláštní ustanovení a druhy výdajů způsobilých pro poskytnutí pomoci. „Úkolem fondu je zejména zvyšování zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí, podpora vysoké úrovně zaměstnanosti a zvyšování počtu pracovních míst a jejich kvality prostřednictvím podpory politik členských států, jejichž cílem je dosáhnout plné zaměstnanosti a kvality a produktivity práce, podpořit sociální začlenění, včetně přístupu znevýhodněných osob k zaměstnání, a snížit rozdíly v zaměstnanosti na celostátní, regionální a místní úrovni“ (Evropské společenství, 2006b).

ESF finančně podporuje dva cíle – Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. V rámci obou cílů obsahuje priority, jako jsou zvyšování přizpůsobivosti pracovníků, podniků a podnikatelů, zlepšování přístupu k zaměstnání a trvalé začleňování osob hledajících zaměstnání a neaktivních osob do trhu práce, posilování sociálního začle-

ňování znevýhodněných osob, posilování lidského kapitálu, podpora partnerství, paktů a iniciativ (Evropské společenství, 2006b).

Cíl Konvergence – pod tento samostatný cíl spadají priority: rozšiřování a zlepšování investic do lidského kapitálu, posilování institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb (Evropské společenství, 2006b).

Kohezní fond

CF se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 a Nařízením Rady (ES) č. 1084/2006. Finančně podporuje pouze jeden cíl, a to cíl Konvergence. Oblasti podpory jsou transevropské dopravní sítě a životní prostředí v rámci priorit stanovených pro politiku Společenství na ochranu životního prostředí (Evropské společenství, 2006c).

Tab. 3. Financování cílů kohezní politiky v období 2007-2013

Cíl	Zdroj financování - fond		
Konvergence	ERDF	ESF	CF
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF	ESF	
Evropská územní spolupráce	ERDF		

Zdroj: vlastní zpracování podle MMR ČR, © 2012a

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

EAFRD se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1698/2005, hlavním cílem tohoto fondu je podpora udržitelného rozvoje venkova v celé Unii. Finančně podporuje například opatření k diverzifikaci venkovské ekonomiky, konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví prostřednictvím restrukturalizace, vývoje a inovací, zlepšování životního prostředí, krajiny a kvality života na venkově, péči o přírodní dědictví a turistický ruch. V tomto programovém období je financování z tohoto fondu realizováno na základě Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007-2013, který stanovuje čtyři prioritní osy:

Osa 1 – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Osa 2 – Zlepšování životního prostředí a krajiny

Osa 3 – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa 4 – Leader (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 134-139; Evropské společenství, 2005)

Evropský rybářský fond (EFF)

EFF se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1198/2006 a v programovém období 2007-2013 hospodařil s finančními prostředky ve výši 4,7 mld. EUR. Cílem fondu je například podpora společné rybářské politiky, rybolovu, zpracování produktů rybolovu a jejich uvádění na trh, udržitelný rozvoj akvakultury atd. (Evropské společenství, 2006d; European Commission, ©1995-2016).

2.3 Struktura operačních programů v ČR v programovém období 2007-2013

V programovém období 2007-2013 využívala Česká republika finanční prostředky ze všech tří cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Celková výše alokace pro ČR činila kolem 26,7 mld. EUR. Do cíle Konvergence spadalo sedm regionů soudržnosti mimo Hlavní město Prahu a ČR získala v tomto cíli 25,89 mld. EUR. Pod cíl Konvergence spadalo sedm regionálních operačních programů pojmenovaných dle jednotlivých regionů soudržnosti, finanční alokace činila 4,66 mld. EUR a osm tematických operačních programů s přidělenou finanční alokací 21,23 mld. EUR. Integrovaný operační program se řadil k tzv. víceúčelovým tematickým programům a získal jak finanční prostředky z cíle Konvergence (asi 1,59 mld. EUR), tak také z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (asi 29,4 mil. EUR). Operační program technická pomoc spadl rovněž do víceúčelových tematických programů a byl financován z cíle Konvergence ve výši cca 225,6 mil. EUR a cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost ve výši cca 3,6 mil. EUR. Do cíle Regionální konkurenceschopnost bylo zařazeno Hlavní město Praha, které mohlo z tohoto cíle získat finanční pomoc ve výši 0,42 mld. EUR ze dvou operačních programů. Do cíle Evropská územní spolupráce byly zařazeny všechny regiony ČR a byly vyčleněny finanční prostředky ve výši 0,39 mld. EUR. Evropská územní spolupráce probíhala prostřednictvím sedmi operačních programů a dvou síťových operačních programů ESPON 2013 a INTERACT II. U dvou operačních programů přeshraniční spolupráce mezi ČR a Bavorskem a ČR a Polskem nebyla určena konkrétní výše finanční podpory pro ČR, ale pouze celkový objem finančních prostředků pro obě sousedící země. U operačního programu Mezuregionální spolupráce nebyla stanovená výše finančních prostředků pro jednotlivé země, pouze byla stanovena celková výše podpory pro celý operační program (MMR ČR, © 2012a).

Přehled operačních programů ČR v programovém období 2007-2013 společně s finanční alokací, fondem a řídicím orgánem zobrazuje následující tabulka.

*Tab. 4. Struktura operačních programů ČR a financování
v programovém období 2007-2013*

Operační program	Finanční alokace (v €)	Objem financí (v %)	Fond	Řídicí orgán
Cíl 1 Konvergence	25,89 mld.	96,97	ERDF + ESF + CF	-
OP Doprava	5,82 mld.	21,8	ERDF + ESF	MD
OP Životní prostředí	4,92 mld.	18,4	ERDF + ESF	MŽP
OP Podnikání a inovace	3,12 mld.	11,7	ERDF	MPO
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2,07 mld.	7,8	ERDF	MŠMT
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1,88 mld.	7,0	ESF	MPSV
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1,83 mld.	6,8	ESF	MŠMT
Integrovaný operační program	1,62 mld.	6,1	ERDF + ESF	MMR
OP Technická pomoc	0,229 mld.	0,9	ERDF	MMR
ROP NUTS II Severozápad	762,77 mil.	2,9	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Moravskoslezsko	734,27 mil.	2,8	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Jihovýchod	720,36 mil.	2,7	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Severovýchod	671,29 mil.	2,5	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Střední Morava	672,24 mil.	2,5	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Jihozápad	633,65 mil.	2,4	ERDF	RRRS
ROP NUTS II Střední Čechy	571,72 mil.	2,1	ERDF	RRRS
Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	0,42 mld.	1,57	ERDF + ESF	-
OP Praha Konkurenceschopnost	241,2 mil.	0,9	ERDF	Hl. m. Praha
OP Praha Adaptabilita	108,39 mil.	0,4	ESF	Hl. m. Praha
Cíl 3 Evropská územní spolupráce	0,39 mld.	1,46	ERDF	-
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	neurčeno	-	ERDF	MMR
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	neurčeno	-	ERDF	MMR
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	69,12 mil.	0,26	ERDF	MMR

OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	67,20 mil.	0,25	ERDF	MMR
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	56,55 mil.	0,21	ERDF	MMR
OP Meziregionální spolupráce	neurčeno	-	ERDF	MMR - koordi- nátor
OP Nadnárodní spolupráce	37,46 mil.	0,14	ERDF	MMR - koordi- nátor

Zdroj: MMR ČR, © 2012a

3 KOHEZNÍ POLITIKA V OBDOBÍ 2014-2020

V současném programovém období má EU 28 členů, neboť v roce 2013 se stalo členskou zemí také Chorvatsko. Nové programové období se teprve rozjíždí, proto existuje menší množství zdrojů a informací než o období minulém.

Evropská komise přijala 17. prosince 2013 balíček šesti nových nařízení, které tvoří legislativní základ pro nové programové období 2014-2020. Cílem finanční pomoci z Evropských strukturálních a investičních fondů zůstává naplňování jedenácti tematických cílů strategie Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst. Nové programové období přineslo řadu změn a novinek. Jednou z nich je například to, že v minulých programových obdobích byl základním dokumentem pro využívání fondů EU Národní strategický referenční rámec. V novém programovém období převzal tuto roli dokument Dohoda o partnerství. Tento dokument stanovuje jednotlivé cíle a priority členského státu pro efektivní využívání ESIF za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě národních priorit. Dohodu o partnerství musela pro nové programové období vypracovat každá země a následně ji projednala a schválila Evropská komise (MMR ČR, © 2012a; MMR, 2014; Vláda České republiky, ©2005-2016).

Členské státy se nově člení do tří kategorií:

- méně rozvinuté regiony – HDP na obyvatele nižší než 75 % průměru EU-28;
- přechodové regiony – HDP na obyvatele se pohybuje v rozmezí 75 – 90 % průměru EU-28;
- více rozvinuté regiony – HDP na obyvatele je vyšší než 90 % průměru EU-28 (Vláda České republiky, ©2005-2016).

Pro kohezní politiku v období 2014-2020 bylo vyčleněno z rozpočtu EU 366,8 mld. EUR, které byly na rozdíl od minulého období rozděleny pouze do dvou cílů. Očekává se, že tato finanční alokace společně s veřejnými a soukromými národními příspěvky přinese pravděpodobný vliv politiky soudržnosti ve výši více než 500 mld. EUR. Česká republika může čerpat finanční prostředky ve výši cca 24 mld. EUR. (MMR ČR, © 2012a)

3.1 Základní cíle kohezní politiky v letech 2014-2020

V tomto programovém období se ve srovnání s minulým obdobím snížil počet cílů ze tří na dva:

Cíl 1 Investice pro růst a zaměstnanost – pro tento cíl byly vytyčeny finanční prostředky ve výši 342,2 mld. EUR, tedy 97,2 % z celkového objemu prostředků. Financování bude probíhat prostřednictvím ERDF, ESF a Fondu soudržnosti (Vláda České republiky, ©2005-2016).

Cíl 2 Evropská územní spolupráce – pro tento cíl byly určeny finanční prostředky ve výši 9,6 mld. EUR, tedy 2,8 % z celkového objemu prostředků. Cíl bude financován stejně jako v minulém období 2007-2013 z ERDF (Vláda České republiky, ©2005-2016).

Tab. 5. *Váha cílů kohezní politiky dle finanční alokace v období 2014-2020*

Cíl	Váha cíle	Finanční alokace
Investice pro růst a zaměstnanost	97,2 %	342,2 mld. €
Evropská územní spolupráce	2,8 %	9,6 mld. €

Zdroj: vlastní zpracování podle Vláda České republiky, ©2005-2016

3.2 Fondy v programovém období 2014-2020

Evropský fond regionálního rozvoje

ERDF usiluje i v tomto programovém období o posilování hospodářské a sociální soudržnosti EU a o snižování nerovnováhy mezi jejími regiony. Finanční podpora se soustředí do čtyř klíčových prioritních oblastí:

- inovace a výzkum;
- digitální agenda;
- podpora malých a středních podniků;
- nízkouhlíková ekonomika (European Commission, ©1995-2016).

Finance přidělované na tyto priority budou záviset na kategorii regionů:

- Ve více rozvinutých regionech se musí alespoň 80 % finančních prostředků soustředit na nejméně dvě priority.
- V přechodových regionech je toto zaměření ve výši 60 % finančních prostředků.

- V méně rozvinutých regionech je zaměření ve výši 50 % finančních prostředků (European Commission, ©1995-2016).

Rovněž je stanoven povinný objem financí z ERDF na projekty v oblasti nízkouhlíkové ekonomiky:

- více rozvinuté regiony: 20 %;
- přechodové regiony: 15 %;
- méně rozvinuté regiony: 12 % (European Commission, ©1995-2016).

V cíli Evropská územní spolupráce bude 80 % finančních prostředků vynaloženo na zmiňované čtyři prioritní oblasti. ERDF bude věnovat pozornost specifickým územním charakteristikám, snižování ekonomických, environmentálních a sociálních problémů v městských oblastech a zvláštní pomoc bude věnována oblastem znevýhodněným z geografického hlediska (European Commission, ©1995-2016).

Evropský sociální fond

V novém programovém období má být posílena role ESF. Bude stanoveno kritické množství investic do lidského kapitálu prostřednictvím zaručeného minimálního podílu ESF v rámci financování kohezní politiky v jednotlivých členských státech. Finanční prostředky pro tento fond byly stanoveny na cca 80 mld. EUR. Přibližně 20 % těchto prostředků půjde na sociální začleňování pro lidi v nesnázích a znevýhodněných skupin. Dalším cílem fondu je prosazování rovnosti žen a mužů, stejně tak potírání jakékoliv diskriminace, také bude kladen větší důraz na boj proti nezaměstnanosti mladých lidí. Bude poskytována větší podpora pro oblast sociálních inovací, tzn. testování a rozšiřování inovativních řešení problémů spojených se sociálními, pracovními a vzdělávacími potřebami. ESF se také zaměří na posilování úsilí členských států v oblasti zlepšování kvality veřejné správy formou podpory strukturálních reforem a nezbytné administrativní a institucionální kapacity (European Commission, ©1995-2016).

Kohezní fond

Kohezní fond neboli Fond soudržnosti je zaměřen na členské státy EU (nikoli regiony), jejichž HDP na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU-28 (15 zemí mezi které patří také ČR). Cílem fondu je snižování hospodářských a sociálních rozdílů a podpora udržitelného rozvoje. V tomto programovém období podléhá stejným pravidlům programování, řízení a monitorování jako ERDF a ESF. Z fondu budou financovány transevropské dopravní sítě

a environmentální projekty v oblasti infrastruktury. Výše finančních prostředků stanovených pro tento fond činí 66,36 mld. EUR (European Commission, ©1995-2016; Vláda České republiky, ©2005-2016).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EAFRD je nástrojem společné zemědělské politiky EU a také jedním z ESIF. Jeho cílem je posílit sektor zemědělství, lesnictví a obecně venkovské oblasti EU. Rozpočet fondu pro toto programové období je cca 96 mld. EUR. Podpora je poskytována v zemědělství, lesnictví, k řízení přírodních zdrojů životního prostředí a také k udržitelnému rozvoji hospodářství venkova (European Investment Bank, ©2014-2016).

Evropský námořní a rybářský fond

Fond určený pro námořní a rybářskou politiku EU a jeden z pěti Evropských strukturálních a investičních fondů. Pomáhá rybářům k přechodu k udržitelnému rybolovu, podporuje pobřežní komunity, vytváří nová pracovní místa a zlepšuje kvalitu života podél evropských břehů. Pro Českou republiku bylo z tohoto fondu vyčleněno 31,1 mil. EUR (European Commission, ©1995-2016).

Tab. 6. Financování cílů kohezní politiky v období 2014-2020

Cíl	Zdroj financování - fond		
Investice pro růst a zaměstnanost	ERDF	ESF	CF
Evropská územní spolupráce	ERDF		

Zdroj: vlastní zpracování podle European Commission, ©1995-2016

3.3 Struktura operačních programů v ČR v programovém období 2014-2020

V programovém období 2014-2020 čerpá Česká republika finanční podporu z obou cílů kohezní politiky EU. Celková alokace pro Českou republiku je cca 23,96 mld. EUR. Prostřednictvím cíle Investice pro růst a zaměstnanost může Česká republika čerpat finanční podporu v osmi operačních programech. Oproti minulému programovému období se počet operačních programů výrazně snížil, což bylo způsobeno zejména nahrazením sedmi regionálních operačních programů jedním centrálním a to Integrovaným regionálním operačním programem, který na tyto programy navazuje a částečně také navazuje na Integrovaný operační program. Do cíle Evropská územní spolupráce spadá sedm operačních programů,

kteřé jsou rozděleny na tři kategorie – programy přeshraniční spolupřáce (ČR – Polsko, Rakousko – ČR, Bavorsko – ČR, Sasko – ČR, Slovensko – ČR), pro které je připraven největší objem finanční podpory a dále OP Nadnárodní spolupřáce a OP Meziřegionální spolupřáce. Rovněž je vytvořeno několik programů pro nadnárodní spolupřáci (INTERREG Central Europe 2020, DANUBE) a meziřegionální spolupřáci (INTERREG Europe, ESPON 2020, INTERACT III, URBACT III). Mimo zmiňované cíle nespádá Program rozvoje venkova, který je financován prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Operační program Rybářství, který je financován z Evropského námořního a rybářského fondu (MMR ČR, © 2012a).

Přehled jednotlivých operačních programů pro Českou republiku společně s předpokládanou výší finanční alokace, zdrojem financování a řídícím orgánem zobrazuje tabulka.

*Tab. 7. Struktura operačních programů ČR a financování
v programovém období 2014-2020*

Operační program	Finanční alokace (v mld. €)	Fond	Řídící orgán
Cíl 1 Investice pro růst a zaměstnanost	21,65	ERDF + ESF + CF	-
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4,33	ERDF	MPO
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	2,77	ERDF + ESF	MŠMT
OP Doprava	4,70	ERDF + ESF	MD
OP Životní prostředí	2,64	ERDF + ESF	MŽP
OP Zaměstnanost	2,15	ESF	MPSV
Integrovaný regionální operační program	4,64	ERDF	MMR
OP Praha – pól růstu ČR	0,20	ERDF + ESF	Hl. m. Praha
OP Technická pomoc	0,22	CF	MMR
Cíl 2 Evropská územní spolupřáce	-	-	-
OP ČR - Polsko	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
OP Svobodný stát Sasko – ČR	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
OP Svobodný stát Bavorsko – ČR	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR

OP Rakousko – ČR	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
OP Slovensko – ČR	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
OP Nadnárodní spolupráce	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
OP Mezuregionální spolupráce	pro ČR neurčeno	ERDF	MMR
Mimo cíle EU	2,34	-	-
OP Rybářství	0,03	EMFF	MZ
Program rozvoje venkova	2,31	EAFRD	MZ

Zdroj: vlastní zpracování podle MMR ČR, © 2012a;
European Commission, ©1995-2016

4 ADMINISTRACE PROJEKTU

4.1 Projekt

Pinto (2016, s. 25) definuje projekt jako souhrn souvisejících cílevědomých a koordinovaných aktivit, se stanovenou dobou trvání, rozpočtem a plánem. Každý projekt je do jisté míry vždy unikátní. Mezi typické znaky a vlastnosti projektu řadí:

- specifické cíle, které mají být dokončeny podle zadaných kritérií;
- stanoveno počáteční a koncové datum;
- stanoveny finanční limity;
- spotřeba lidských a nelidských zdrojů (materiální, technologické atd.);
- multifunkčnost;
- jedinečnost.

V případě kohezní politiky je projekt kompaktní soubor aktivit, které jsou financovány z operačního programu. Tyto aktivity se zaměřují na dosažení předem stanovených a přesně definovaných měřitelných cílů. Projekt má stanoven rozpočet a realizuje se v určeném časovém horizontu podle zvolené strategie (NOK, 2014a, s. 12).

4.2 Projektový cyklus

Projektový cyklus obsahuje sled kroků nutných k získání finanční podpory z fondů EU:

- 1) **Vytvoření projektového záměru** – stanovení cíle projektu, cílové skupiny, popis aktivit, rozpočtu, financování, časového rozpětí.
- 2) **Nalezení vhodného operačního programu pro projektový záměr** – na základě prostudování programových dokumentů obsahujících informace o podporovaných oblastech, cílech programu a o možných žadatelích.
- 3) **Předložení žádosti o podporu** – vytvoření žádosti o dotaci podle metodických pokynů, příruček nebo konzultací a její následné podání do příslušné výzvy, do které daný projekt spadá.
- 4) **Posouzení žádosti o podporu** – vyhodnocení žádosti řídicím orgánem nebo pověřenou institucí na základě hodnotících kritérií obsažených v příslušné výzvě.
- 5) **Realizace projektu** – stanovení podmínek realizace projektu a sepsání smlouvy s úspěšným žadatelem o dotaci.

- 6) **Žádost o platbu** – předložení žádosti o platbu řídicímu orgánu nebo pověřené instituci. Podmínky žádosti o platbu stanoví řídicí orgán.
- 7) **Vyhodnocení a vyúčtování** – průběžné a následné vyhodnocování dodržování podmínek pro financování řídicím orgánem. Při jejich splnění (tzv. způsobilé výdaje) jsou následně připsány finanční prostředky na bankovní účet. V případě nesplnění některých podmínek (tzv. nezpůsobilé výdaje) zkrácení nárokované částky.
- 8) **Kontrola na místě** – probíhá plánovaně nebo namátkově, kontrola projektové dokumentace, fyzického stavu projektu, finanční stránky atd. Doplnuje administrativní kontrolu.
- 9) **Publicita projektu** – povinnost příjemce finanční podpory informovat veřejnost na základě stanovených pravidel (tzv. povinná publicita projektu) o pomoci z fondů EU.
- 10) **Udržitelnost projektu** – udržování výstupů projektů i po skončení proplácení finanční pomoci po dobu stanovenou ve smlouvě pod hrozbou uložení sankce nebo vrácení dotace (MMR ČR, © 2012a).

Výzvy k podávání projektů

Výzva představuje aktivitu řídicího orgánu či pověřené instituce příslušného operačního programu, která vyzývá žadatele k podání žádosti o podporu podle předem stanovených podmínek. Výzvy jsou zveřejňovány v různých intervalech a to prostřednictvím tisku, internetových stránek řídicího orgánu případně jiné webové stránky. Harmonogram výzev obsahuje informace o vyhlašovaných výzvách pro daný rok. Na základě výzev získávají žadatelé a příjemci podpory základní informace o podmínkách získání podpory a realizace projektu. Žádosti o dotaci se podávají buď ke stanovenému datu ve výzvě nebo průběžně do doby uzavření výzvy (NOK, 2014a, s. 9, 15; Marek a Kantor, 2009, s. 175).

5 EVALUACE

„Pojem evaluace neboli vyhodnocování je proces vymezování, získávání a poskytování užitečných informací pro posouzení rozhodovacích alternativ“ (Bennett, 2003, s. 5).

Dle metodického pokynu pro evaluaci se jedná o proces, který je založen na sběru dat a na jejich následném vyhodnocení s cílem získat podklady pro strategické řízení a řízení implementace. Evaluace vychází z informací, které byly získány předchozím monitorin- gem (NOK, 2014b, s. 11).

Typy evaluací z hlediska programového cyklu:

- a) před zahájením programového období
 - evaluace ex-ante – probíhá v přípravné fázi strategie programu pro zvýšení její kvality a zajištění věcnosti a logiky. Výsledky evaluace jsou předkládány Evropské komisi společně s návrhy programu.
- b) během realizace programu
 - evaluace ad-hoc – probíhá v průběhu programového období a souvisí s monitorováním aktuálního stavu implementace programů.
 - evaluace ongoing – provádí se kvůli zlepšení systému realizace programu, zpravidla se věnuje nějaké části programu.
 - evaluace mid-term – zabývá se dosaženým pokrokem ve vztahu k naplňování cílů stanovených na úrovni Dohody o partnerství a programů. Rovněž posuzuje využívání finančních prostředků, monitorování a systému implementace.
 - evaluace souhrnná – prováděná pro účely vytvoření zprávy o pokroku implementace Dohody o partnerství v konkrétním členském státě.
- c) po ukončení realizace programu
 - evaluace ex-post – tento typ evaluace slouží pro závěrečné hodnocení, jsou posuzovány efekty evropských fondů a jejich příspěvek ke strategii EU pro inteligentní a udržitelný růst. Probíhá formou analyzování použitých zdrojů, podává zprávu o účelnosti a účinnosti intervencí a v jakém rozsahu byla naplněna očekávání efektů (NOK, 2014b, s. 12-13).

6 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ MORAVA

Regionální operační program Střední Morava je jedním ze sedmi ROP cíle Konvergence. Tento program je sestaven pro území vymezené hranicemi Olomouckého a Zlínského kraje. Z hlediska celkového objemu finanční alokace se tento program řadí na páté místo mezi ROP České republiky. V přepočtu objemu podpory na jednoho obyvatele regionu soudržnosti zaujímá třetí místo mezi ROP. V regionu soudržnosti Střední Morava představuje ROP Střední Morava základní strategický dokument kohezní politiky (Hájek a Novosák, 2010, s. 154-155).

6.1 Rozbor programového dokumentu

Po krátkém představení ROP Střední Morava následuje rozbor poslední verze programového dokumentu (verze 16). Informace získané z rozboru budou dále využity v praktické části.

V programovém období 2007-2013 byl region NUTS 2 Střední Morava způsobilý pro čerpání ze strukturálních fondů v rámci cíle „Konvergence“. Podpora v tomto cíli byla financována z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Regionálního operačního programu Střední Morava (dále též jen ROP SM). Na přípravě tohoto operačního programu se podílely pracovní skupiny se vztahem k prioritním osám ROP SM - zástupci krajů, měst, obcí, podnikatelské a nepodnikatelské sféry, univerzit, hospodářských komor, experti pro danou oblast atd. Dokument vychází z široké škály legislativních předpisů jak na evropské, tak také národní úrovni a mimo to také z dokumentů vážících se k dané problematice regionu soudržnosti Střední Morava. Mezi důležité dokumenty Zlínského kraje patří zejména Program územního obvodu Zlínského kraje a Sociálně-demografická analýza Zlínského kraje, dále pak programy rozvoje, koncepce rozvoje jednotlivých oblastí, sektorů a další (RRRS SM, 2016a, s. 13-23).

Výše zmiňované informace jsou uvedeny v samotném úvodu programového dokumentu ROP SM. Dokument se následně skládá ze socioekonomické analýzy regionu, stanovené strategie, prioritních os, indikátorů, realizační části a finančního plánu. Struktura všech programových dokumentů regionálních programů je stejná.

6.1.1 Socioekonomická analýza regionu

Region NUTS 2 Střední Morava se rozkládá na ploše 9 230 km² a zaujímá tak 11,7 % území ČR. Tvoří jej dva kraje – Olomoucký kraj a Zlínský kraj. Olomoucký kraj utváří 5 okresů a 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP). Zlínský kraj se dělí na 4 okresy a 13 SO ORP. Ve zkratce můžeme říci, že z pohledu EU a ČR je tento **region soudržnosti při srovnávání ekonomické vyspělosti podprůměrně rozvinutým**. Region se řadí mezi dlouhodobě nejvážněji zaostávající regiony za vývojem ČR a je ohrožován propadem konkurenceschopnosti. Mezi problémové oblasti se řadí zejména sektor služeb, strukturální nezaměstnanost a vzdělanostní struktura obyvatelstva. Region hraničí s ekonomicky slabšími oblastmi Slovenska a Polska a třetinu území pokrývá CHKO (Bílé Karpaty, Beskydy, Jeseníky, Litovelské Pomoraví), což se jistým způsobem projevuje na hospodářské situaci regionu. Nejvíce obyvatel pracuje ve zpracovatelském průmyslu, dále pak v činnosti obchodu, oprav motorových vozidel, spotřebního zboží a ve stavebnictví. **Potenciál růstu regionu představuje zejména oblast sociálních služeb a cestovního ruchu** (RRRS SM, 2016a, s. 24-66).

Důležité ukazatele regionu soudržnosti Střední Morava a Zlínského kraje vycházející ze socioekonomické analýzy za rok 2004-2006:

- počet obyvatel cca 1,23 mil. (ZK 589 839 obyvatel), tedy 12 % obyvatelstva ČR;
- průměrný věk 40,2 let (ZK 40,2 let), v posledních letech dochází k jeho mírnému nárůstu, způsobeném nízkou porodností a prodlužováním délky života obyvatel;
- HDP v přepočtu na jednoho obyvatele 79,1 % průměru ČR (ZK 80,1 %);
- HDP přepočtený na jednoho obyvatele v paritě kupní síly 58,2 % průměru EU-25;
- vzdělanostní struktura – základní vzdělání a bez základního vzdělání 22 %, střední vzdělání bez maturity 37,7 %, střední vzdělání s maturitou 29,8 % a vysokoškolské vzdělání 9,5 %;
- registrovaná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji 7,75 % (ke konci roku 2006) a oproti předchozím sedmi letům došlo k jejímu mírnému snížení;
- nejvíce nezaměstnaných tvoří skupina obyvatel se základním vzděláním nebo bez vzdělání (25 %);
- cestovní ruch Zlínského kraje – 365 ubytovacích zařízení, 21 408 lůžek, 2 313 pracovníků v ubytovacích zařízeních (RRRS SM, 2016a, s. 24-66).

6.1.2 SWOT analýza

Ze socioekonomické analýzy vychází SWOT analýza, která tvoří základ pro stanovení strategie ROP Střední Morava. Zde je pro představu uvedena zkrácená verze SWOT analýzy vycházející ze SWOT analýzy v programovém dokumentu:

Silné stránky

- Příznivější věková struktura regionu soudržnosti vůči údajům za celou ČR
- Zvyšující se hospodářská dynamičnost
- Vysoký podíl kvalifikovaných výrobních pracovníků
- Mírný nárůst vysokoškolsky vzdělaných osob a klesající počet osob s nejnižším vzděláním
- Početný stav malých a středních podniků
- Růst počtu pracovníků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací
- Významná tranzitní lokalita, součást Transevropské dopravní sítě
- Několik CHKO v regionu, které jsou stabilizačním faktorem životního prostředí
- Tradice lázeňství, vyhledávané lokality cestovního ruchu (RRRS SM, 2016a, s. 66-67)

Slabé stránky

- Pokles počtu obyvatel
- Růst hodnot indexu stárí
- Nízká úroveň migračního salda
- HDP na obyvatele v regionu soudržnosti pod průměrem ČR
- Zvyšující se ekonomická zaostalost regionu soudržnosti k ČR
- Poměrně vysoký počet nezaměstnaných osob s nízkým vzděláním
- Nízká průměrná mzda ve srovnání s celorepublikovým průměrem
- Mírně podprůměrná vzdělanostní struktura
- Nenaplněný potenciál cestovního ruchu
- Minimální rozsah dálnic a rychlostních komunikací
- Technická zaostalost dopravní infrastruktury
- Nedostatečná síť a propojenost cyklistických a pěších stezek
- Výskyt brownfields a starých ekologických zátěží

- Nevyhovující kapacity kombinace motorové a bezmotorové dopravy v sídlech a místních komunikací
- Infrastruktura pro poskytování sociálních služeb nedosahující standardů v této oblasti (RRRS SM, 2016a, s. 68-69)

Příležitosti

- Nové požadavky na kapacitu i kvalitu infrastruktury
- Zvyšující se útraty za služby volného času, zvláště v oblasti turismu
- Stabilní růst české ekonomiky a růst kupní síly obyvatel regionu
- Růst potřeby celoživotního vzdělávání
- Snaha investorů a podnikatelů přenést produkci do míst disponujících pracovní silou, prostorem a dopravní sítí
- Odstranění technické zaostalosti dopravní infrastruktury v regionu soudržnosti
- Napojení Zlínské aglomerace na systém dálnic a rychlostních komunikací i mezinárodních tras
- Rozvoj alternativních forem dopravy a integrovaného systému veřejné správy
- Technologické využívání odpadů a preferování šetrných přístupů ve spotřebě neobnovitelných zdrojů
- Rostoucí požadavky na kvalitu života
- Zvyšující se nároky na dostupnost sociálních služeb (RRRS SM, 2016a, s. 69-70)

Hrozby

- Zhoršení věkové struktury obyvatelstva
- Ztráta výhledu mladší generace v oblasti osobního uplatnění v regionu soudržnosti
- Ztráta konkurenceschopnosti významných průmyslových odvětví
- Stárnutí pracovní síly bez náhrad
- Zastavení zvyšující se dynamiky sektoru služeb
- Zhoršení vzdělanostní struktury
- Zaostávání ve vývoji a inovacích
- Ztráta atraktivnosti regionu a dopravní dostupnosti
- Nevyhovující stav dopravní infrastruktury
- Nenaplnění požadavků v oblasti sociálních a zdravotnických služeb

- Ohrožování regionu přírodními riziky spojenými se změnami klimatu (RRRS SM, 2016a, s. 70-71)

6.1.3 Strategie regionu soudržnosti Střední Morava

Vize: „Střední Morava musí srovnat ekonomické tempo s ostatním územím ČR. Budoucnost regionu je ve zvýšení celkové dynamiky, ale zvláště posílení konkurenceschopnosti regionu. Tu v regionu představuje restrukturalizace nemalé části ekonomiky do odvětví s globální perspektivou. Přinese vyšší příjmy obyvatel a příležitost uplatnit vyšší kvalifikaci.

Součástí budou změny v nezbytné infrastruktuře a prostředí pro život. Postupně bude vyrovnán handicap pohraničních území stejně jako dopravní prostupnosti a obsluhy značné části území. Přitom neztratí kvality přírodního prostředí a kouzlo tradic. Šetrný přístup a citlivé spojení s kulturními, rehabilitačními a relaxačními kapacitami vytvoří silný segment turismu. Ten stabilizuje ekonomiku zejména venkovského prostoru.

Města a obce budou nadále harmonizovat životní podmínky, aby region udržel přitažlivost pro obyvatele. Region zvládne stárnutí populace a jiné sociální dopady nejen rozvojem nových služeb, úrovní dopravní obsluhy, zdravotní infrastrukturou, ale i novými aktivitami, jež obyvatelům nabídne. Region se bude vyrovnávat s okolními úrovněmi příjmů a investic, posílí kapacity aplikovaného výzkumu a inovací v oborech s tradicí a vzdělávacím zázemím. Důsledkem toho dojde k posílení sektoru služeb s posunem k trhu, a tím kvalitě a udržitelnosti“ (RRRS SM, 2016a, s. 72-73).

K naplnění vize regionu je nutné zaměřit se zejména na oblast veřejné správy, tedy provést nezbytnou inovativnost v jejím přístupu, dále rozšiřovat a zkvalitňovat silniční síť, podporovat výzkum a vývoj, inovativnost podniků, rozvíjet vzdělanostní systém, zlepšovat kulturní a sociální infrastrukturu a v neposlední řadě financovat rozvoj cestovního ruchu a sociálních služeb, které představují hlavní potenciál růstu regionu. Tyto oblasti je možno rozvíjet také pomocí tematických operačních programů (RRRS SM, 2016a, s. 73).

Na základě naplnění cílů ROP SM, ostatních operačních cílů a přirozeného sociálně-ekonomického rozvoje bude na konci programového období region Střední Morava vyspělejší a rozvinutější. Bude mít udržovanější dopravní infrastrukturu, zkvalitněný vzdělávací proces, kvalitní a moderní soustavu zařízení sociální péče, zlepšený zdravotní stav obyvatelstva, bude efektivně využívat podnikatelský potenciál pro služby, zpracovatelský prů-

mysl, cestovní ruch a volný čas. Nabídkou a infrastrukturou cestovního ruchu bude přispívat k celkovému ekonomickému výkonu regionu. Region Střední Morava bude ekonomickou vyspělostí a strukturou srovnatelný s úrovní České republiky (RRRS SM, 2016a, s. 81-2).

Globální cíl ROP Střední Morava: „Zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel ve svém komplexu“ (RRRS SM, 2016a, s. 82).

Globálního cíle bude dosahováno především prostřednictvím posilování vazeb mezi městským prostorem (centrum prosperity a zaměstnanosti) a venkovským zázemím, souběžně s podporou rozvoje oblasti dopravy, cestovního ruchu a podnikatelské atraktivnosti regionu. Globální cíl je vymezen třemi specifickými cíli, které blíže upřesňují zaměření tohoto cíle. Jejich naplňování probíhá prostřednictvím aktivit stanovených na základě prioritních os (RRRS SM, 2016a, s. 82).

Specifický cíl 1: „Zajištění efektivní, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury v rámci regionu soudržnosti Střední Morava a spolehlivé, kvalitní a integrované veřejné dopravní služby“ (RRRS SM, 2016a, s. 83).

Specifický cíl 2: „Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých, podpůrných podmínek pro podnikání“ (RRRS SM, 2016a, s. 83).

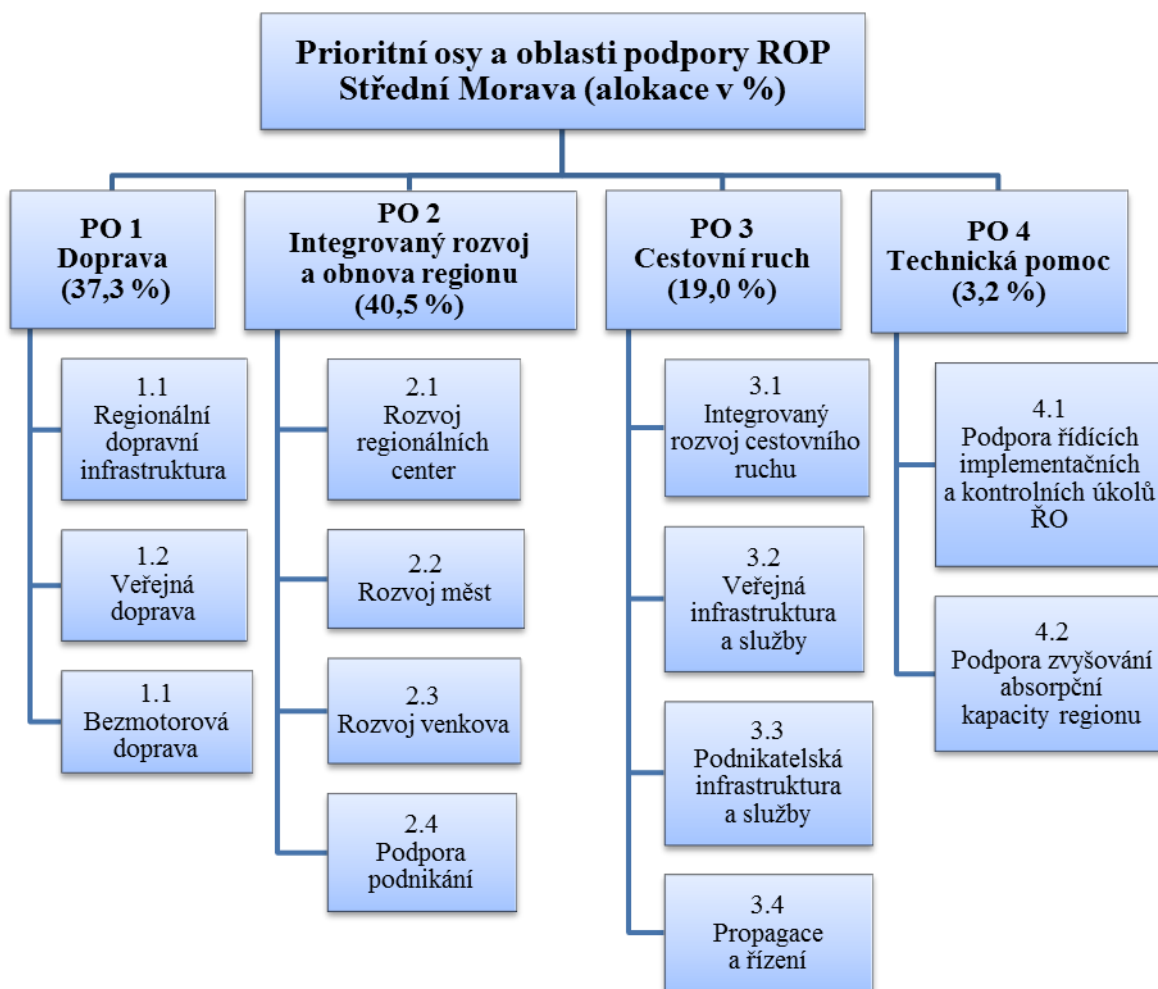
Specifický cíl 3: „Zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace“ (RRRS SM, 2016a, s. 84).

Na základě vytyčeného globálního cíle a jednotlivých specifických cílů byly formulovány čtyři prioritní osy ROP Střední Morava, odpovídající výstupům socioekonomické analýzy a SWOT analýzy regionu soudržnosti Střední Morava, které mají dopomoci jeho celkovému rozvoji (RRRS SM, 2016a, s. 84).

6.1.4 Prioritní osy a oblasti podpory

Následující schéma ukazuje rozdělení Regionálního operačního programu Střední Morava do čtyř prioritních os a třinácti oblastí podpory (tedy menších cílů), pomocí kterých bude dosahováno stanovené vize. Prioritní osy vycházejí ze tří specifických cílů, které rozdělují

stanovenou vizi do několika oblastí. Poslední prioritní osa je podpůrná a pomáhá naplňování předchozích tří prioritních os.

Obr. 1. Schéma rozdělení ROP Střední Morava na prioritní osy a oblasti podpory

Zdroj: RRRS SM, 2016

Prioritní osa č. 1 – DOPRAVA

Prioritní osa č. 1 Doprava vychází z výše definovaného specifického cíle 1, který tedy představuje globální cíl této prioritní osy. V této oblasti je podpora směřována na rozvoj regionálních silnic, zlepšování kvality dopravní infrastruktury, propojení regionu soudržnosti Střední Morava se zbylými regiony ČR a zahraničím (mimo jiné také prostřednictvím podpory regionálního letiště Bochoř). Dále je zacílena na vytváření kvalitní a spolehlivé integrované veřejné dopravy, rozvoj cyklostezek a cyklotras, které napomohou zvýšení využívání alternativní formy místní dopravy a tím k zachování čistšího životního prostředí ruku v ruce se zvyšováním atraktivnosti regionu v oblasti cestovního ruchu. Všechny akti-

vity podpory probíhají v souladu se zachováním bezpečnostních a ekologických parametrů. Strategie programu stanovuje zacílení alokace přes **50 % do oblastí silniční infrastruktury** a přes **30 % do dopravní obslužnosti**. Projekty týkající se pouze oprav a údržby nebudou z ROP SM podporovány (RRRS SM, 2016a, s. 84, 122).

Globální cíl prioritní osy č. 1 Doprava je dále rozdělen na tři cíle, které konkretizují oblasti podpory:

Cíl 1: „Zvýšení kvality dopravní infrastruktury uvnitř regionu a jejího napojení na nadregionální dopravní síť modernizací regionální sítě silnic II. a III. třídy“ (RRRS SM, 2016a, s. 122).

Pod tento cíl spadá obnova a modernizace regionální dopravní infrastruktury – propojování ekonomických center regionu soudržnosti s turistickými lokalitami, okrajovými oblastmi regionu a zlepšení přístupu na transevropskou dopravní síť. Podpora aktivit snižujících míru dopravní zátěže na obyvatelstvo a ekologické systémy, výstavba, rozšiřování a stavební úpravy silnic II. a III. třídy, zvyšování kapacity komunikací, napojování průmyslových, technologických a inovačních center, rozvoj letištní infrastruktury regionu (zejména vybudování mezinárodního veřejného letiště) a celkové zlepšování infrastruktury pro zvýšení bezpečnosti, prevence a řešení rizik v rámci Integrovaného záchranného systému a další (RRRS SM, 2016a, s. 122).

Cíl 2: „Zajištění kvalitního a spolehlivého systému veřejné dopravy v regionu modernizací a integrací jednotlivých druhů dopravy“ (RRRS SM, 2016a, s. 122).

Mezi hlavní aktivity spadající pod cíl 2 prioritní osy Doprava patří rozvoj a budování integrovaných dopravních systémů, budování přestupních terminálů veřejné dopravy, úpravy a budování nových zastávek a rozvoj městské hromadné dopravy vedoucí ke snižování hlukové zátěže a znečišťování ovzduší (RRRS SM, 2016a, s. 123).

Cíl 3: „Zvýšení kvality infrastruktury pro bezmotorovou dopravu“ (RRRS SM, 2016a, s. 122).

Tento cíl zahrnuje výstavbu cyklostezek v městských aglomeracích, ale také propojování a rozšiřování současných cyklostezek a cyklotras ve venkovských oblastech. Tyto aktivity napomohou snižování zátěže životního prostředí dopravou (RRRS SM, 2016a, s. 124).

Vypsání specifické cíle prioritní osy Doprava byly rozděleny do tří oblastí podpory – **rozvoj dopravní infrastruktury, veřejná doprava a bezmotorová doprava**.

Prioritní osa č. 2 – INTEGROVANÝ ROZVOJ A OBNOVA REGIONU

Prioritní osa č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu vychází ze specifického cíle 2, který současně definuje globální cíl této prioritní osy. Podpora je směřována na rozvoj regionálních center v podobě integrovaných plánů rozvoje měst. Dále budou podporovány městské a venkovské oblasti, kde bude pomoc zacílena hlavně na zlepšení fungování veřejných služeb a revitalizaci území. Formou individuálních projektů bude podporována oblast podnikání. Strategie této prioritní osy počítá s využitím finančního objemu přes **15 % pro rozvoj regionálních center** a kolem **85 % podpory pro města od 5 000 do 50 000 obyvatel a obce od 500 do 5 000 obyvatel**. Projekty týkající se údržby nebo oprav nebudou podporovány (RRRS SM, 2016a, s. 85, 131).

Globální cíl této prioritní osy je rozvrhnut do čtyř cílů, které blíže určují oblast podpory:

Cíl 1: „Zvýšení atraktivity a kvality života v regionálních centrech“ (RRRS SM, 2016a, s. 131).

V tomto cíli bude pozornost zaměřena na města Zlín a Olomouc, která jsou hlavními centry ekonomického rozvoje regionu soudržnosti. Podpora bude poskytována pomocí integrovaných plánů regionálních měst a bude určena na revitalizace měst, zvyšování jejich atraktivnosti a kvality života místních obyvatel. Mezi podporované aktivity se řadí například obnova a výstavba infrastruktury a místních komunikací, odstraňování ekologických zátěží, rozšiřování stávajících objektů a rozvoj sociální infrastruktury (RRRS SM, 2016a, s. 131-132).

Cíl 2: „Zvýšení atraktivity, kvality života a služeb ve městech“ (RRRS SM, 2016a, s. 131).

Podpora se týká revitalizace, zvyšování atraktivnosti a zlepšování kvality života ve městech regionu soudržnosti (kromě Zlína a Olomouce). Dotovány budou aktivity spojené s revitalizací území a rozvojem sociální infrastruktury, jako je například obnova a výstavba infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží, efektivnější využívání veřejných prostranství, modernizace vybavení škol, rozvoj celoživotního vzdělávání, zvyšování kvality služeb ve zdravotnictví, pořízení zdravotnické techniky, programy zdravotní prevence, modernizace krizového řízení, regenerace brownfields atd. (RRRS SM, 2016a, s. 132-133).

Cíl 3: „Zvýšení atraktivity a kvality života na venkově“ (RRRS SM, 2016a, s. 131).

Cíl je zaměřen na rozvoj venkovských oblastí se zaměřením na rozvoj obcí s méně než 5 000 obyvateli. Podporovány budou jako v předchozích cílech aktivity v oblasti fyzické revitalizace území a rozvoj sociální infrastruktury. V rámci sociální infrastruktury bude mimo jiné podporována úprava infrastruktury pro integraci marginalizovaných skupin společnosti, mezi které patří například osoby s handicapem. Dále bude podpora směřována do posilování regionálních inovačních systémů, rozvoje infrastruktury sociálních služeb, infrastruktury pro sociální integraci specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením, infrastruktury zdravotních služeb, aktivit v oblasti krizového řízení atd. (RRRS SM, 2016a, s. 133-134).

Cíl 4: „Zlepšení podmínek pro rozvoj malých a středních podniků zvýšením využitelnosti nemovitostí určených pro jejich podnikatelské aktivity“ (RRRS SM, 2016a, s. 131).

V cíli budou podporovány aktivity spojené s rozvojem malých a středních podniků v regionu soudržnosti a regenerace brownfields zahrnující stavební úpravy, revitalizaci a investice do dopravní a technické infrastruktury (RRRS SM, 2016a, s. 134).

Prioritní osa č. 3 – CESTOVNÍ RUCH

Prioritní osa č. 3 Cestovní ruch vychází ze specifického cíle 3, který také představuje globální cíl této prioritní osy. Cestovní ruch je pro region soudržnosti Střední Morava velmi významný, neboť představuje hlavní potenciál rozvoje regionu. Podpora v této prioritní ose bude směřována k jeho maximálnímu využití. Podporovány budou projekty rozvoje veřejné a podnikatelské infrastruktury cestovního ruchu, propagace, řízení cestovního ruchu, dále rozvoj městské, lázeňské a alternativní turistiky a projekty podporující rozvoj venkovských oblastí pro turistické účely. Strategie stanovuje, že by mělo být **50 % alokace směřováno do podpory podnikání v cestovním ruchu, přes 20 % do veřejných aktivit v oblasti cestovního ruchu v území s vyšší dynamikou a potenciálem a 5 % do oblastí propagace a řízení**. Opět nebudou podporovány projekty zabývající se pouze opravami nebo údržbou (RRRS SM, 2016a, s. 85, 150).

Cíl 1: „Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb“ (RRRS SM, 2016a, s. 150).

V tomto cíli budou podporovány aktivity podporující rozvoj turistické infrastruktury a nových i existujících turistických služeb a aktivity v turistických destinacích. Podpora bude směřována do území s koncentrovaným potenciálem infrastruktury a služeb. Ve Zlínském kraji bylo takto vymezeno území Luhačovicka (obce Luhačovice a Pozlovice), Rožnovska (obce Rožnov pod Radhoštěm, Zubří, Dolní Bečva, Prostřední Bečva, Horní Bečva, Vidče, Vigantice, Valašská Bystřice a Hutisko – Solanec) a Horního Vsacka (obce Karolinka, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov, Halenkov, Huslenky, Hovězí, Zděchov a Janová). Řešení tohoto cíle je zajišťováno prostřednictvím Integrovaného plánu rozvoje území. Mezi podporované aktivity patří aktivity rozvíjející turistickou infrastrukturu (turistické objekty a areály včetně návazné infrastruktury a přístupových komunikací), informační systémy pro účely turismu, podpora ekologického cestovního ruchu, turistické služby zajišťované podnikatelskými subjekty. Aktivity podporované ve Zlínském kraji vycházejí zejména z Programu rozvoje cestovního ruchu pro Zlínský kraj (RRRS SM, 2016a, s. 150-154).

Cíl 2: „Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území mimo vysokou koncentraci infrastruktury a služeb“ (RRRS SM, 2016a, s. 150).

Cíl 2 je zaměřen na podporu cestovního ruchu na území, které nespadá do kategorie vyčleněné pro cíl 1, tedy není zde taková koncentrace infrastruktury a služeb. Aktivity jsou stejné jako v cíli 1 a jsou rozšířeny o podporu projektů využívajících přírodní nebo kulturní potenciál ke zvyšování atraktivnosti území pro návštěvníky (RRRS SM, 2016a, s. 150-151).

Cíl 3: „Rozvoj služeb v cestovním ruchu zajišťovaný podnikatelskými subjekty“ (RRRS SM, 2016a, s. 150).

Podpora služeb cestovního ruchu poskytovaná podnikatelskými subjekty. Aktivity stejné jako v cíli 1 a v cíli 2 (RRRS SM, 2016a, s. 151).

Cíl 4: „Zvýšení zájmu turistů o region podporované koordinovaným rozvojem a propagací produktů cestovního ruchu“ (RRRS SM, 2016a, s. 151).

Podpora koordinace marketingu a propagace turistického ruchu v regionu soudržnosti Střední Morava společně s rozvojem regionálních agentur v oblasti řízení cestovního ruchu (RRRS SM, 2016a, s. 150).

Prioritní osa č. 4 – TECHNICKÁ POMOC

Prioritní osa 4 Technická pomoc je pouze podpůrná a napomáhá k naplňování ostatních prioritních os ROP Střední Morava. Dotuje aktivity týkající se implementační části a absorpční kapacity, které podporují informovanost, získávání vědomostí, dovedností a praxe. Tyto jsou potřebné pro splnění požadavků plynoucích z nařízení a rovněž ke zpracování plánů a projektů, dále pak k zajištění kontroly, sledování a hodnocení (RRRS SM, 2016a, s. 85, 159).

Cíl 1: „Zajištění podmínek pro úspěšnou implementaci ROP Střední Morava“ (RRRS SM, 2016a, s. 159).

V tomto cíli bude podporováno zabezpečení úspěšné realizace, postačující kapacity a kvality implementačních struktur programu prostřednictvím zajištění vhodné administrativní kapacity Úřadu Regionální rady, vybavení a odborných služeb potřebných k efektivní realizaci ROP Střední Morava a zvyšování kvalifikace zaměstnanců Úřadu Regionální rady (RRRS SM, 2016a, s. 159).

Cíl 2: „Zvyšování absorpční kapacity v regionu a zajištění úspěšného čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie“ (RRRS SM, 2016a, s. 159).

Cíl bude podporovat zajištění dostatečné absorpční kapacity, vzdělávání aktérů, kteří jsou zapojeni do příprav a realizace programů a projektů, dále pak na zvyšování informovanosti a kvalifikace příjemců (RRRS SM, 2016a, s. 159).

6.1.5 Indikátory

Indikátory slouží jako nástroj kontroly a měření naplňování cílů operačního programu prostřednictvím monitorování. Definování jednotlivých indikátorů vychází ze tří úrovní využití, a to pro charakteristiku sociálně ekonomického prostředí, pro monitorovací funkce a pro evaluační funkce. Indikátory se dělí do několika skupiny:

- **indikátory kontextu** – charakterizují sociálně ekonomické prostředí realizovaných cílů;

- **indikátory dopadu** – napomáhají hodnotit úspěšnost programu a splnění cílů, důležité pro přijímání strategických rozhodnutí;
- **indikátory výsledku** – pomáhají hodnotit důsledky realizovaných intervencí na chování, kapacitu nebo výkonnost příjemců dotace;
- **indikátory výstupu** – sledují aktivity realizované jednotlivými opatřeními (RRRS SM, 2016a, s. 162).

V analytické části se zaměřím na vybrané indikátory celého programu a jednotlivých prioritních os, které se řadí do skupiny indikátorů výstupu, výsledku a dopadu. Tyto indikátory pomohou lépe zhodnotit plnění strategie ROP SM.

6.1.6 Realizační část

V této části programového dokumentu jsou obsaženy informace týkající se orgánů regionu soudržnosti, které zabezpečují operační program, dále pak informace o vnějších subjektech, které byly zapojeny do implementace ROP SM, jaké procesy jsou spojené s realizací programu a projektů, informace o kontrolním systému, monitorování, hodnocení, evaluaci atd. Tyto informace jsou velmi obsáhlé. Pro účely této práce je důležité okrajově zmínit alespoň orgány, které operační program zabezpečují (RRRS SM, 2016a, s. 170).

Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava – řídicí orgán programu, nese odpovědnost za realizaci programu, vyhlašuje výzvy k předkládání projektových žádostí, uzavírá smlouvy o poskytnutí dotace atd. (RRRS SM, 2016a, s. 173).

Orgány Regionální rady:

- **Předseda Regionální rady** – statutární orgán, zastupuje Regionální radu navenek, je odpovědný Výboru Regionální rady, svolává a řídí zasedání Výboru.
- **Výbor Regionální rady** – skládá se z členů zastupitelstev Olomouckého a Zlínského kraje. Mezi činnosti, za které odpovídá, patří například příprava a projednávání operačního programu a jeho předkládání Evropské komisi, schvalování realizační a řídicí dokumentace, opatření týkajících se publicity a informovanosti, výběr projektů, schvalování rozpočtu, výroční zprávy atd.
- **Úřad Regionální rady** - výkonný orgán, zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí řídicího orgánu operačního programu, plní také úkoly spojené s odborným organizačním a technickým zabezpečením činnosti Regionální rady. Mezi činnosti, které zabezpečuje, se řadí například podávání informací, přijímání projektových

žádostí, zajišťování hodnocení a přípravy smluv o poskytnutí dotace atd. (RRRS SM, 2016a, s. 173-176).

6.1.7 Finanční plán

ROP Střední Morava čerpal finanční podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a mělo být využíváno křížového financování z ESF. Nakonec byla výše podpory z ESF nulová. Celková výše finanční podpory z ERDF byla stanovena na 672 244 025 EUR (RRRS SM, 2016a, s. 215).

Tabulka zobrazuje rozdělení této finanční alokace v jednotlivých prioritních osách a strukturu financování, tedy financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj a spolufinancování z národních veřejných zdrojů a národních soukromých zdrojů, přičemž prioritní osy financuje z 85 % Evropská unie.

*Tab. 8. Rozložení finanční alokace a financování v jednotlivých prioritních osách
ROP Střední Morava (v EUR)*

Číslo priority (osy)	Název prioritní osy	Fond	Příspěvek společenství	Objem z celkové alokace ROP SM	Národní veřejné zdroje	Národní soukromé zdroje	Míra spolufinancování
1	Doprava	ERDF	251 065 837	37,3 %	37 309 860	6 995 876	85 %
2	Integrovaný rozvoj a obnova regionu	ERDF	272 012 822	40,5 %	38 175 480	9 826 783	85 %
3	Cestovní ruch	ERDF	127 471 515	19,0 %	4 258 783	18 236 190	85 %
4	Technická pomoc	ERDF	21 693 851	3,2 %	3 828 327	0	85 %
CELKEM			672 244 025	100 %	83 572 450	35 058 849	85 %

Zdroj: RRRS SM, 2016a

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 ANALÝZA PROJEKTŮ SE ZAMĚŘENÍM NA ZLÍNSKÝ KRAJ

Tato kapitola spočívá v analýze projektů, které byly úspěšně realizovány v Regionálním operačním programu Střední Morava. Projekty, které nesplnily požadavky, byly zamítnuty nebo neproběhly, byly vyfiltrovány a nebudou v analýze rozebírány. Pozornost bude věnována nejen výsledkům za celý ROP Střední Morava, ale bude zaměřena také na výsledky dosažené ve Zlínském kraji, neboť tato územní specifikace byla vymezena v celkovém zaměření a názvu diplomové práce. Některé ukazatele budou pro větší přehlednost srovnávány také s Olomouckým krajem. **Základní data týkající se projektů pro následující analýzu Regionálního operačního programu Střední Morava byla získána na základě komunikace s Úřadem Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava, konkrétně s Oddělením ukončování programů, jehož pracovníci ochotně propůjčili potřebná interní data pro tuto evaluační práci.**

Analyzovaná data vycházejí z **informačního systému MONIT7+**, který slouží k administraci žádostí, monitorování a kontrolám průběhu realizace jednotlivých projektů. Konkrétně byla autorce práce poskytnuta data ze sestavy **R17 – Projekce finančního čerpání projektů** a **R18 - Monitorovací indikátory projektů**, obě sestavy s aktuálním stavem k 7. březnu 2016 (RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c).

Tato diplomová práce je inspirována článkem **Evaluation of spatial implementation of the Operational Programme Environment in Slovakia**. Tento článek ve zkrácené verzi analyzuje atributy schválených projektů Slovenské republiky spadajících do místního Operačního programu Životní prostředí (Hájek, Smékalová a Zicha, 2014).

Struktura analýzy byla rozvržena na analyzování ukazatelů celkového programu a následné analyzování ukazatelů jednotlivých prioritních os. Nejprve budou tedy analyzovány hodnoty vybraných indikátorů programu, které pomohou lépe zhodnotit celkové naplnění strategie regionálního operačního programu. Analýza čtyř prioritních os bude spočívat v analyzování vybraných indikátorů prioritních os a dále v práci s daty z realizovaných projektů, se zaměřením na počty projektů a výši rozdělených finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj v jednotlivých oblastech podpory. Dále bude zjišťován typ žadatelů a statistika čerpání dotací z ROP Střední Morava v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji.

7.1 Indikátory programu

Následující tabulka zobrazuje vybrané indikátory, pomocí kterých bude probíhat zhodnocení naplnění strategie regionálního operačního programu. Z programového dokumentu ROP Střední Morava byly vybrány čtyři tzv. indikátory programu, týkající se počtu projektů, silniční sítě, pracovních míst a obecné míry nezaměstnanosti. Tabulka obsahuje kód a název indikátoru a jeho měrnou jednotku. Sloupec tabulky Hodnota 2005 obsahuje nulové hodnoty u těch indikátorů, které byly formulovány speciálně pro tento operační program, neboť nula je stav indikátoru před započítáním programu v roce 2005. Indikativní hodnota 2015 prezentuje požadovaný stav, neboli odhadnutou cílovou hodnotu uvedenou v programovém dokumentu, které mělo být dosaženo na konci programového období. Ve sloupci Hodnota jsou uvedeny hodnoty získané analýzou. Dále je zde pro přehlednost uvedeno procentuální naplnění indikativní hodnoty. Jelikož se práce zaměřuje na Zlínský kraj, je pro srovnání uvedena dosažená hodnota indikátoru Zlínského kraje. Vzhledem k tomu, že v programovém dokumentu nebyly stanoveny indikativní hodnoty za jednotlivé kraje, bude sledováno naplnění indikátorů za celý operační program. Struktura tabulek s indikátory bude podobná i v dalších částech analýzy.

Tab. 9. Vybrané indikátory programu

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota 2005	Indikativní hodnota 2015	Hodnota	Naplnění indikativní hodnoty	Hodnota za Zlínský kraj
510100	Počet podpořených projektů celkem	počet	0	549	1264 ^{a)}	230 %	557 ^{a)}
610100	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	km	0	153	270,2 ^{a)}	177 %	117,8 ^{a)}
520100	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem	počet	0	854	1085 ^{a)}	127 %	676 ^{a)}
520800	Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem	%	9,7	7,5	6,9 ^{b)}	-	6,1 ^{b)}

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c; ČSÚ, 2016a; ČSÚ, 2016b

Poznámka: ^{a)} hodnota k 7. 3. 2016 dle dat z MONIT7+, ^{b)} hodnota za rok 2014

Indikátor **Počet podpořených projektů celkem** nebyl mezi indikátory v datech z informačního systému MONIT7+ (výstupní sestava R18) vůbec nalezen. Indikátor jemu podobný se mezi ostatními indikátory rovněž nevyskytoval. V dokumentu Instrukce pro monitorovací indikátory je uvedeno, že tuto hodnotu zjistíme součtem sedmi indikátorů (kód 511100, 511531, 512100, 511541, 380100, 511200, 514100). Stanovit hodnoty všech sedmi indikátorů je velmi obtížné, některé indikátory rovněž nebyly uvedeny v sestavě R18 a jsou speciálně vypočítávány. Tyto výpočty zajišťuje řídicí orgán na základě stanovených pravidel (RRRS SM, 2016d). Hodnota byla tedy stanovena součtem všech realizovaných projektů za celý ROP Střední Morava (data z MONIT7+, výstupní sestava R17). Na základě této proměnné byla indikativní hodnota dvojnásobně překročena. V ROP Střední Morava bylo realizováno více projektů, což je velmi pozitivní výsledek, ale dle mého názoru bylo předpokládáno, že projektů bude méně právě proto, že budou více finančně náročné. Tohoto ale nebylo dosaženo, a proto mohlo být v programu realizováno více projektů s menším objemem finanční podpory. Zlínský kraj zaostával v počtu projektů za krajem Olomouckým. Indikátor **Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem** se již vyskytoval mezi indikátory sestavy R18. Indikativní hodnota byla naplněna na 177 %. Zlínský kraj byl opět podprůměrný, jeho indikátor dosáhl 44 % konečné hodnoty. Indikátor **Počet nově vytvořených pracovních míst celkem** byl naplněn na 127 %. V tomto případě si vedl Zlínský kraj lépe než Olomoucký, neboť dosáhl 62 % konečné hodnoty. Zaměstnanost byla podpořena více, než se předpokládalo. Hodnota indikátoru **Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem** byla zjišťována pomocí údajů z ČSÚ, kde byla zjištěna data z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) o počtu nezaměstnaných osob a počtu pracovních sil za oba kraje regionu soudržnosti za rok 2014 (novější data zatím nebyla ČSÚ zpracována) a následně byla pomocí těchto údajů vypočítána hodnota za celý region soudržnosti Střední Morava. Výsledná hodnota ukazuje, že byla pozitivně překročena indikativní hodnota a zlepšila se situace na trhu práce více, než se předpokládalo. Obecná míra nezaměstnanosti byla v roce 2014 nižší ve Zlínském kraji než v kraji Olomouckém (ZK 6,1 %; OK 7,7 %). **Všechny tyto indikátory programu byly naplněny a pozitivně překročily předpokládanou indikativní hodnotu.**

7.2 Prioritní osa č. 1 – Doprava

Ze socioekonomické analýzy ROP Střední Morava v oblasti dopravy vyplynul jako hlavní problém dopravní infrastruktury zejména její zastaralý technický stav a nedostatečná provázanost dopravních uzlů v rámci celé České republiky. Rozvoj a modernizace stávající infrastruktury byl tedy v programovém období 2007-2013 směřodatný, souběžně s rozšiřováním dopravní sítě, napojením krajského města Zlína na systém dálnic a rychlostních komunikací v ČR a na Slovensku, s rozvojem letecké dopravy a alternativních forem dopravy, zejména cyklistiky.

Oblasti podpory prioritní osy dle stanovených specifických cílů:

- **Cíl 1 – rozvoj dopravní infrastruktury**
- **Cíl 2 – veřejná doprava**
- **Cíl 3 – bezmotorová doprava**

VYBRANÉ INDIKÁTORY:

Nejprve bude provedena analýza čtyř vybraných směrodatných indikátorů stanovených v programovém dokumentu ROP Střední Morava. Struktura tabulky zůstává stejná jako u indikátorů programu.

Tab. 10. Vybrané indikátory prioritní osy 1 Doprava

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota 2005	Indikativní hodnota 2015	Hodnota	Naplnění cílové hodnoty	Hodnota za Zlínský kraj
610101	Délka nových silnic II. a III. třídy	km	0	14	10,3 ^{a)}	74 %	7,23 ^{a)}
610102	Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy	km	0	139	259,9 ^{a)}	187 %	110,59 ^{a)}
610241	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě	počet	0	60	105 ^{a)}	175 %	56 ^{a)}
610112	Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	0	143	175,1 ^{a)}	122 %	88,9 ^{a)}

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016c

Poznámka: ^{a)}hodnota k 7. 3. 2016 dle dat z MONIT7+

Indikátor **Délka nových silnic II. a III. třídy** nedosáhl předpokládané indikativní hodnoty, výsledná hodnota byla o 3,7 km menší. Vzhledem k celkové délce silnic jich bylo 70 % vystavěno ve Zlínském kraji. **Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy** převýšila požadovanou hodnotu o 87 %. V tomto případě byl Zlínský kraj naopak podprůměrný (43 % z celkové délky silnic), více rekonstrukcí silnic proběhlo v kraji Olomouckém. Indikátor **Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě** byl naplněn a skutečně bylo pořízeno o 45 vozidel více. Rozložení vozidel mezi jednotlivé kraje bylo téměř rovnoměrné, počtem lehce převažoval Zlínský kraj. Poslední indikátor prioritní osy **Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras** byl rovněž naplněn (na 122 %). Rozložení skutečných hodnot indikátoru mezi oba kraje bylo stejnoměrné.

Z tabulky vyplývá, že kromě délky nových silnic II. a III. třídy byly ostatní tři hodnoty indikátorů naplněny a pozitivně překročily indikativní hodnotu.

ANALÝZA PROJEKTŮ:

Z provedené analýzy vyplývá, že bylo v prioritní ose 1 Doprava realizováno celkem **279 projektů**, které byly podpořeny z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši cca **8 mld. Kč** (k 7. 3. 2016 byl vyplacen finanční objem dotace ve výši cca 7 020 mil. Kč).

Zlínský kraj: Ve Zlínském kraji bylo celkově realizováno 126 projektů, což představuje 45 % celkového objemu projektů, ve výši 4,08 mld. Kč. Výše alokace byla tedy na rozdíl od počtu projektů k Olomouckému kraji nadpoloviční, v procentuálním vyjádření asi 51 %. Největší počet projektů byl uskutečněn v rámci cíle 1 (rozvoj dopravní infrastruktury) v počtu 77 projektů (61 %). Tyto projekt se týkaly převážně rekonstrukce a výstavby silnic II. a III. třídy. Na cíl 3 (bezmotorová doprava) bylo zaměřeno 30 projektů (24 %), většina projektů se týkala výstavby cyklostezek. Nejmenší podíl projektů byl v oblasti veřejné dopravy (cíl 2), na kterou připadlo 19 projektů (15 %). Časté byly projekty obnovy vozového parku, nádraží, vozidel veřejné dopravy a bezbariérových úprav zastávek. Srovnání objemu projektů a výše dotací v jednotlivých cílech prioritní osy 1 Doprava ve Zlínském kraji a ROP SM ukazuje následující tabulka.

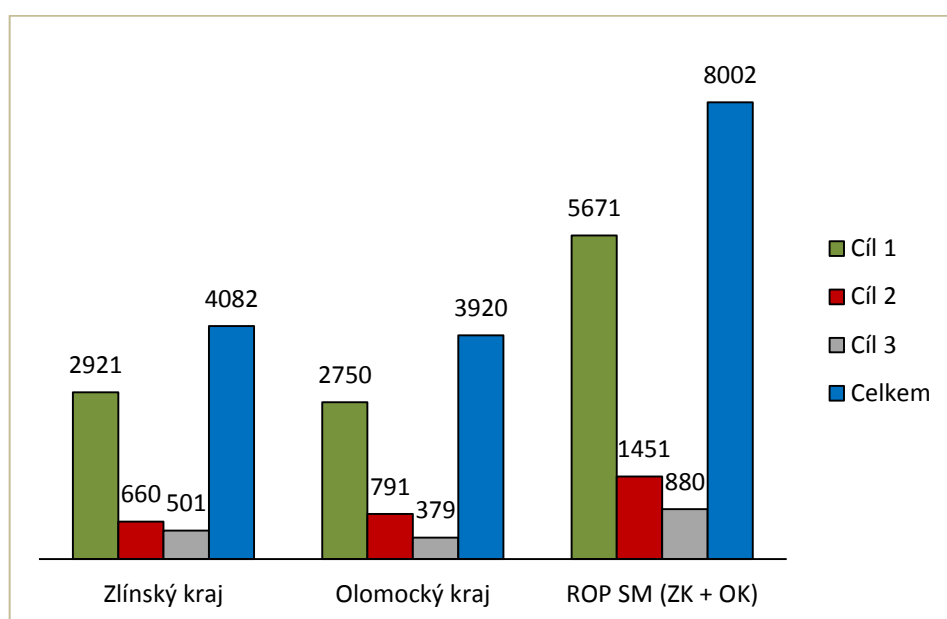
Tab. 11. Struktura projektů a financování v rámci PO 1 Doprava

Oblast podpory	Zlínský kraj		Celkem v ROP SM	
	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)
Cíl 1	77	2 921,10	163	5 671,12
Cíl 2	19	660,09	40	1 451,44
Cíl 3	30	501,19	76	879,77
Celkem	126	4 082,38	279	8 002,33

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

Z grafu vyplývá, že objem dotace v ROP Střední Morava v prioritní ose 1 Doprava pro Zlínský kraj byl o cca 160 mil. Kč vyšší než pro Olomoucký kraj. Největší objem příspěvků z Evropského fondu pro regionální rozvoj byl směřován u obou krajů do cíle 1 (rozvoj dopravní infrastruktury) a naopak nejméně finanční podpory putovalo do cíle 3 (bezmotorová doprava). Rozložení finančních prostředků mezi jednotlivé cíle bylo ve Zlínském kraji následující – cíl 1 (rozvoj regionálních silnic) 71,5 %, cíl 2 (veřejná doprava) 16,2 %, cíl 3 (bezmotorová doprava) 12,3 %.

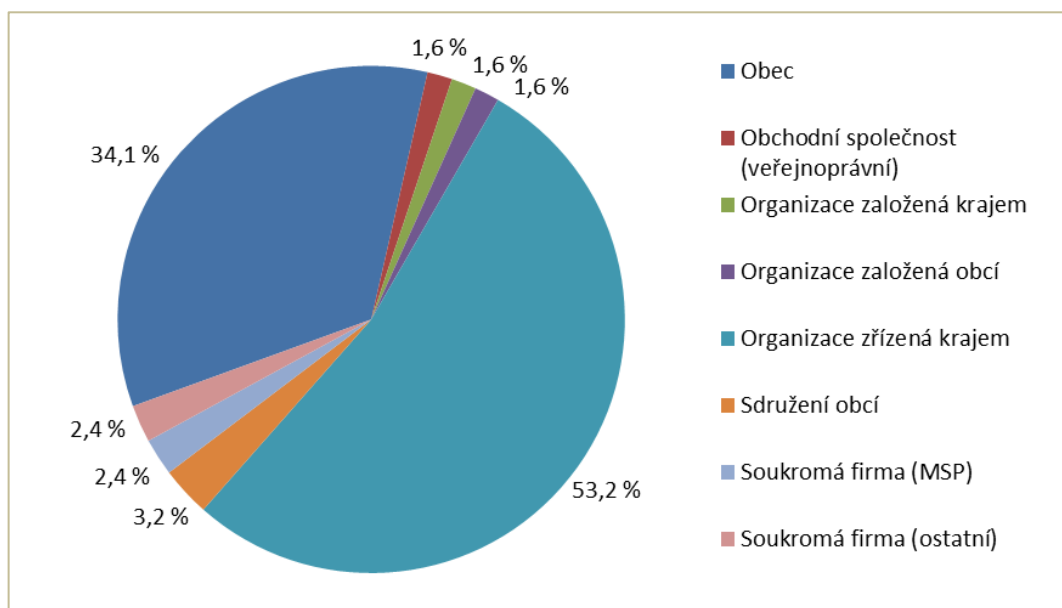
Graf 1. Rozdělení finančních prostředků v PO 1 Doprava (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

V této prioritní ose se mezi nejčastější žadatele schválených projektů Zlínského kraje zařadily organizace zřízené krajem, kterých bylo celkem 67. Tento typ žadatele získal dotaci z ERDF o objemu 2 806 mil. Kč. Obce realizovaly celkem 43 projektů ve výši podpory 599,6 mil. Kč. Nejméně projektů připadlo na organizace založené nebo zřízené krajem a založené obcí. U každého tohoto typu organizace se jednalo o pouhé 2 projekty. Strukturu žadatelů u prioritní osy 1 Doprava ve Zlínském kraji ukazuje následující graf.

Graf 2. Struktura žadatelů v PO 1 Doprava ve Zlínském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

Následující tabulka uvádí přehled počtu projektů a objemu finanční podpory v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji. Pro objektivní porovnávání podpory v jednotlivých správních obvodech je do tabulky zařazen sloupec přepočet dotace na 1 obyvatele. Z dat ČSÚ byly zjištěny počty obyvatel v jednotlivých SO ORP Zlínského kraje v letech 2007-2014. Výzvy k předkládání projektů do ROP Střední Morava byly vyhlášovány i v roce 2015 (celkem cca 150 výzev, první byla vyhlášena dne 6. 9. 2007 a poslední dne 18. 2. 2015), ale nejnovější údaje za tento rok dosud nebyly ČSÚ poskytnuty veřejnosti. Na základě získaných údajů byl vypočítán průměrný počet obyvatel jednotlivých SO ORP v daných letech a následně byla touto hodnotou vydělena celková výše poskytnuté dotace ve správním obvodu.

Tab. 12. Struktura projektů a dotací v PO 1 podle SO ORP ve Zlínském kraji

Název SO ORP	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Objem dotace (v %)	Přepočet dotace na 1 obyvatele (v Kč)
Bystřice pod Hostýnem	8	213,80	5,2	13 481
Holešov	2	298,75	7,3	13 811
Kroměříž	18	437,35	10,7	6 256
Luhačovice	4	197,02	4,8	10 299
Otrokovice	7	114,16	2,8	3 277
Rožnov pod Radhoštěm	11	180,82	4,4	5 116
Uherské Hradiště	11	355,90	8,7	3 931
Uherský Brod	12	209,53	5,1	3 929
Valašské Klobouky	7	216,30	5,3	9 124
Valašské Meziříčí	10	258,85	6,3	6 166
Vizovice	1	53,15	1,3	3 187
Vsetín	12	617,09	15,1	9 212
Zlín	16	309,19	7,6	3 121
Nezařazeno	7	620,48	15,2	-
Celkem	126	4 082,39	100	-

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b; ČSÚ, 2016c

Bylo zjištěno, že nejvíce projektů (tedy 18) realizoval Správní obvod obce s rozšířenou působností Kroměříž, kde byl rozdělen příspěvek z ROP Střední Morava ve výši 437,35 mil. Kč. Na druhém místě se s počtem 16 projektů umístil SO ORP Zlín (dotace 309,19 mil. Kč). Nejméně projektů realizoval SO ORP Vizovice, kde byl financován z ROP Střední Morava pouze jeden projekt, současně na tento obvod připadl také nejmenší objem dotace 53,15 mil. Kč. Co se týká výše finanční dotace v přepočtu na jednoho obyvatele, nejlépe dopadl SO ORP Holešov (13 811,- Kč). Naopak nejmenší objem podpory připadal na obyvatele SO ORP Zlín (3 121,- Kč). Do skupiny nezařazeno spadá sedm projektů, které nemůžeme jednoznačně zařadit do jednoho SO ORP, neboť tyto projekty týkající se dopravní infrastruktury byly realizovány na území více správních obvodů.

7.3 Prioritní osa č. 2 – Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Na základě socioekonomické analýzy bylo zjištěno, že mezi výrazné problémy regionu soudržnosti patří úbytek počtu obyvatel, růst počtu uživatelů sociálních a zdravotních služeb, vážné nedostatky v kvalitě vzdělávací infrastruktury, nízký podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace, existence brownfields a starých ekologických zátěží. Na základě těchto skutečností byla pomoc v prioritní ose 2 určena na aktivity napomáhající odstraňování zmiňovaných problémů souběžně s aktivitami spojenými s rostoucími požadavky na zlepšování kvality života obyvatel regionu soudržnosti Střední Morava.

Oblasti podpory prioritní osy dle stanovených specifických cílů:

- **Cíl 1 – rozvoj regionálních center**
- **Cíl 2 – rozvoj měst**
- **Cíl 3 – rozvoj venkova**
- **Cíl 4 – podpora podnikání**

VYBRANÉ INDIKÁTORY:

Pro zhodnocení prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu bylo z programového dokumentu ROP Střední Morava vybráno šest indikátorů. Struktura tabulky zůstává stejná jako v předešlých analýzách indikátorů.

Tab. 13. Vybrané indikátory prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota 2005	Indikativní hodnota 2015	Hodnota	Naplnění cílové hodnoty	Hodnota za Zlínský kraj
511531	Počet podpořených projektů na rozvoj (zvyšující atraktivitu) vybraných měst	počet	0	3	43 ^{a)}	1433 %	6 ^{a)}
511541	Počet podpořených projektů na ostatní města	počet	0	61	210 ^{a)}	344 %	101 ^{a)}
512100	Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	počet	0	205	396 ^{a)}	193 %	158 ^{a)}

650201	Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích	počet	0	267	333 ^{a)}	125 %	129 ^{a)}
380100	Počet projektů na podporu MSP	počet	0	17	13 ^{a)}	76 %	9 ^{a)}
652000	Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	ha	0	20	15,65 ^{a)}	78 %	12,82 ^{a)}

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c

Poznámka: ^{a)}hodnota k 7. 3. 2016 dle dat z MONIT7+

U indikátoru **Počet podpořených projektů na rozvoj (zvyšující atraktivitu) vybraných měst** byla předpokládána hodnota 3. V sestavě R18 nebyl tento indikátor nalezen. Na základě instruktážního příručky pro práci s indikátory, bylo zjištěno, že tento indikátor je tvořen všemi projekty spadajícími do oblasti podpory 2.1, tedy rozvoj regionálních center (RRRS SM, 2016d). V této oblasti bylo celkem realizováno 43 projektů (hodnota ze sestavy R17) a předpokládaná hodnota byla tedy značně překročena. Regionální centra tvoří města Zlín a Olomouc. Ve Zlíně bylo realizováno 6 projektů, většina projektů byla tedy realizována v Olomouci. Indikátor **Počet podpořených projektů na ostatní města** určíme dle instruktážního dokumentu jako počet projektů spadajících do oblasti podpory 2.2 (rozvoj měst). Ze sestavy R17 bylo zjištěno, že těchto projektů bylo realizováno celkem 210 a předpokládaná hodnota tak byla více než trojnásobně překročena. Rozložení projektů bylo u krajů téměř vyrovnané. **Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí** tvoří podle instruktážní příručky projekty spadající do oblasti podpory 2.3 (rozvoj venkova), kterých bylo realizováno celkem 396. **Nastává zde však nesoulad, protože se tento indikátor objevuje také v sestavě R18, kde součtem získáme hodnotu indikátoru pouhých 5 projektů. Podle této sestavy nebyla hodnota naplněna. Podle počtu projektů spadajících do oblasti podpory 2.3 byla indikativní hodnota naplněna na 193 %, přičemž bylo ve Zlínském kraji realizováno pouze 40 % projektů.** Indikátor **Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích** byl zjištěn ze sestavy R18. Hodnota přesáhla indikativní hodnotu o 66 objektů, byla tedy naplněna na 125 %. Zlínský kraj se na tomto indikátoru podílel z 39 %. **Počet**

projektů na MSP je stanovován podle instruktážního dokumentu jako počet projektů spadajících do oblasti podpory 2.4, v sestavě R18 se neobjevuje. Nebylo dosaženo indikativní hodnoty. Bylo realizováno pouze 13 projektů (76 %). Většina projektů byla realizována ve Zlínském kraji (69 %). Poslední indikátor **Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem** je stanoven součtem hodnot ze sestavy R18. Indikativní hodnota byla naplněna pouze ze 78 %. Téměř 92 % ploch brownfields bylo revitalizováno ve Zlínském kraji.

Z provedené analýzy indikátorů vyplývá, že nebyly naplněny dva indikátory, a to Počet projektů na podporu MSP a Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem. U indikátoru Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí nastává rozpor v hodnotách stanovovaných dle dokumentu Instrukce pro práci s monitorovacími indikátory a hodnotami z výstupní sestavy R18 informačního systému MONIT7+.

ANALÝZA PROJEKTŮ:

Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že bylo v prioritní ose 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu celkově realizováno **662 projektů**, které byly dotovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši cca **8,1 mld. Kč** (k 7. 3. 2016 byla vyplacena dotace ve výši 7 277 mil. Kč).

Zlínský kraj: Ve Zlínském kraji bylo realizováno celkem 274 projektů, tedy 41 % celkového počtu projektů v rámci ROP Střední Morava. Finanční objem projektů byl 3,8 mld. Kč (47,3 % z celkové alokace osy). Počtem projektů a výší podpory byla prioritní osa orientována více na Olomoucký kraj. Nejvíce projektů bylo zaměřeno na rozvoj venkova (cíl 3) v počtu 158 projektů (58 %). Zaměření projektů bylo různorodé, týkalo se například revitalizace centra obcí a veřejných prostor, sportovní a zdravotnické infrastruktury. Na rozvoji měst (cíl 2) se podílelo 101 projektů (37 %). Projekty byly rovněž různorodé, jednalo se například o projekty v oblasti zdravotnické a vzdělávací infrastruktury, revitalizace náměstí, veřejných prostranství a kulturních center. Nejméně projektů se podílelo na rozvoji regionálního centra (město Zlín – cíl 1), celkem 6 projektů (2 %), které se týkaly rekonstrukce a revitalizace městských částí nebo vybudování kulturního a univerzitního centra. V oblasti podpory podnikání (cíl 4), bylo uskutečněno celkem 9 projektů (3 %), které se vztahovaly například na regeneraci brownfields a budování center pro podnikatel-

ské subjekty. Rozložení počtu projektů a výše dotace v jednotlivých cílech prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu ve Zlínském kraji a celkově v ROP Střední Morava ukazuje následující tabulka.

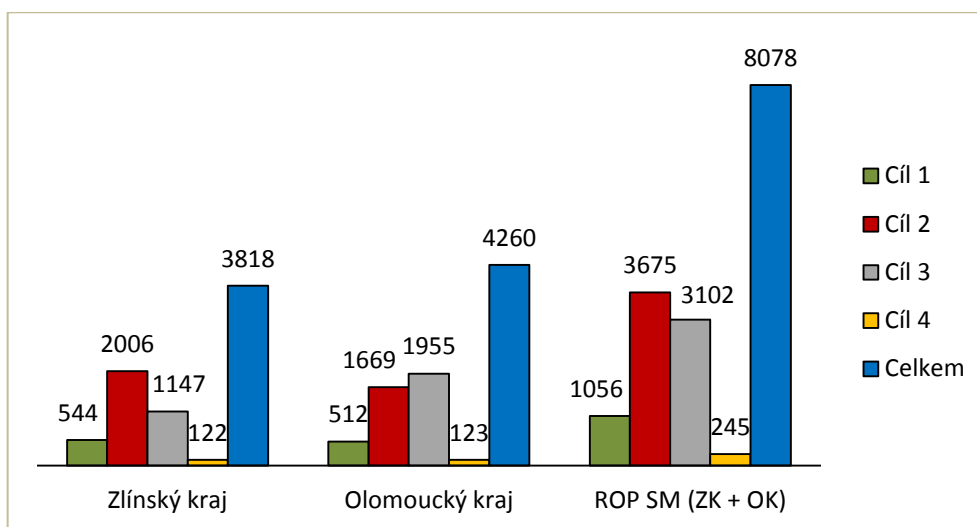
*Tab. 14. Struktura projektů a financování v rámci PO 2
Integrovaný rozvoj a obnova regionu*

Oblast podpory	Zlínský kraj		Celkem v ROP SM	
	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)
Cíl 1	6	543,56	43	1 055,54
Cíl 2	101	2 005,76	210	3 675,49
Cíl 3	158	1 146,83	396	3 102,31
Cíl 4	9	122,27	13	244,54
Celkem	274	3 818,42	662	8 077,88

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

V následujícím grafu můžeme porovnat rozdělení finančních prostředků v prioritní ose 2 mezi jednotlivými kraji. Zlínský kraj čerpal z této osy menší objem dotace než kraj Olomoucký, cca o 440 mil. Kč méně. Největší objem finanční pomoci byl směřován do cíle 2 (rozvoj měst) a naopak nejmenší do cíle 4 (rozvoj podnikání). Rozložení finančních prostředků ve Zlínském kraji v procentuálním vyjádření bylo následující – cíl 1 (rozvoj regionálních center) 14,2 %, cíl 2 (rozvoj měst) 52,5 %, cíl 3 (rozvoj venkova) 30 % a cíl 4 (rozvoj podnikání) 3,2 %.

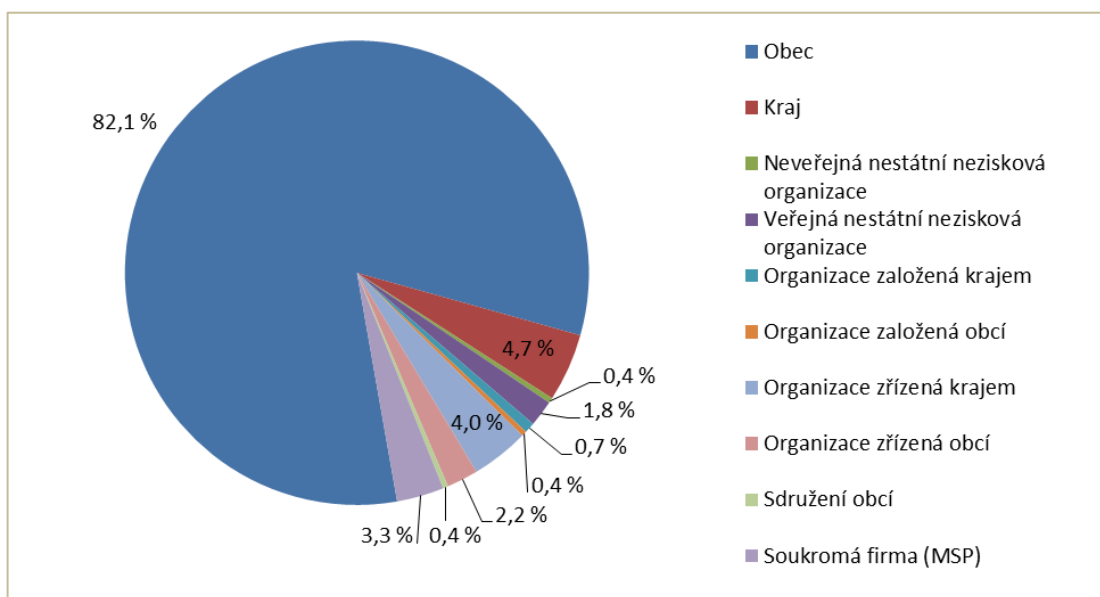
Graf 3. Rozdělení finančních prostředků v PO 2
Integrovaný rozvoj a obnova regionu (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

V prioritní ose 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu byly nejčastějšími žadateli o dotaci obce, které realizovaly celkem 225 projektů v celkové hodnotě příspěvku z ERDF 2 410 mil. Kč. V roli žadatele se ocitl kraj u 13 projektů o celkové hodnotě příspěvku cca 876 mil. Kč. Naopak neveřejné nestátní neziskové organizace, organizace založené obcí a sdružení obcí realizovaly pouze jeden projekt. Strukturu žadatelů ve Zlínském kraji zobrazuje graf.

Graf 4. Struktura žadatelů v PO 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionů
ve Zlínském kraji

Zdroj: RRRS SM, 2016b

V následující tabulce je uveden přehled počtu projektů a objemu finanční podpory v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji v prioritní ose 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu. Pro objektivní porovnávání podpory v jednotlivých správních obvodech je do tabulky zařazen sloupec přepočet dotace na 1 obyvatele, který byl zjišťován stejnou metodou jako v prioritní ose 1 pomocí dat z ČSÚ.

Tab. 15. Struktura projektů a dotace v PO 2 podle SO ORP ve Zlínském kraji

Název ORP	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Objem dotace (v %)	Přepočet dotace na 1 obyvatele (v Kč)
Bystřice pod Hostýnem	5	51,24	1,3	3 231
Holešov	5	61,80	1,6	2 857
Kroměříž	21	279,22	7,3	3 994
Luhačovice	17	155,36	4,1	8 121
Otrokovice	15	221,33	5,8	6 354
Rožnov pod Radhoštěm	18	125,20	3,3	3 542
Uherské Hradiště	54	477,41	12,5	5 274
Uherský Brod	30	257,20	6,7	4 823
Valašské Klobouky	17	110,80	2,9	4 674
Valašské Meziříčí	21	294,80	7,7	7 023
Vizovice	8	66,38	1,7	3 981
Vsetín	35	422,79	11,1	6 312
Zlín	25	1 157,86	30,3	11 687
Nezařazeno	3	137,03	3,6	-
Celkem	274	3 818,42	100	-

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b; ČSÚ, 2016c

Nejvíce projektů bylo realizováno ve Správním obvodu ORP Uherské Hradiště - celkem 54 projektů v celkové výši dotace 477,41 mil. Kč. Ve SO ORP Vsetín bylo realizováno 35 projektů o celkové alokaci 422,79 mil. Kč. Co se týká finanční alokace, bylo nejvíce finančních prostředků čerpáno ve SO ORP Zlín, kde dotace dosáhla 1 157,86 mil. Kč. Nejméně finančních prostředků čerpal SO ORP Bystřice pod Hostýnem, kde bylo prostřednictvím pěti projektů čerpáno 51,24 mil. Kč. Dotace přepočítaná na jednoho obyvatele správního obvodu byla nejvyšší ve SO ORP Zlín (11 687,- Kč). Nejmenší objem podpory přípa-

dal na obyvatele SO ORP Holešov (2 857,- Kč). Skupinu nezařazených projektů tvoří tři projekty, které byly realizovány v rámci dvou SO ORP. Tyto projekty se týkaly komunikační a sportovní infrastruktury a výjezdové základny zdravotnické záchranné služby.

7.4 Prioritní osa č. 3 – Cestovní ruch

Na základě socioekonomické analýzy byly zjištěny problémy v oblasti cestovního ruchu v regionu soudržnosti Střední Morava, mezi které se řadí nevyhovující kvalita poskytovaných služeb, rivalita podnikatelských subjektů místo koordinace a vzájemné spolupráce, nevyhovující turistická infrastruktura a doprovodné služby. Ve Zlínském kraji byl v rozmezí let 2004-2006 zaznamenán úbytek počtu návštěvníků a cizinců. Vzhledem k tomu, že cestovní ruch představuje základní kámen rozvoje území regionu soudržnosti, byla tato prioritní osa zaměřena na odstraňování zmiňovaných problémů a celkovému rozvoji potenciálu místního cestovního ruchu.

Oblasti podpory prioritní osy dle stanovených specifických cílů:

- **Cíl 1 – integrovaný rozvoj cestovního ruchu**
- **Cíl 2 – veřejná infrastruktura a služby**
- **Cíl 3 – podnikatelská infrastruktura a služby**
- **Cíl 4 – propagace a řízení**

VYBRANÉ INDIKÁTORY:

V prioritní ose 3 Cestovní ruch byly z programového dokumentu ROP Střední Morava vybrány tři indikátory týkající se počtu podpořených projektů v oblasti cestovního ruchu, dále počtu podpořených podniků cestovního ruchu, propagačních a marketingových produktů. Struktura tabulky s indikátory zůstává stejná jako v předešlých analýzách.

Tab. 16. Vybrané indikátory prioritní osy 3 Cestovní ruch

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota 2005	Indikativní hodnota 2015	Hodnota	Naplnění cílové hodnoty	Hodnota za Zlínský kraj
511200	Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	147	293 ^{a)}	199 %	151 ^{a)}

632105	Počet podpořených podniků cestovního ruchu	počet	0	60	90 ^{a)}	150 %	50 ^{a)}
633101	Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	produkt	0	54	61 ^{a)}	113 %	15 ^{a)}

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c

Poznámka: ^{a)}hodnota k 7. 3. 2016 dle dat z MONIT7+

Hodnota indikátoru **Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu** se dle instruktážního dokumentu pro práci s monitorovacími indikátory stanovuje jako počet všech projektů spadajících do prioritní osy 3 (RRRS SM, 2016d). Tento indikátor se však objevuje i mezi indikátory výstupní sestavy R18 informačního systému MONIT7+, kde je hodnota indikátoru pouze 4 projekty. V tomto případě tedy nastává opět **nesoulad mezi hodnotami ze sestavy R18, podle které nebyla indikativní hodnota naplněna a hodnotami získanými součtem všech realizovaných projektů v prioritní ose 3 v sestavě R17, podle které byla indikativní hodnota naplněna na 199 %**, přičemž cca 52 % projektů bylo realizováno ve Zlínském kraji. Indikátor **Počet podpořených podniků cestovního ruchu** byl stanoven na základě dat ze sestavy R18. Indikativní hodnota byla naplněna na 150 %, přičemž Zlínský kraj podpořil 56 % podniků cestovního ruchu. Poslední vybraný indikátor **Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch** vychází ze sestavy R18, kde bylo zjištěno, že předpokládaná indikativní hodnota byla splněna na 113 %. Zlínský kraj v tomto ukazateli velmi zaostával za krajem Olomouckým. Vytvořil pouze 25 % propagačních nebo marketingových produktů v oblasti cestovního ruchu.

Na základě výsledků z analýzy indikátorů můžeme říci, že byly naplněny všechny tři indikátory a jejich hodnota pozitivně přesahovala předpokládanou indikativní hodnotu. V případě indikátoru **Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu** nastává rozpor mezi výsledky výstupní sestavy R18 informačního systému MONIT7+ a výsledků získaných na základě dokumentu **Instrukce pro práci s monitorovacími indikátory**.

ANALÝZA PROJEKTŮ:

Na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že v prioritní ose 3 Cestovní ruch v ROP Střední Morava bylo realizováno celkem **293 projektů**, podpořených z ERDF v celkové výši cca **3,2 mld. Kč** (k 7. 3. 2016 byla vyplacena finanční dotace v hodnotě 2 966 mil. Kč).

Zlínský kraj: Celkově realizováno 151 projektů, což představuje 52 % z celkového počtu projektů v této prioritní ose, ve výši cca 1,7 mld. Kč. Počet projektů byl téměř stejnoměrný v obou krajích. Nejvíce projektů bylo realizováno v rámci cíle 3 (podnikatelská infrastruktura a služby) v počtu 74 projektů (49 %). Byly podporovány aktivity modernizace a budování ubytovacích zařízení. Počet projektů v prvním a druhém cíli byl skoro vyrovnaný. Cíl 1 (integrovaný rozvoj cestovního ruchu) 33 projektů (22 %), které tvořily široké spektrum a týkaly se turistické infrastruktury a služeb ve stanovených lokalitách. V cíli 2 (veřejná infrastruktura a služby) bylo uskutečněno 35 projektů (23 %), které se týkaly převážně budování a rekonstrukce turistických center a areálů v oblastech nespádajících pod cíl 1. Nejméně projektů bylo v oblasti propagace a řízení (cíl 4), na kterou připadlo 9 projektů (6 %). Projekty se týkaly hlavně marketingových aktivit podporujících turismus. Rozložení počtu projektů a výše dotace v jednotlivých cílech prioritní osy 3 Cestovní ruch ve Zlínském kraji a celkově v ROP Střední Morava ukazuje následující tabulka.

Tab. 17. Struktura projektů a financování v rámci PO 3 Cestovní ruch

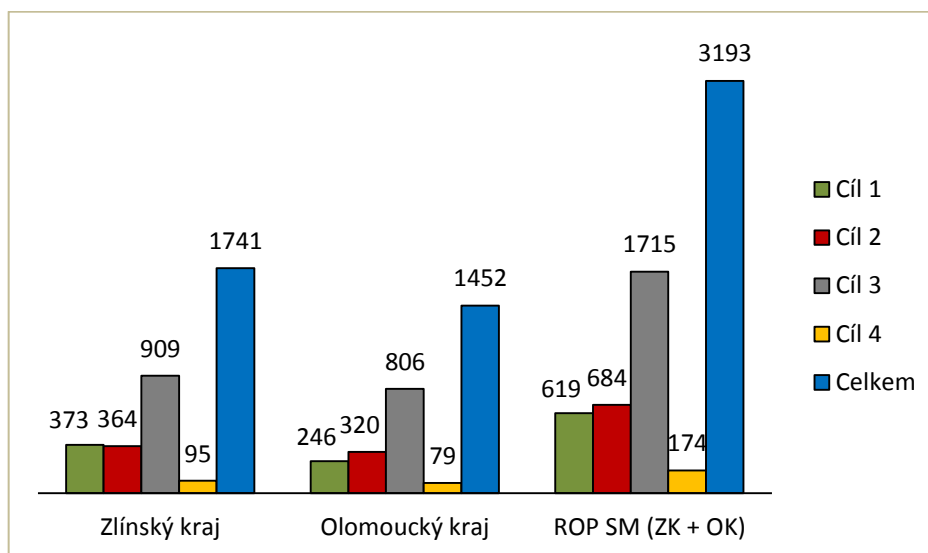
Oblast podpory	Zlínský kraj		Celkem v ROP SM	
	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)
Cíl 1	33	372,94	64	619,24
Cíl 2	35	364,25	73	684,10
Cíl 3	74	908,89	139	1 715,23
Cíl 4	9	95,16	17	174,29
Celkem	151	1 741,24	293	3 192,86

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

Následující graf ukazuje, že větší finanční objem dotace získal v prioritní ose 3 Cestovní ruch Zlínský kraj. Objem finanční pomoci byl tedy o 289 mil. Kč vyšší než v Olomouckém kraji. Oba kraje nejvíce čerpaly z cíle 3 (podnikatelská infrastruktura a služby) a naopak nejméně z cíle 4 (propagace a řízení). Rozložení čerpání finanční pomoci z jednotlivých

cílů bylo ve Zlínském kraji následující – cíl 1(integrovaný rozvoj cestovního ruchu) 21,4 %, cíl 2 (veřejná infrastruktura a služby) 20,9 %, cíl 3 (podnikatelská infrastruktura a služby) 52,2 % a cíl 4 (propagace a řízení) 5,5 %.

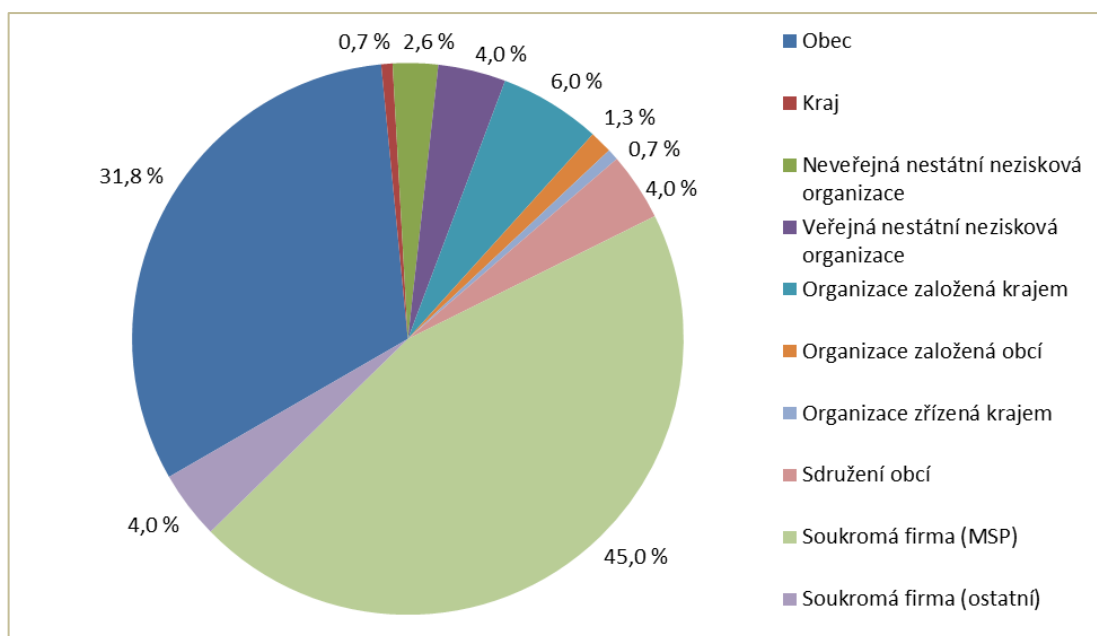
Graf 5. Rozdělení finančních prostředků v PO 3 Cestovní ruch (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

Nejčastějšími žadateli byly soukromé firmy (kategorie malé a střední podniky), které realizovaly celkem 68 projektů a získaly dotaci o celkovém objemu cca 710 mil. Kč. Tato skutečnost logicky vyplývá ze zaměření prioritní osy na podporu podnikání v cestovním ruchu. Dalším častým žadatelem byly obce, které uskutečnily 48 projektů v hodnotě podpory cca 502 mil. Kč. Subjekt kraj a organizace zřízené krajem realizovaly nejméně projektů, konkrétně pouze jeden projekt. Strukturu žadatelů v prioritní ose 3 Cestovní ruch ve Zlínském kraji zobrazuje následující graf.

Graf 6. Struktura žadatelů v PO 3 Cestovní ruch ve Zlínském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

V tabulce je uveden přehled počtu projektů a objemu finanční podpory v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji v prioritní ose 3 Cestovní ruch. Pro objektivní porovnávání podpory je opět do tabulky zařazen sloupec s přepočtem dotace na 1 obyvatele příslušného správního obvodu obce s rozšířenou působností. Přepočet byl proveden pomocí dat z ČSÚ.

Tab. 18. Struktura projektů a dotace v PO 3 podle SO ORP ve Zlínském kraji

Název ORP	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Objem dotace (v %)	Přepočet dotace na 1 obyvatele (v Kč)
Bystřice pod Hostýnem	6	32,78	1,9	2 067
Holešov	-	-	-	-
Kroměříž	11	130,08	7,5	1 861
Luhačovice	15	335,73	19,3	17 550
Otrokovice	6	60,45	3,5	1 735
Rožnov pod Radhoštěm	35	204,79	11,8	5 794
Uherské Hradiště	20	225,91	13,0	2 496
Uherský Brod	9	132,52	7,6	2 485
Valašské Klobouky	5	16,86	1,0	711
Valašské Meziříčí	4	64,13	3,7	1 528

Vizovice	2	8,44	0,5	506
Vsetín	20	262,00	15,0	3 911
Zlín	17	258,36	14,8	2 608
Nezařazeno	1	9,19	0,5	-
Celkem	151	1741,24	100	-

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b; ČSÚ, 2016c

Nejvíce projektů realizoval Správní obvod ORP Rožnov pod Radhoštěm, kde bylo realizováno celkem 35 projektů a přerozdělena dotace ve výši 204,79 mil. Kč. Dále pak SO ORP Uherské Hradiště a SO ORP Vsetín, kde bylo v obou případech uskutečněno 20 projektů. Více peněžních prostředků čerpal SO ORP Vsetín, kde byla výše dotace 262 mil. Kč, kdežto ve SO ORP Uherské Hradiště 225,91 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků získal SO ORP Luhačovice, kde bylo realizováno pouze 15 projektů, ale výše finanční dotace dosáhla 335,73 mil. Kč. Nejméně projektů a nejmenší objem dotace připadl na SO OPR Vizovice. Po přepočítání finanční podpory na jednoho obyvatele správního obvodu bylo zjištěno, že nejvíce finančních prostředků připadalo na obyvatele SO ORP Luhačovice (17 550,- Kč), naopak nejméně na obyvatele SO ORP Vizovice (506,- Kč). Do skupiny nezařazeno náleží projekt Moravská jantarová stezka II., který spadá do dvou správních obvodů – Zlín a Olomouc. Ve SO ORP Holešov nebyly realizovány žádné projekty.

7.5 Prioritní osa č. 4 – TECHNICKÁ POMOC

Prioritní osa Technická pomoc je pouze osou podpůrnou pro ROP Střední Morava a z tohoto důvodu nebude struktura analýzy stejná, jako u předchozích prioritních os.

Oblasti podpory prioritní osy dle stanovených specifických cílů:

- **Cíl 1 – podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů ŘO**
- **Cíl 2 – podpora zvyšování absorpční kapacity regionu**

VYBRANÉ INDIKÁTORY:

V prioritní ose 4 Technická pomoc byly z programového dokumentu ROP Střední Morava vybrány k analýze čtyři indikátory. Tabulka s indikátory je navržena tak jako v předešlých analýzách.

Tab. 19. Vybrané indikátory prioritní osy 4 Technická pomoc

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota 2005	Indikativní hodnota 2015	Hodnota	Naplnění cílové hodnoty	Hodnota za Zlínský kraj
514100	Počet podpořených projektů zaměřených na technickou pomoc	počet	0	20	30 ^{a)}	150 %	6 ^{a)}
710500	Realizace evaluačních studií a zpráv celkem	počet	0	19	77 ^{a)}	405 %	2 ^{a)}
711101	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	počet	0	100	300 ^{a)}	300 %	96 ^{a)}
711105	Počet účastníků školení a seminářů	počet	0	4 000	11 954 ^{a)}	299 %	2 657 ^{a)}

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c

Poznámka: ^{a)} hodnota k 7. 3. 2016 dle dat z MONIT7+

Hodnota indikátoru **Počet podpořených projektů zaměřených na technickou pomoc** se zjišťuje na základě informací z instruktážního dokumentu jako počet všech projektů v rámci prioritní osy 4 (RRRS SM, 2016d). Ze sestavy R17 bylo zjištěno, že těchto projektů bylo realizováno celkem 30. Indikativní hodnota byla splněna na 150 %, přičemž ve Zlínském kraji bylo realizováno 20 % všech projektů. Indikátor **Realizace evaluačních studií a zpráv celkem** byl vypočítán ze soustavy R18. Indikativní hodnota byla čtyřnásobně překročena, z toho byly pouze 2 zprávy realizovány za Zlínský kraj. **Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí** byl na základě výsledku ze sestavy R18 300, indikativní hodnota byla tedy splněna trojnásobně. Zlínský kraj se na této hodnotě podílel z 32 %. Poslední indikátor **Počet účastníků školení a seminářů** byl opět zjišťován ze sestavy R18. Indikativní hodnota byla naplněna téměř z 300 %. Počet účastníků školení a seminářů byl ve Zlínském kraji 2 657 (22 %).

Všechny zmiňované indikátory dosáhly indikativní hodnoty a pozitivně ji překročily. Zlínský kraj výrazně zaostával za krajem Olomouckým, což bylo ale způsobeno skutečností, že tato prioritní osa se zaměřuje zejména na Regionální radu regionu soudržnosti Střední Morava a její orgány, které spadají pod kraj Olomoucký.

ANALÝZA PROJEKTŮ:

Příjemcem podpory v cíli 1 je pouze Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, která sídlí v Olomouckém kraji. Proto je finanční objem v tomto cíli ve Zlínském kraji nulový, i když se využití těchto prostředků týkalo celého území regionu soudržnosti. Z cíle 2, který je určený například na propagační aktivity, přípravu plánů, projektů, poradenskou činnost, čerpal Zlínský kraj dotaci ve výši 59,58 mil. Kč.

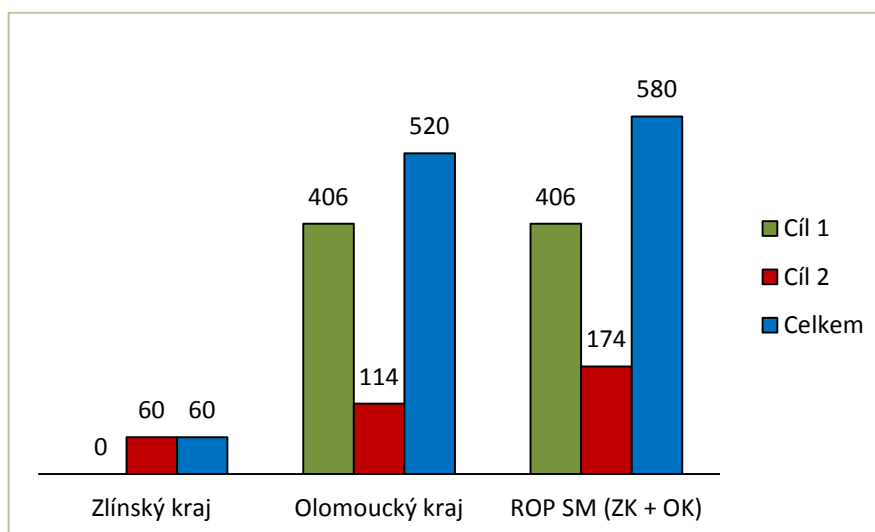
Tab. 20. Struktura projektů a financování v rámci PO 4 Technická pomoc

Oblast podpory	Zlínský kraj		Celkem v ROP SM	
	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)	Počet projektů	Finanční objem (v mil. Kč)
Cíl 1	-	-	9	405,54
Cíl 2	6	59,98	21	174,18
Celkem	6	59,98	30	579,72

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

V následujícím grafu je zobrazeno srovnání použití finančních prostředků v jednotlivých krajích. Pro srovnání je významný pouze cíl 2, ze kterého čerpal Olomoucký kraj o 54 mil. Kč více než Zlínský kraj, což je způsobeno také tím, že byla mimo jiné příjemcem i Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava, sídlící, jak již bylo zmiňováno, v Olomouckém kraji.

Graf 7. Rozdělení finančních prostředků v PO 4 Technická pomoc (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016b

8 ZHODNOCENÍ PRŮBĚHU ČERPÁNÍ Z ROP STŘEDNÍ MORAVA

Tato kapitola má zhodnotit průběh čerpání Regionálního operačního programu Střední Morava na základě předchozích informací získaných rozborem programového dokumentu a výsledků provedené analýzy.

V rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava bylo vydáno několik desítek výzev. První výzva byla vyhlášena dne 6. 9. 2007 a poslední dne 18. 2. 2015. **Prostřednictvím operačního programu bylo v rámci čtyř prioritních os realizováno celkem 1 264 projektů, kdy 557 projektů (44,1 %) bylo realizováno ve Zlínském kraji. Finanční objem podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj, který tento operační program financuje, dosáhl v rámci celkového počtu projektů 19,85 mld. Kč a pro Zlínský kraj 9,7 mld. Kč (48,9 %).** Výše tohoto příspěvku nebyla zatím zcela vyplacena, v současné době stále probíhá financování některých projektů.

8.1 Indikátory programu

Indikátory programu: Na začátku analýzy byly stanoveny čtyři indikátory programu, které vycházely z programového dokumentu, a pomocí nich mělo být sledováno naplnění strategie celého ROP Střední Morava. Strategie nestanovovala hodnoty pro jednotlivé kraje. Pro indikátor **Počet podpořených projektů celkem** byla stanovena cílová hodnota 549 projektů a analyzováním bylo zjištěno, že těchto projektů bylo ve skutečnosti realizováno celkem 1 264. Počet projektů byl tedy více než dvojnásobný. U tohoto indikátoru bylo obtížné stanovit jeho hodnotu, protože podle instruktážního dokumentu pro monitorovací indikátory měla být jeho hodnota stanovována součtem sedmi indikátorů, jejichž hodnoty se nepodařilo ve všech případech zjistit. Nakonec byla hodnota určena součtem všech projektů. Pro indikátor **Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem** byla stanovena požadovaná hodnota 153 km, které bylo dosaženo, a dokonce byla o 117 km překročena. Tato skutečnost je pro region soudržnosti velmi přínosná a znamená, že se výrazně zlepšila délka a kvalita místní silniční sítě. Indikátor **Počet nově vytvořených pracovních míst celkem** byl odhadován na 854 míst. Konečná hodnota se vyšplhala až na 1 085 pracovních míst (127 %). Indikátor **Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem** byla v roce 2005 9,7 %, indikativní hodnota byla stanovena na 7,5 % a na základě výpočtu hodnoty pro region soudržnosti z dat Českého statistického úřadu bylo zjištěno, že v roce 2014 dosáhla 6,9 %. Oba předchozí indikátory tedy poukazují na zlepšení situace na trhu práce, na kterém se výraznou měrou podílel i regionální operační pro-

gram. Zlínský kraj dosahoval v případě prvních dvou indikátorů podprůměrných hodnot a zaostával tedy za Olomouckým krajem. Co se týká počtu nových pracovních míst, byla jejich většina vytvořena ve Zlínském kraji a obecná míra nezaměstnanosti zde dosahovala o něco lepších hodnot než v kraji Olomouckém. **Na základě těchto indikátorů byla strategie regionálního operačního programu naplněna.**

8.2 Prioritní osy

Struktura čerpání finanční podpory z ERDF v prioritních osách a oblastech podpory v celém Regionálním operačním programu Střední Morava a ve Zlínském kraji je uvedena v příloze P I, kde jsou pro porovnání uvedeny hodnoty stanovené strategií z programového dokumentu.

8.2.1 Prioritní osa č. 1 - Doprava

Prioritní osa doprava byla rozdělena podle stanovených cílů na tři oblasti podpory - regionální dopravní infrastruktura, veřejná doprava a bezmotorová doprava. Do této priority mělo být směřováno cca 37,3 % celkového objemu alokace programu a při sečtení příspěvku Společenství směřovaného do této osy bylo zjištěno, že objem alokace tuto hodnotu přesáhl a osa byla podpořena ve výši 40,3 %. **Přidělená alokace tedy neodpovídala alokaci stanovené strategií.**

Analyzováním čtyř vybraných indikátorů prioritní osy bylo zjištěno, že **délka nových silnic II. a III. třídy** nedosáhla požadované hodnoty a byla o 3,7 km menší (cca 74% naplnění indikátoru). Většina nových silnic byla vybudována ve Zlínském kraji. Naopak **délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy** překročila předpokládanou hodnotu (187 %). V případě rekonstrukcí silnic byl Zlínský kraj podprůměrný. Dále bylo zjištěno, že bylo pořízeno o 45 **ekologických vozidel ve veřejné dopravě** více, než se předpokládalo a **délka nově vybudovaných a rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras** překročila o 32 km indikativní hodnotu. **Na základě těchto výsledků nebyla strategie prioritní osy Doprava zcela naplněna.**

Dalším analyzováním bylo zjištěno, že bylo v této prioritní ose realizováno celkem 279 projektů s objemem finančního příspěvku cca 8 mld. Kč. Z celkového počtu projektů realizoval podprůměrných 45 % Zlínský kraj, naopak dotací získal o 3 % více než kraj Olomoucký. Nejvíce projektů a objemu finančního příspěvku patřilo oblasti podpory cíle 1, tedy rozvoji dopravní infrastruktury, a to jak v rámci celého operačního programu, tak také

ve Zlínském kraji. Nejmenší počet projektů a výše finančního příspěvku putovali do oblasti podpory cíle 3 – bezmotorová doprava. Opět stejný stav u celého regionálního operačního programu i Zlínského kraje. Co se týká objemu financí, **nebyla naplněna strategie prioritní osy, která stanovovala, že přes 50 % alokace půjde do oblasti silniční infrastruktury (oblast podpory 1.1). Do této oblasti putovalo více než 70 % objemu financí prioritní osy a o to méně bylo čerpáno v oblasti podpory 1.2, ve které mělo být čerpáno přes 30 % objemu finanční podpory, ale ve skutečnosti na ni připadlo cca 18 % alokace prioritní osy.** Obdobná situace finančního rozložení prostředků byla i ve Zlínském kraji. Jak již bylo popisováno výše, do rekonstrukce silnic II. a III. třídy proudilo mnohem více financí, než bylo předpokládáno a naopak byla méně podpořena dopravní obslužnost regionu soudržnosti.

Ve Zlínském kraji byly nejčastějšími žadateli podpory organizace zřízené krajem a obce, což odpovídá zaměření prioritní osy, neboť vlastníkem silnic II. a III. třídy jsou kraje a vlastníky cyklostezek jsou nejčastěji obce. Projekty týkající se tohoto zaměření byly nejčastější. Co se týká finanční podpory jednotlivých správních obvodů obcí s rozšířenou působností ve Zlínském kraji, byly zde po přepočtu na obyvatele zjištěny markantní rozdíly. Největší podpora připadala na obyvatele SO ORP Holešov a nejmenší na obyvatele SO ORP Zlín. Rozdíl mezi těmito dvěma správními obvody byl ve vyjádření na jednoho obyvatele 10 690,- Kč. Počtem projektů se nejvíce angažoval SO ORP Kroměříž, kde bylo realizováno 18 projektů, kdežto SO ORP Vizovice realizoval pouze jeden projekt. **Správní obvody ORP Zlínského kraje by měly více využívat možnosti nabízené pomoci, aby se příliš neprohlubovaly rozvojové rozdíly mezi jednotlivými správními obvody.**

8.2.2 Prioritní osa č. 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Tato prioritní osa byla rozdělena na čtyři cíle, které byly rozděleny do skupin oblastí podpory - rozvoj regionálních center, rozvoj měst, rozvoj venkov a podpora podnikání. Do této osy měl být směřován největší objem dotace z celkové alokace programu, tedy cca 40,5 %. Tato hodnota byla dodržena, objem prioritní osy dosáhl 40,7 %. **Strategie přerozdělování finanční podpory byla v této prioritní ose tedy dodržena.** Pro analýzu bylo vybráno šest indikátorů. **Počtem projektů na rozvoj vybraných měst** byla několikanásobně překročena indikativní hodnota. **Počet projektů na ostatní města** více než trojnásobně překročil jejich předpokládaný počet. **V případě počtu projektů na rozvoj venkovských oblastí byly odhaleny nesrovnalosti mezi instruktážním dokumentem a výsledky ze sestavy**

R18 (!), kdy podle této sestavy nebyla naplněna stanovená hodnota a při výpočtu indikátoru jinou metodou byl zjištěn výsledek téměř dvojnásobně přesahující indikativní hodnotu. Indikátor **Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích** byl naplněn na 125 %. Další dva indikátory týkající se počtu projektů na **podporu malých a středních podniků** a **plochy revitalizovaných brownfields** nedosáhly indikativní hodnoty (hodnoty se pohybovaly kolem 77 %). U většiny indikátorů byl Zlínský kraj podprůměrný. V oblasti podpory malých a středních podniků a zejména brownfields byl naopak nadprůměrným. **Na základě těchto výsledků nebyla strategie ROP Střední Morava zcela dodržena.**

V této prioritě bylo realizováno celkem 662 projektů ve výši finančního příspěvku z ERDF cca 8,1 mld. Kč. 41 % projektů připadlo na Zlínský kraj - v hodnotě podpory cca 3,8 mld. Kč, což představuje cca 47 % objemu. Počtem projektů a objemem dotace tedy zaostával Zlínský kraj za krajem Olomouckým. Nejvíce projektů bylo realizováno v oblasti podpory 3 (rozvoj venkova), ve Zlínském kraji to byla oblast podpory 2 (rozvoj měst). Největší objem finanční podpory směřoval v rámci celého regionu soudržnosti i Zlínského kraje do rozvoje měst (cíl 2). Naopak nejméně projektů a nejmenší objem dotace putoval do oblasti podpory 4 (podpora podnikání). **Strategie stanovovala, že by v této prioritní ose mělo být přes 15 % finančního objemu použito na rozvoj regionálních center (oblasti podpory 2.1)**, tedy měst Zlína a Olomouce, prostřednictvím (IPRM) Integrovaných plánů rozvoje území, kam bylo nakonec celkově **v ROP směřováno cca 13 % a ve Zlínském kraji 14 % objemu financí**. Strategie dále ustanovila výši alokace podpory kolem **85 % pro města od 5 000 do 50 000 obyvatel a obce od 500 do 5 000 obyvatel**. Do této oblasti (2.2 a 2.3) putovalo **v celém ROP cca 84 % alokace a ve Zlínském kraji 82,5 %**. **Přerozdělení finančních příspěvků v této prioritní ose relativně odpovídalo stanovené strategii**. V případě Zlínského kraje, který více upřednostňoval pomoc městům před venkovem, i když odchýlení od strategie nebylo nijak závažné, by dle mého názoru nemělo docházet v budoucích programových obdobích k podobným situacím, neboť Zlínský kraj má spíše charakter venkovského regionu, měl by tedy zaměřit podporu zejména na tuto oblast, jinak bude docházet k prohlubování územních diferencí.

Nejčastějšími žadateli podpory byly ve Zlínském kraji obce, kterým připadlo až 82 % projektů, což opět vychází ze zaměření osy. Rozmístění projektů v jednotlivých správních obvodech ORP Zlínského kraje bylo více rozmanité než v předchozí prioritní ose. Správní

obvody realizovaly celkově více projektů, což vyplývá již z celkového počtu projektů. Nejvíce projektů připadlo na SO ORP Uherské Hradiště, kde bylo uskutečněno celkem 54 projektů. Nejméně projektů bylo realizováno ve SO ORP Bystřice pod Hostýnem a Holešov, kde se jednalo v obou případech o 5 projektů. Pro objektivnější zhodnocení musíme přihlídnout na výsledky přepočtu dotace na jednoho obyvatele správního obvodu. Nejvíce finančních prostředků v tomto případě připadal na obyvatele SO ORP Zlín a naopak nejmenší na obyvatele SO ORP Holešov (rozdíl podpory činil 8 830,- Kč).

8.2.3 Prioritní osa č. 3 - Cestovní ruch

Prioritní osa Cestovní ruch byla rozdělena na čtyři specifické cíle, které byly zařazeny do následujících oblastí podpory - integrovaný rozvoj cestovního ruchu, veřejná infrastruktura a služby, podnikatelská infrastruktura a služby, propagace a řízení. Na tuto prioritní osu bylo vyčleněno cca 19 % celkového objemu finančních prostředků ROP Střední Morava. Objem prostředků této hranice ovšem nedosáhla. Tato prioritní osa byla podpořena 16,1 % z celkového finančního objemu. **Nebyla tedy dodržena strategie v oblasti přerozdělování finanční podpory.** Ze tří prioritních os (čtvrtá osa je pouze osou podpůrnou) se jedná objemem financí o nejméně podporovanou osu, přestože bylo stanoveno, že cestovní ruch představuje hlavní potenciál růstu regionu soudržnosti. V socioekonomické analýze regionu (za roky 2004-2006) bylo zjištěno, že se region potýká se závažnými problémy zejména v oblasti technického stavu infrastruktury a oblasti služeb, proto předpokládám, že byla pro tuto prioritu vyčleněna menší alokace než u dalších dvou prioritních os, neboť například podpora podniků cestovního ruchu nevyžaduje takové finanční prostředky jako výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury, která je víceméně provázána i s oblastí cestovního ruchu.

V analýze indikátorů byly stanoveny tři indikátory, a to **Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu**, jehož indikativní hodnota byla naplněna téměř dvojnásobně. Opět zde nastal problém při zjišťování hodnoty indikátoru. Stejná situace jako u předchozí prioritní osy, neboť se rozcházelý výsledky soustavy R18 s výpočty podle instruktážního dokumentu. Jeden výsledek naprosto neodpovídal strategii a druhý ji přesahoval. U indikátoru **Počet podpořených podniků cestovního ruchu** byla předpokládána hodnotou 60. Skutečná hodnota se vyšplhala na 90 podniků (150% naplnění indikativní hodnoty). Indikátor **Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch** stanovoval očekávanou hodnotu 54, ta ve skutečnosti dosáhla hodnoty 61 produktů.

V obou případech byla tedy očekávání pozitivně překročena a z tohoto důvodu usuzují, že **byla strategie prioritní osy Cestovní ruch naplněna**. U prvních dvou indikátorů byly hodnoty Zlínského kraje nadprůměrné, pouze u posledního indikátoru týkajícího se marketingových produktů se Zlínský kraj zapojil pouze z 25 %.

V rámci této prioritní osy bylo realizováno celkem 293 projektů v hodnotě podpory cca 3,2 mld. Kč. Zlínský kraj uskutečnil 52 % projektů a objemem financí rovněž přesáhl Olomoucký kraj, neboť čerpal 54,5 % objemu alokace prioritní osy. Nejvýznamnější oblastí podpory byla podnikatelská infrastruktura a služby (oblast podpory 3.3), ve které bylo jak v celém ROP, tak také ve Zlínském kraji, realizováno nejvíce projektů a proudilo do ní nejvíce finanční podpory. Podporovány byly zejména aktivity modernizace a budování ubytovacích zařízení. **Prioritní osa měla být zaměřená převážně na podporu podnikání v cestovním ruchu a těmito hodnotami byl směr podpory potvrzen**. Nejméně projektů a dotací putovalo do propagace a řízení (oblast podpory 3.4). **Strategie stanovila, že by mělo proudit do podpory podnikání v cestovním ruchu cca 50 % alokace prioritní osy, to bylo potvrzeno, neboť prostřednictvím ROP byla podpořena tato oblast ve výši 54 % objemu finančních prostředků a ve Zlínském kraji se tato hodnota pohybovala kolem 52 %**. Dále strategie předepisovala **20 % alokace do veřejných aktivit v oblasti cestovního ruchu. Tento objem nebyl dodržen**, neboť v ROP do této oblasti proudilo cca 19,4 %, což sice není nijak výrazný rozdíl, ale tato hodnota neodpovídá stanovené strategii, podpora byla spíše směřována do území s nižší dynamikou a potenciálem, kde bylo čerpáno cca 21,4 % alokace. Zlínský kraj toto rozdělení dodržel a do cíle 1 směřoval cca 21,4 % alokace. Oblast propagace a řízení měla být podpořena z 5 %, a toho bylo dosaženo, protože ROP a souběžně i Zlínský kraj zacílil do této oblasti 5,5 % podpory prioritní osy. **Můžeme tedy konstatovat, že byla strategie, až na malé odchylky z hlediska podpory oblastí 3.1, naplněna**.

Mezi nejčastější žadatele podpory se ve Zlínském kraji zařadily soukromé firmy, což opět vychází ze zaměření osy na podporu podnikání v cestovním ruchu. Dalším častým žadatelem byly obce, na které byl zaměřen cíl 1 a cíl 2, tedy zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu. Nejvíce projektů v této prioritní ose ve Zlínském kraji realizoval SO ORP Rožnov pod Radhoštěm, ale objemem alokace získal prvenství SO ORP Luhačovice. Při hodnocení jednotlivých cílů musíme zohlednit fakt, že v oblasti podpory 1 byla pomoc směřována do území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb, která byla vymezena v prováděcím dokumentu ROP Střední Morava. Podpora

probíhala prostřednictvím Integrovaných plánů rozvoje území (IPRÚ), které představují vzájemně provázené projekty směřující k rozvoji cestovního ruchu v daném území (RRRS SM, 2016a). Ve Zlínském kraji to byly tři IPRÚ pro oblasti Luhačovicka, Rožnovska a Horního Vsacka. Výsledky analýzy toto potvrdily. SO ORP Holešov nerealizoval žádný projekt, dále bylo realizováno nejméně projektů opět ve SO ORP Vizovice. Po přepočítání podpory na obyvatele správních obvodů bylo zjištěno, že mezi podporou jednotlivých správních obvodů nastaly propastné rozdíly. Nejvíce podpory připadalo na obyvatele SO ORP Luhačovice, kde se výše podpory dostala až na 17 550,- Kč, kdežto nejmenší podpora připadla na obyvatele SO ORP Vizovice (506,- Kč). Rozdíl mezi těmito dvěma obvody byl až 17 044,- na obyvatele. Luhačovice jsou lázeňským městem a vyhledávanou turistickou lokalitou. Jak bylo zmiňováno, podpora z cíle 2 byla převážně směřována právě na tuto lokalitu. Dle mého názoru by však měla být podpora lépe rozložena na všechny správní obvody, protože cestovní ruch zde představuje nejvýznamnější prostředek rozvoje území.

8.2.4 Prioritní osa č. 4 - Technická pomoc

Tato priorita tvořila pouze podpůrnou osu ROP Střední Morava, a nebylo tak možné analyzovat všechny zvolené ukazatele, jako v předchozích osách. Z celkového objemu finančních prostředků operačního programu bylo pro účely technické pomoci vyčleněno 3,2 % alokace. Ve skutečnosti bylo použito pouze 2,9 % objemu alokace. **Nijak výrazně však nebyl objem prostředků od strategie odchýlen.** Osa byla specifikována dvěma cíli, první se týkal implementace programu a druhý zejména zvyšováním absorpční kapacity v regionu.

Pro analyzování byly zvoleny čtyři indikátory týkající se počtu projektů prioritní osy, počtu evaluačních zpráv a studií, počtu různých školení a jejich účastníků. Všechny indikativní hodnoty byly naplněny a pozitivně překročeny. **Zde bylo obtížné hodnotit postavení Zlínského kraje, neboť celkově celá prioritní osa je zaměřena na Regionální radu regionu soudržnosti a její orgány, které víceméně spadají pod Olomoucký kraj.** Z tohoto důvodu by nebylo objektivní posuzovat postavení Zlínského kraje.

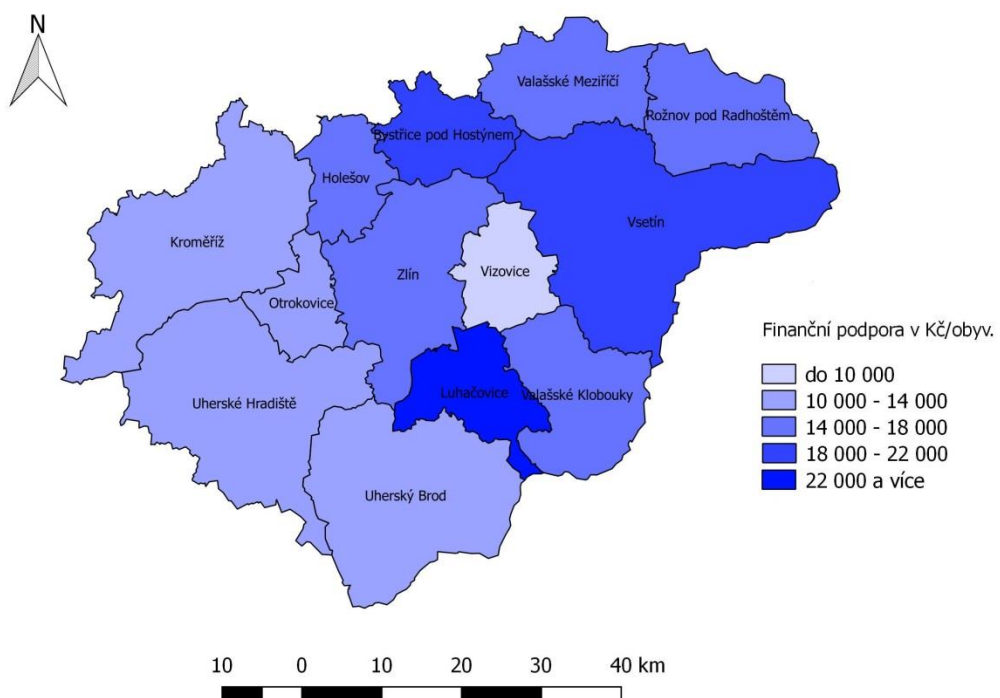
V ROP Střední Morava bylo v rámci prioritní osy Technická pomoc realizováno celkem 30 projektů a objem alokace dosáhl cca 590 mil. Kč. Zlínský kraj realizoval pouze projekty v rámci druhého cíle z důvodu, že se první cíl zaměřoval na implementaci ROP Střední Morava a příjemcem podpory mohla být pouze Regionální rada, která v tomto NUTS 2, jak

již bylo zmiňováno, sídlí v Olomouci. Ve Zlínském kraji proběhlo celkem 6 projektů a výše podpory dosáhla cca 60 mil. Kč.

8.3 Shrnutí výsledků

Z předchozích výsledků byla vytvořena souhrnná mapa Zlínského kraje, která ukazuje, jaká byla výše finanční podpory v jednotlivých správních obvodech. Mapa byla vytvořena v programu QGIS. Hodnoty pro vytvoření byly získány součtem finanční podpory všech prioritních os ROP Střední Morava a následným vypočítáním průměrné hodnoty podpory na jednoho obyvatele správního obvodu za celý operační program. Jak můžeme vidět, rozložení podpory nebylo příliš vyrovnané. Celkově bylo nejvíce dotací směřováno do SO ORP Luhačovice a nejméně do SO ORP Vizovice.

Finanční podpora z Regionálního operačního programu Střední Morava
ve správních obvodech ORP Zlínského kraje

Obr. 2. Mapa Zlínského kraje zobrazující finanční podporu v jednotlivých SO ORP

Zdroj: vlastní zpracování v programu QGIS, podkladová data

©ArcČR, ARCDATA PRAHA, 2014

Pro větší přehlednost byla vytvořena tabulka, která zobrazuje, které výsledky odpovídaly stanovené strategii ROP Střední Morava. Indikátory, u kterých přesáhla analyzovaná hod-

nota předpokládanou indikativní hodnotu, jsou považovány za indikátory odpovídající strategii.

Tab. 21. Dodržení strategie ROP Střední Morava

STRATEGIE ROP STŘEDNÍ MORAVA	
Odpovídající strategii	Neodpovídající strategii
<ul style="list-style-type: none"> - Počet podpořených projektů celkem* - Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem* - Počet nově vytvořených pracovních míst celkem* - Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS 2 celkem* - Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy* - Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě* - Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras* - Počet podpořených projektů na rozvoj (zvyšující atraktivitu) vybraných měst* - Počet podpořených projektů na ostatní města* - Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí* - Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích* - Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu* - Počet podpořených podniků cestovního ruchu* - Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch* - Počet podpořených projektů zaměřených na technickou pomoc* - Realizace evaluačních studií a zpráv celkem* - Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí* - Počet účastníků školení a seminářů* - Objem alokace prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu - Objem alokace oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst a 2.3 Rozvoj venkova - Objem alokace oblasti podpory 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby 	<ul style="list-style-type: none"> - Délka nových silnic II. a III. třídy* - Počet projektů na podporu MSP* - Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem* - Objem alokace prioritní osy 1 Doprava - Objem alokace oblasti podpory 1.1 Regionální dopravní infrastruktura - Objem alokace oblasti podpory 1.2 Veřejná doprava - Objem alokace oblasti podpory 2.1 Rozvoj regionálních center - Objem alokace prioritní osy 3 Cestovní ruch - Objem alokace oblasti podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b; RRRS SM, 2016c

Poznámka: *indikátory

Jak můžeme vidět v tabulce, převažují ukazatele odpovídající strategii stanovené v ROP Střední Morava. Některé hodnoty sice nebyly dodrženy, ale většina hodnot naopak překračovala předpokládané výsledky a tím došlo k vyvážení. Je potřeba také zohlednit hledisko, že naplňování stanovené strategie závisí i na žadatelích podpory. Pokud potenciální žadatelé nemají o podporu z prostředků Evropské unie zájem nebo neumí zajistit kvalitní projektové žádosti, není možné hodnotit celkově operační program negativně. Tato skutečnost, společně s Integrovanými plány rozvoje území (IPRÚ), mohla také způsobit ve Zlínském kraji nerovnoměrné rozložení podpory. Socioekonomická analýza za minulé období ukázala, že region soudržnosti je podprůměrně rozvinutým. Cílem operačního programu bylo napomoci k vytvoření vyspělejšího a rozvinutějšího regionu soudržnosti, který bude mít udržovanější dopravní infrastrukturu, zkvalitněný vzdělávací proces, kvalitní a moderní soustavu zařízení sociální péče, zlepšený zdravotní stav obyvatel, efektivně využívaný potenciál a služby, zpracovatelský průmysl a služby, cestovní ruch a volný čas. Dle mého názoru tohoto bylo pomocí Regionálního operačního programu Střední Morava a pomocí podpory z dalších operačních programů v tomto regionu soudržnosti dosaženo. Vlastním pozorováním byla za minulé programové období ve Zlínském kraji zaznamenána proměna regionu ke konkurenceschopnějšímu a rozvinutějšímu. Některé oblasti podpory byly více zaměřeny na Zlínský kraj, např. cestovní ruch. Naproti tomu prioritní osa č. 2 zase více podporovala kraj Olomoucký. Každý kraj má své specifické problémy, liší se zde socioekonomické ukazatele. Z tohoto důvodu si myslím, že podpora ROP SM pokrývala odpovídajícím způsobem celé území regionu soudržnosti. **Celkově hodnotím strategii Regionálního operačního programu Střední Morava jako naplněnou.**

9 NÁVRHY ZLEPŠENÍ PRO IMPLEMENTACI NOVÉHO PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ

V současné době není již možné podávat žádosti do Regionálního operačního programu Střední Morava, neboť bylo v novém programovém období 2014-2020 nahrazeno sedm regionální operačních programů společně s Integrovaným operačním programem novým Integrovaným regionálním operačním programem (IROP), jehož řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Regionální rady plní nyní funkci zprostředkujícího subjektu (MMR ČR, © 2012a).

Účelem této kapitoly je tedy navrhnout opatření, kterými by bylo možné zefektivnit systém používaný v IROPu společně s doporučeními pro nového programové období, jejichž smyslem je minimalizovat identifikované problémové oblasti, které byly zjištěny u implementace Regionálního operačního programu Střední Morava. Právě se nacházíme na začátku nového programového období, a tak mohou být stále prováděny efektivní změny v programových dokumentech, jednotlivých výzvách, používaném informačním nebo monitorovacím systému, apod.

9.1 Návrhy na zlepšení monitorovacích indikátorů

Při analyzování Regionálního operačního programu Střední Morava byly zjištěny nesrovnalosti u některých monitorovacích indikátorů. V konkrétním případě se jednalo například o indikátor Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí (kód 512100). V příručce Instrukce pro práci s monitorovacími indikátory bylo uváděno, že pod něj automaticky spadají všechny projekty předložené do oblasti podpory 2.3 a výslednou hodnotu tedy stanovíme jejich součtem. Po součtu všech projektů spadajících do této oblasti, jak radí příručka, byla zjištěna hodnota 396 projektů (RRRS SM, 2016d). Tento indikátor se rovněž objevoval ve výstupní sestavě R18 - Monitorovací indikátory projektů (data z informačního systému MONIT7+), kde pod něj spadalo celkem pět projektů a výsledná hodnota indikátoru byla tedy pouze 5. Rozdíl mezi těmito hodnotami je výrazný, což bylo nejspíše zapříčiněno chybou v sestavě R18. Takovéto nesrovnalosti byly zjištěny i u dalších analyzovaných indikátorů. V některých případech bylo nutné pro určení hodnoty jednoho indikátoru sčítat několik jiných dohromady, avšak ne vždy bylo jednoduché určit hodnotu dílčího indikátoru. Práce byla tedy velmi zdlouhavá a některé zjištěné informace byly zavádějící a rozcházel se se zjištěnými hodnotami v soustavě R18. Přitom se mnoh-

dy jednalo pouze o indikátory týkající se počtu projektů řadících se do dané oblasti podpory.

Navrhuji při implementaci nového programového období **zaměřit větší pozornost právě na monitorovací indikátory**, zejména zlepšit a zjednodušit systém získávání jejich hodnot pro následné ověřování. V současném programovém období klade EU větší důraz na monitorovací systém. ČR nově využívá nástroje Ministerstva pro místní rozvoj Aplikace MS2014+, portál IS KP14+ (Informační systém koncového příjemce), jehož prostřednictvím jsou elektronicky podávány žádosti o podporu do všech operačních programů. V žádosti se stanovují také indikátory, které jsou uvedeny ve výzvě, pod kterou žádost spadá a stanovuje se zde rovněž výchozí hodnota (vždy nulová) a cílová hodnota indikátoru.

Po přihlášení do této aplikace je nutné vybrat, pod který operační program žádost spadá a následně ji zařadit pod vyhlášenou výzvu. Po těchto krocích se otevírá samotná obrazovka formuláře žádosti o podporu, která v určitých krocích používá předem nadefinované parametry dané výzvy (MMR ČR, 2015b). Domnívám se, že pro zajištění efektivnějšího monitorování, by bylo vhodné například **nastavit IS KP14+ tak, aby byl při podávání žádosti po zvolení výzvy, pod kterou projekt spadá, automaticky vygenerován také indikátor výstupu týkající se počtu projektů v oblasti podpory**, případně jiný, který by pomohl lépe monitorovat tok finanční podpory.

V současné době se tento systém používá u indikátorů výstupu podle investiční priority nebo podle kategorie regionů. Tyto indikátory jsou obsaženy v programovém dokumentu Integrovaného regionálního operačního programu (MMR ČR, 2015a). Mezi těmito indikátory jsem však nenašla indikátory zaměřující se na počty projektů v jednotlivých oblastech podpory prioritních os, jako tomu bylo v minulém programovém období. Takto jsou automaticky přednastavovány indikátory týkající se například počtu nakoupených prostředků nebo nově vybudovaných objektů (př. Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu, Počet parkovacích míst pro jízdní kola, apod.).

Dle mého názoru by měly být i nadále zachovány indikátory výstupu týkající se počtu projektů, tak jako tomu bylo v případě regionálních operačních programů. Opětovné zařazení zmiňovaných indikátorů mezi monitorovací indikátory a jejich následné provázání elektronickou žádostí v IS KP14+, by výrazně napomohlo monitorovacímu systému operačního programu. **Každý projekt by tak automaticky získal indikátor Počet podpoře-**

ných projektů v oblasti podpory XY s cílovou hodnotou jedna. Data z žádostí v IS KP14+ by propojením s používanou monitorovací aplikací mohla být lépe kontrolována. Těmito kroky by se zlepšil monitorovací systém, získávání některých dat pro evaluační zprávy by bylo rychlejší a také by touto cestou mohlo dojít k zefektivnění kontrolního systému nejen v případě Integrovaného regionálního operačního programu, ale i u zbývajících operačních programů.

Následující obrázek demonstruje propojení vybrané výzvy s indikátory, které jsou poté přednastaveny v samotné žádosti o podporu v IS KP14+. Mimo zvolený indikátor stanovený ve výzvě by nově také mohl přibýt řádek s monitorovacím indikátorem počtu projektů v dané oblasti podpory prioritní osy.

The screenshot shows a web form for configuring an indicator. At the top, there are four blue buttons: 'Nový záznam', 'Smazat záznam', 'Uložit', and 'Storno'. Below these are several input fields:

- KÓD INDIKÁTORU:** 57001
- NÁZEV INDIKÁTORU:** Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS
- NPR/ENVI:** (empty)
- VÝCHOZÍ HODNOTA:** 0,000
- DATUM VÝCHOZÍ HODNOTY:** (empty)
- CÍLOVÁ HODNOTA:** (empty)
- DATUM CÍLOVÉ HODNOTY:** (empty)
- MĚRNÁ JEDNOTKA:** Sety
- TYP INDIKÁTORU:** Výstup

Obr. 3. Přednastavený indikátor odpovídající vybrané výzvě v IS KP14+

Zdroj: MMR ČR, © 2012b

9.2 Zvyšování informovanosti

Prioritní osa Technická pomoc Integrovaného regionálního operačního programu je určena na zajištění kvalitního řízení a implementace programu. Společně s Operačním programem Technická pomoc zajišťuje také zvyšování absorpční kapacity a efektivnosti čerpání finanční podpory. Operační program Technická pomoc se v této oblasti věnuje spíše podpoře absorpční kapacity formou zajištění komunikace pro Dohodu o partnerství a zvyšování podvědomí o evropských strukturálních a investičních fondech. Cílovou skupinu zde tedy tvoří potenciální žadatelé. IROP se v Technické pomoci zaměřuje na průzkum a podporu absorpční kapacity. Společně se tyto operační programy také věnují oblasti vzdělávání administrativní kapacity. OP Technická pomoc zajišťuje vzdělávání na obecné rovině, které se týká společných témat, které jsou platné v oblasti působnosti všech operačních programů. Kdežto samotný IROP podporuje zajišťování vzdělávání zaměřeného na jeho specifické oblasti (MMR ČR, 2015a, s. 138-139).

V minulém programovém období nebyla z ROP Střední Morava využita v plné výši přidělená alokace na prioritní osu Technická pomoc, i když výsledky analýzy ukázaly, že byly překročeny předpokládané počty seminářů, školení a jejich účastníků. Poslední výzvy byly vyhlášovány i v roce 2015, aby byly urychleně vyčerpány zbývající prostředky. Myslím si, že by v novém programovém období měly být maximálně využity finanční prostředky určené na účely zvyšování absorpční kapacity a administrativního vzdělávání, protože informovanost je základním kamenem úspěšného využití finanční podpory z evropských fondů. Zvyšování informovanosti by mohlo napomoci ke zkvalitnění lidských zdrojů, tím by se zvýšily šance na vyčerpání finanční alokace pomocí kvalitních projektů již v průběhu programového období.

Navrhované prostředky zvyšování informovanosti v oblasti ESIF:

- **zvýšit počty seminářů a kurzů;**
- **pořádat konference pro vzájemnou výměnu zkušeností;**
- **vydání příručky informující o nejčastějších chybách zamítnutých projektů;**
- **vydávat informační brožury a letáky;**
- **pořádat školení v oblasti veřejných zakázek.**

Navrhuji zvýšit počty organizovaných seminářů a kurzů seznamujících potenciální příjemce s operačními programy a možnostmi spolufinancování projektů z ESIF. Tyto kurzy by měly být zaměřeny zejména na představitele obcí, měst a mikroregionů. Řada z nich se v novém volebním období obměnila ve funkcích. Někteří z těchto představitelů nemají zkušenosti s přípravou projektů, proto je důležité, aby byli odborně informováni o možnostech, které lze v novém programovém období využívat, a jak postupovat v případě podávání žádosti (jaké kroky je nutné učinit před samotným odesláním projektové žádosti, apod.). Rovněž navrhuji pořádat tyto vzdělávací semináře a kurzy pro zájemce z řad ostatních subjektů (podnikatelská sféra, apod.).

Zvyšování informovanosti by mohlo napomoci také pravidelné pořádání konferencí, např. ve čtvrtletních intervalech. Na těchto konferencích by mimo jiné vystupovaly osoby z řad úspěšných žadatelů a tím by docházelo k předávání praktických informací a výměně zkušeností mezi úspěšnými žadateli a potenciálními žadateli. Veřejná diskuze by pomohla odhalit nedostatky na straně implementace programů.

Předcházení chybám je rovněž velmi důležité. Z tohoto důvodu by dle mého názoru měla být řídicím orgánem vydána příručka, která by informovala o nejčastějších chybách, které

se vyskytovaly v minulém programovém období a kvůli kterým byly projektové žádosti často zamítnuty. Nutný je samozřejmě soulad informací s novým programovým obdobím, neboť došlo k jistým změnám. Tato příručka by poté byla volně ke stažení na internetu, případně by byla elektronicky rozesílána pracovníkům městských a obecních úřadů. Po uplynutí určité doby nového programového období doporučuji tuto příručku aktualizovat.

Informování formou letáků a brožur je standardně používaný prostředek. Navrhuji však doplnit tyto informační nástroje informacemi o zprostředkujících subjektech, na které je možno se v případě jakýchkoliv otázek nebo pomoci obracet (poradenská centra a asistenční centra, rozvojové agentury, orgány regionální rady, apod.).

Posledním návrhem v této oblasti je pořádání odborných školení v oblasti veřejných zakázek, neboť vyhlašování veřejných zakázek je součástí většiny projektů spolufinancovaných z fondů EU.

Zadavatelem veřejných zakázek je příjemce podpory, který je legislativou definován jako „veřejný nebo soukromý subjekt, který zodpovídá za zahájení, realizaci či udržení operace spolufinancované z evropských fondů, a který na základě právního aktu o poskytnutí podpory a při splnění stanovených podmínek předkládá řídicímu orgánu nebo zprostředkujícímu subjektu žádost o platbu a přijímá nárokované finanční prostředky z veřejných rozpočtů (platí u územních samosprávných celků)“ (NOK, 2014c, s. 39).

V případě územních samosprávných celků je příjemce a zadavatelem obec nebo kraj. Postupy při zadávání veřejných zakázek upravuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. V oblasti projektů spolufinancovaných z ESIF se postupuje také podle Metodického pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020. Tato legislativa mimo jiné stanovuje, kdo musí postupovat v souladu s těmito předpisy při zadávání zakázek.

Mezi nejčastější žadatele o podporu v případě ROP Střední Morava patřily obce. Domnívám se však, že převážná část zástupců obcí nemá dostatečné znalosti z oblasti veřejných zakázek a mnohdy samotná legislativa s právní terminologií nemusí být správně pochopena. Jsem toho názoru, že by bylo vhodné vyčlenit prostředky Technické pomoci (ať už v případě Operačního programu Technická pomoc nebo v prioritní ose Technická pomoc u IROPu) také na pořádání vzdělávacích seminářů v oblasti veřejných zakázek, které by tuto problematiku pomohly srozumitelněji objasnit a přiblížit samotným zadavatelům z řad

zástupců zejména územních samosprávných celků. Náplní těchto seminářů by mělo být přiblížení, jakým způsobem probíhá zadávací řízení, jaké jsou zadávací podmínky, jak probíhá posouzení a hodnocení nabídek, uzavírání smlouvy atd.

9.3 Vymezení problémových území pro primární podporu

Výsledky analyzovaných dat projektů realizovaných na území Zlínského kraje ukázaly, že rozložení podpory mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností nebylo přirozeně vyvážené. Přepočty finančních příspěvků na obyvatele správních obvodů (počty obyvatel byly stanoveny aritmetickým průměrem z dat Českého statistického úřadu za roky 2007-2014) odkryly výrazné rozdíly podpory územního zacílení. V případě prioritní osy Cestovní ruch byl tento rozdíl nejvýraznější – největší objem finanční podpory u SO ORP Luhačovice, nejmenší u SO ORP Vizovice, rozdíl podpory 17 044,- Kč/obyv. Tato skutečnost byla způsobena také integrovanými plány rozvoje území (IPRÚ), které, jak již bylo zmiňováno, byly zacíleny na podporu v oblasti 3.1 rozvoj cestovního ruchu v územích s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb, kam bylo právě zařazeno i území Luhačovicka. Z tohoto důvodu nelze tvrdit, že by podpora byla přerozdělována neodpovídajícím způsobem.

V novém programovém období je využíváno územní dimenze, která umožňuje koncentrovat pomoc z ESIF do specifických území. Zlínský kraj může využívat integrované nástroje, jako je Integrovaný plán rozvoje území Zlín (město Zlín a přilehlé obce) a Komunitně vedený místní rozvoj, který je určen na podporu venkovskému prostoru a probíhá prostřednictvím místních akčních skupin (MMR ČR, © 2012a).

Pro čerpání z Integrovaného regionálního operačního programu navrhuji vytvořit seznamy oblastí, které nespádají pod zmiňované integrované nástroje. Do těchto území, potýkajících se s danou problematikou směřované podpory, by měla být pomoc směřována primárně. Základní myšlenkou kohezní politiky je snižování regionálních a ekonomických rozdílů na národní úrovni a mezi zeměmi EU. Výrazná finanční podpora proudící do jednoho regionu, jako tomu bylo v minulém programovém období, spíše rozdíly prohlubuje. Orgány Regionálních rad regionů soudržnosti v současném programovém období neplní roli řídicího orgánu. Jejich prostřednictvím by mohlo dojít k vytvoření seznamů oblastí, potýkajících se se závažnými problémy v daných oblastech, na které se zaměřuje podpora z IROPu. Tyto lokality by mohly být určovány pomocí informací z programů rozvoje krajů, programů rozvoje obcí, strategických dokumentů, dat z Českého statistického úřadu, provede-

ných analýz, apod. Primárně by tedy podpora byla přidělována právě žadatelům z těchto oblastí.

9.4 Shrnutí

Následující tabulka zobrazuje zjištěné problémové oblasti v programovém období 2007-2013 a návrhy pro nové programové období 2014-2020. Některé návrhy se prolínají s více problémovými oblastmi.

Tab. 22. Přehled problémových oblastí a návrhů

Problémová oblast	Návrhy
<ul style="list-style-type: none"> • nesoulad u stanovování hodnoty monitorovacích indikátorů 	<ul style="list-style-type: none"> • zachování monitorovacích indikátorů počtu projektů v daných oblastech podpory • automatické zadávání v IS KP14+ a propojení s monitorovací aplikací
<ul style="list-style-type: none"> • nevyčerpání finančního objemu v prioritní ose Technická pomoc <li style="text-align: center;">+ • nerovnoměrné čerpání dotace ve správních obvodech Zlínského kraje, vyvolané možnou nedostatečnou informovaností a znalostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování počtu seminářů a kurzů • pořádání konferencí pro vzájemnou výměnu zkušeností • vydání příručky informující o nejčastějších chybách zamítnutých projektů • vydávání informačních brožur a letáků
<ul style="list-style-type: none"> • neznalost problematiky veřejných zakázek 	<ul style="list-style-type: none"> • pořádání školení v oblasti veřejných zakázek
<ul style="list-style-type: none"> • nerovnoměrné čerpání dotace ve správních obvodech Zlínského kraje 	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení problémových území pro danou oblast podpory (mimo oblasti spadající pod integrované nástroje) • primární přidělování pomoci vymezeným oblastem

ZÁVĚR

Region soudržnosti Střední Morava měl možnost v minulém programovém období 2007-2013 posilovat konkurenceschopnost a zvyšovat atraktivitu zejména prostřednictvím Regionálního operačního programu Střední Morava, který byl sestaven speciálně pro potřeby tohoto regionu a na který byla vyčleněna z evropských fondů finanční podpora ve výši 672,2 mil. EUR. Cílem práce bylo vyhodnotit, jak bylo naloženo s touto finanční alokací a zda byla naplněna strategie stanovená v programovém dokumentu.

Výsledky analýzy odhalily, že největší objem finanční podpory byl směřován do prioritní osy Integrovaný rozvoj a obnova regionu, což odpovídalo vymezení finanční alokace pro tento globální cíl v samotném programovém dokumentu. Součty finančních příspěvků na jednotlivé projekty realizované v prioritní ose Doprava ukázaly, že byl celkový finanční objem větší, než prezentovala strategie ROP Střední Morava a naopak prioritní osa Cestovní ruch předpokládaný objem podpory nevyčerpala. Podpora cestovního ruchu patřila k důležitým oblastem zaměření programu, neboť potenciál růstu regionu představoval právě cestovní ruch. Bylo nutné zohlednit hledisko, že investice do rozvoje města a obcí společně s budováním a odstraňováním technické zaostalosti dopravní infrastruktury tvořily základní kostru zvyšování konkurenceschopnosti, atraktivitu a kvality života v regionu soudržnosti. S ohledem na tyto problematické oblasti byla vyčleněna nižší podpora do cestovního ruchu. U monitorovacích indikátorů programu byly pozitivně překročeny očekávané výsledné hodnoty. Některé indikátory jednotlivých prioritních os předpokládaných hodnot nedosáhly, tyto rozdílly však nebyly nijak razantní. Celkově převažovaly indikátory s naplněnou indikativní hodnotou. Na základě vyhodnocení všech výsledků analýzy bylo potvrzeno naplnění strategie Regionálního operačního programu Střední Morava a jeho přispění ke zlepšení ekonomické vyspělosti a konkurenceschopnosti mezi ostatními regiony soudržnosti České republiky.

V případě zaměření na Zlínský kraj bylo zjištěno, že mezi nejčastější úspěšné žadatele patřily v rámci celého operačního programu obce. Čerpání podpory v jednotlivých prioritních osách a oblastech podpory víceméně kopírovalo procentuální čerpání celého ROP Střední Morava. U indikátorů nebyly stanoveny hodnoty pro kraje, a tak bylo pouze hodnoceno, v jaké výši se kraje podílely na celkové výsledné hodnotě jednotlivých monitorovacích indikátorů. Rovněž bylo hodnoceno čerpání podpory v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje. Po přepočítání finanční podpory na jednoho

obyvatele správního obvodu byly zjištěny poměrně výrazné rozdíly mezi těmito obvody, které byly zdůvodněny zacílením jednotlivých oblastí podpory.

Při analyzování byly odhaleny rozpory u stanovování hodnoty monitorovacích indikátorů, a to zejména u indikátorů týkajících se počtu projektů v jednotlivých oblastech podpory. Na základě tohoto faktu bylo navrhováno opatření týkající se propojení elektronické žádosti s monitorovací aplikací, které by pomohlo zjištěným problémům v oblasti monitorování předcházet. Úspěšná implementace operačního programu je závislá také na kvalitních lidských zdrojích. Bylo zjištěno, že v minulém programovém období nebyla plně využita vyčleněná alokace na technickou pomoc. Z tohoto důvodu byla navrhována opatření využívající finanční podporu z této podpůrné prioritní osy v novém programovém období, která by přispívala ke zlepšení informovanosti, a to prostřednictvím zvyšování počtu pořádaných seminářů a kurzů, konferencí pro vzájemnou výměnu zkušeností, vydávání příručky informující o nejčastějších chybách zamítnutých projektů, vydávání informačních materiálů a pořádání školení v oblasti veřejných zakázek. K předcházení nerovnoměrnému rozložení podpory v jednotlivých správních obvodech, bylo navrhováno vytvoření seznamu problémových území, která nespádají pod integrované nástroje, na které by byla směřována finanční pomoc v oblastech podpory Integrovaného regionálního operačního programu přednostně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Aplikace MS2014+: *Informační systém koncového příjemce (IS KP14+)* [online aplikace], © 2012b. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://mseu-sandbox.mssf.cz/>

BAUN, Michael and Dan MAREK, 2014. *Cohesion Policy in the European Union*. 1st ed. London: Palgrave, 257 p. ISBN 978-0-230-30313-3.

BENNETT, Judith, 2003. *Evaluation Methods in Research*. London: Continuum, 108 p. ISBN 0-8264-6478-5.

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, 2009. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

ČESKO, 2000. Zákon č. 248/2000 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, s. 3549-3554 [cit. 2016-02-24]. Po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016a. Tab. Vybrané údaje za Zlínský kraj – zaměstnanost, nezaměstnanost. *Český statistický úřad* [online]. 26.02.2016 [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/266810/25810400/ZLK_neZam.xlsx/af39f1ef-0c83-47ef-8222-dc93e4013d78?version=1.8

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016b. Tab. Vybrané údaje za Olomoucký kraj – zaměstnanost, nezaměstnanost. *Český statistický úřad* [online]. 26.02.2016 [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/266810/25810400/OLK_neZam.xlsx/8c9cd981-15a3-4950-8bb8-7c6cf9ad413a?version=1.8

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016c. Tab. Vybrané ukazatele za správní obvod ORP. *Český statistický úřad* [online]. 09.11.2015 [cit. 2016-04-06]. Po rozkliknutí příslušného SO ORP dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/spravni_obvody

European Commission, ©1995-2016. European Union: European Commission [online]. [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/index_en.htm

Euroskop.cz [online], © 2005-2016. Praha: Vláda České republiky [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/>

EVROPSKÁ KOMISE, 2014. *Evropský kodex chování pro partnerskou spolupráci v rámci evropských strukturálních a investičních fondů* [online]. Generální ředitelství pro zaměst-

nanost, sociální věci a sociální začleňování. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014. [cit. 2016-03-08]. 21 s. ISBN 978-92-79-35205-8. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/esf/BlobServlet?docId=443&langId=cs>

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, 2005. Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). In: *Úřední věstník Evropské unie L*, č. 277/2005, s. 40. Dostupné po zadání čísla předpisu z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, 2006a. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999. In: *Úřední věstník Evropské unie L*, č. 210/2006, s. 11. Dostupné po zadání čísla předpisu z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, 2006b. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o nařízení (ES) č. 1784/1999. In: *Úřední věstník Evropské unie L*, č. 210/2006, s. 11. Dostupné po zadání čísla předpisu z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, 2006c. Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94. In: *Úřední věstník Evropské unie L*, č. 210/2006, s. 3. Dostupné po zadání čísla předpisu z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, 2006d. Nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o Evropském rybářském fondu. In: *Úřední věstník Evropské unie L*, č. 223/2006, s. 44. Dostupné po zadání čísla předpisu z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

Evropské strukturální a investiční fondy [online], © 2012a. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Uvodni-strana>

EVROPSKÝ PARLAMENT, ©2015. *Evropský parlament - Jsme tu pro vás: Fakta a čísla o Evropské unii* [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/displayFtu.html?ftuId=theme5.html>

Fi-compass, ©2014-2016. *European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)* [online]. European Investment Bank, [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <https://www.fi-compass.eu/esif/eafRD>

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, 2010. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.

HÁJEK, Oldřich, Lenka SMÉKALOVÁ a Jiří ZICHA, 2014. Evaluation Of Spatial Implementation Of The Operational Programme Environment In Slovakia. *Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací* [online]. Acta academica karviniensia, 23.09.2014, svazek 17, č. 3, s. 39-48 [cit. 2016-03-05]. ISSN 1212-415X. Dostupné z: http://www.slu.cz/opf/cz/informace/acta-academica-karviniensia/casopisy-aak/aak-rocnik-2014/docs-3-2014/Hajek_Smekalova_Zicha.pdf

KÖNIG, Petr a kol., 2009. *Rozpočet a politiky Evropské unie. Příležitost pro změnu*. 2. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 630 s. ISBN 978-80-7400-011-9.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2015a. *Integrovaný regionální operační program – pro období 2014-2020* [online]. 04.06.2015, s. 256 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/207ddc91-a4de-42ff-9d98-27cdf9ef4c5a/PD-IROP-20150604-schvalen-EK_2.pdf?ext=.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2015b. *Uživatelská příručka IS KP14+: Pokyny pro vyplnění formuláře žádosti o podporu, verze 3.0* [online]. 04.12.2015, s. 136 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/uzivatelska-prirucka-p4-is-kp14-v-3-0-final-4723-cz.pdf>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014. Dohoda o partnerství v programovém období 2014-2020, Česká republika. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/40d6c28a-df6f-411d-99c4-efbc0b9a07a8/Dohoda_o_partnerstvi.pdf

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI, 2014a. *Metodický pokyn pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů v programovém období 2014-2020* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 24.07.2014, s. 74 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e8d0dc27-63db-4e04-84b6-1750551f3f5c/MP_rizeni_vyzev_hodnoceni_vyber_projektu-v3_final.pdf?ext=.pdf

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI, 2014b. *Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014-2020* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 24.07.2014, s. 48 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9cf7f984-4748-4695-901c-d9b10f12bcd6/MP_evaluace-v4_cista.pdf?ext=.pdf

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI, 2014c. *Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 15.01.2014, s. 39 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/5acade9d-c52b-4228-9ae0-371c61746ae6/MP_zakazky-v3_final.pdf?ext=.pdf

PINTO, Jeffrey K., 2016. *Project Management: Achieving Competitive Advantage*. 4th ed. Boston: Pearson, 562 p. ISBN 978-1-292-09479-3.

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA, 2016a. *Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava, verze 16* [online]. 24.11.2014, s. 217 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: http://www.rr-strednimorava.cz/file/5038_1_1/

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA, 2016b. *Sestava R17 – Projekce finančního čerpání projektů, stav k 7. 3. 2016*. Interní data z IS MONIT7+.

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA, 2016c. *Sestava R18 – Monitorovací indikátory projektů, stav k 7. 3. 2016*. Interní data z IS MONIT7+.

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ MORAVA, 2016d. *Instrukce pro práci s monitorovacími indikátory, verze 4.0* [online]. 14.11.2014, s. 109 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/file/4990/>

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Vyd. 1. Praha: Portál, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

WOKOUN, René a kol., 2008. *Regionální rozvoj: (výhodiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René a kol., 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ, 2008. *Regionální politika*. Brno: Masarykova univerzita, 107 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Fond soudržnosti (Kohezní fond)
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropský rybářský fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
HNP	Hrubý národní produkt
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OK	Olomoucký kraj
ORP	Obec s rozšířenou působností

ROP	Regionální operační program
ROP SM	Regionální operační program Střední Morava
RRRS SM	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava
SO	Správní obvod
ZK	Zlínský kraj

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obr. 1. Schéma rozdělení ROP Střední Morava na prioritní osy a oblasti podpory.....	49
Obr. 2. Mapa Zlínského kraje zobrazující finanční podporu v jednotlivých SO ORP	87
Obr. 3. Přednastavený indikátor odpovídající vybrané výzvě v IS KP14+	92
Graf 1. Rozdělení finančních prostředků v PO 1 Doprava (v mil. Kč)	63
Graf 2. Struktura žadatelů v PO 1 Doprava ve Zlínském kraji.....	64
Graf 3. Rozdělení finančních prostředků v PO 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu (v mil. Kč)	70
Graf 4. Struktura žadatelů v PO 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionů ve Zlínském kraji.....	70
Graf 5. Rozdělení finančních prostředků v PO 3 Cestovní ruch (v mil. Kč).....	75
Graf 6. Struktura žadatelů v PO 3 Cestovní ruch ve Zlínském kraji	76
Graf 7. Rozdělení finančních prostředků v PO 4 Technická pomoc (v mil. Kč).....	79

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Přehled cílů regionální politiky v jednotlivých obdobích	18
Tab. 2. Váha cílů kohezní politiky dle finanční alokace v období 2007-2013	28
Tab. 3. Financování cílů kohezní politiky v období 2007-2013.....	30
Tab. 4. Struktura operačních programů ČR a financování v programovém období 2007-2013.....	32
Tab. 5. Váha cílů kohezní politiky dle finanční alokace v období 2014-2020	35
Tab. 6. Financování cílů kohezní politiky v období 2014-2020.....	37
Tab. 7. Struktura operačních programů ČR a financování v programovém období 2014-2020.....	38
Tab. 8. Rozložení finanční alokace a financování v jednotlivých prioritních osách ROP Střední Morava (v EUR).....	56
Tab. 9. Vybrané indikátory programu	59
Tab. 10. Vybrané indikátory prioritní osy 1 Doprava.....	61
Tab. 11. Struktura projektů a financování v rámci PO 1 Doprava	63
Tab. 12. Struktura projektů a dotací v PO 1 podle SO ORP ve Zlínském kraji	65
Tab. 13. Vybrané indikátory prioritní osy 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu	66
Tab. 14. Struktura projektů a financování v rámci PO 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu.....	69
Tab. 15. Struktura projektů a dotace v PO 2 podle SO ORP ve Zlínském kraji.....	71
Tab. 16. Vybrané indikátory prioritní osy 3 Cestovní ruch	72
Tab. 17. Struktura projektů a financování v rámci PO 3 Cestovní ruch.....	74
Tab. 18. Struktura projektů a dotace v PO 3 podle SO ORP ve Zlínském kraji.....	76
Tab. 19. Vybrané indikátory prioritní osy 4 Technická pomoc.....	78
Tab. 20. Struktura projektů a financování v rámci PO 4 Technická pomoc.....	79
Tab. 21. Dodržení strategie ROP Střední Morava	88
Tab. 22. Přehled problémových oblastí a návrhů	96

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozdělení finanční podpory v ROP Střední Morava a ve Zlínském kraji

PŘÍLOHA P I: ROZDĚLENÍ FINANČNÍ PODPORY V ROP STŘEDNÍ MORAVA A VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Prioritní osa a oblasti podpory	ROP Střední Morava			Zlínský kraj	
	Příspěvek Společenství (v mil. Kč)	Objem alokace	Strategie	Příspěvek Společenství (v mil. Kč)	Objem alokace
PO 1 Doprava	8 002,33	40,3 %/100 %	37,3 % / -	4 082,38	100 %
1.1 Regionální dopravní infrastruktura	5 671,12	71 %	přes 50 %	2 921,10	72 %
1.2 Veřejná doprava	1 451,44	18 %	přes 30 %	660,09	16 %
1.3 Bezmotorová doprava	879,77	11 %	-	501,19	12 %
PO 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu	8 077,88	40,7 %/100 %	40,5 % / -	3 818,42	100 %
2.1 Rozvoj regionálních center	1 055,54	13 %	přes 15 %	543,56	14 %
2.2 Rozvoj měst	3 675,49	46 %	kolem 85 %	2 005,76	53 %
2.3 Rozvoj venkova	3 102,31	38 %		1 146,83	30 %
2.4 Podpora podnikání	244,54	3 %	-	122,27	3 %
PO 3 Cestovní ruch	3 192,86	16,1%/100 %	19,0 % / -	1 741,24	100 %
3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu	619,24	19 %	přes 20 %	372,94	21 %
3.2 Veřejná infrastruktura a služby	684,10	21 %	-	364,25	21 %
3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby	1 715,23	54 %	přes 50 %	908,89	52 %
3.4 Propagace a řízení	174,29	6 %	5 %	95,16	6 %
PO 4 Technická pomoc	579,72	2,9 %/100 %	3,2 % / -	59,98	100 %
4.1 Podpora řídicích, imple- mentačních a kontrolních úkolů ŘO	405,54	70 %	-	-	0 %
4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity	174,18	30 %	-	59,98	100 %
Celkem	19 852,79	100 % / -	100 % / -	9 702,02	-

Zdroj: vlastní zpracování podle RRRS SM, 2016a; RRRS SM, 2016b